

บทวิเคราะห์ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ปี 2553

โครงการกิจกรรมเผยแพร่ผลวิเคราะห์ระบบเดือนกุมภาพันธ์และ
ระบบฐานข้อมูลแก่สาธารณะ

ความร่วมมือระหว่าง

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำนักงานพัฒนาหน่วยบริการอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

จัดดำเนินการโดย

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ธันวาคม 2553

สารบัญ

หน้า

1. รายละเอียดการจัดทำบทวิเคราะห์	1
2. บทสรุปผลการวิเคราะห์ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	2
2.1 ความสำคัญของธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ทต่อระบบเศรษฐกิจไทย และแนวโน้มธุรกิจ	3
2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	4
2.3 จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค	9
2.4 ข้อเสนอแนะ	10
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	11
3.1 ด้านอุปสงค์	
3.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและแนวโน้ม	12
3.1.2 ความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยว	16
3.1.3 ค่าใช้จ่ายค่าห้องพักของนักท่องเที่ยว	18
3.1.4 ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยว	20
3.2 ด้านอุปทาน	
อัตราการเพิ่มขึ้นของสถานพักแรม	22
3.3 สภาพการแข่งขันและแรงผลักดันที่มีต่อการแข่งขัน	
3.3.1 การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	23
3.3.2 โอกาสของผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้าสู่ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	23
3.3.3 อำนาจต่อรองของผู้บริโภค	23
3.3.4 การทดแทนจากบริการอื่นๆ	23
3.3.5 อำนาจต่อรองของ Supplier ในธุรกิจโรงแรม	24
3.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	24
4. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท ปี 2552	28
4.1 ข้อมูลทั่วไป	28
4.2 การดำเนินงานและการให้บริการ	31
4.2.1 โครงสร้างรายได้	31
4.2.2 โครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่าย	31
4.2.3 การบริการ	32
4.2.4 ดัชนีที่ใช้ในการควบคุมงาน	33

4.2.5 ผลการวิจัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านบุคคล และด้านพลังงาน	39
4.3 ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท	46
บทวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจ	62
4.4 สภาพปัญหา	68
4.4.1 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	68
4.4.2 ตัวอย่างสภาพปัญหาแต่ละด้านจากรายงานการวิจัย	68
5. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค	71
5.1 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง	71
5.2 ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน	73
5.3 ผลการวิเคราะห์โอกาส	74
5.4 ผลการวิเคราะห์อุปสรรค	75

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปต่างประเทศ	79
ภาคผนวก 2 ดัชนีชี้วัดในการควบคุมงาน	81
ภาคผนวก 3 ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท (Business Performance Indexes)	82

1. รายละเอียดการจัดทำบทวิเคราะห์

การจัดทำบทวิเคราะห์ธุรกิจนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ “โครงการกิจกรรมเผยแพร่ผลวิเคราะห์ระบบเตือนภัย และระบบฐานข้อมูลแก่สาธารณะ”

1.1 วัตถุประสงค์ :

- 1) เพื่อกำหนดอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และอัตราส่วนผลิตภาพ (Productivity Ratios) วัดความอยู่รอดของธุรกิจและประเมินค่าอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และอัตราส่วนผลิตภาพ (Productivity Ratios) ที่เหมาะสม พร้อมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และอัตราส่วนผลิตภาพ (Productivity Ratios) ที่จะใช้ในการวิเคราะห์ประเมินผลความสามารถในการทำกำไร” และ “การเติบโต” ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ และวางแผนธุรกิจในอนาคต
- 2) เพื่อนำข้อมูลรายงานผลการวิจัยสถานประกอบการ ในโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของ SMEs ภายใต้แผนงานฟื้นฟูและเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ 2552 มาต่อยอดโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค ของธุรกิจที่คัดเลือก ซึ่งได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ธุรกิจการผลิตยางแผ่นและยางก้อน และธุรกิจการผลิตน้ำแข็ง พร้อมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป
- 3) เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจ ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 หน่วยงานดำเนินการ :

งบประมาณโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ผู้ดำเนินงานโครงการ : สำนักพัฒนาหน่วยบริการอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ผู้บริหารงานโครงการ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

1.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม – ธันวาคม 2553

1.4 วิธีการ :

- 1) คัดเลือกอุตสาหกรรมเป้าหมายจากกิจการที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของ SMEsโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของ SMEs ภายใต้แผนงานฟื้นฟูและเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ปี 2552 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,500 กิจการ โดยพิจารณาคัดเลือกประเภทของอุตสาหกรรมเป้าหมาย จากธุรกิจที่มีจำนวนมากลำดับต้นๆ โดยจำแนกประเภทอุตสาหกรรมตาม TSIC Code

- 2) ศึกษาข้อมูลรายงานผลการวินิจฉัยสถานประกอบการ ซึ่งเป็นผลการวินิจฉัยที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2552 และนำค่าอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และอัตราส่วนผลิตภาพ (Productivity Ratios) ของธุรกิจเป้าหมาย มาใช้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินธุรกิจ
- 3) ศึกษาข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึงโอกาส และอุปสรรค ของธุรกิจเป้าหมาย
- 4) จัดทำบทวิเคราะห์ธุรกิจและนำเสนอขึ้นเผยแพร่ในเว็บไซต์ "ระบบข้อมูลสำหรับเตือนภัยด้านการทำธุรกิจ : Business Warning System" ให้หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจ สามารถดาวน์โหลดเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

1.5 ธุรกิจเป้าหมาย :

- 1) ธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท (TSIC Code 55101)
- 2) ธุรกิจการผลิตน้ำแข็ง (TSIC Code 15494)
- 3) ธุรกิจการผลิตยางแผ่นและยางก้อน (TSIC Code 25191)

1.6 คณะผู้จัดทำ :

- 1) นางพนิดา ละออสวรรณ จัดทำบทวิเคราะห์ธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท
- 2) นางสาวสุธินี ภาวสุทธิไพศิฐุ จัดทำบทวิเคราะห์ธุรกิจการผลิตน้ำแข็ง
- 3) นายเกรียงไกร ล้อมชวการ จัดทำบทวิเคราะห์ธุรกิจผลิตยางแผ่นและยางก้อน
- 4) นายศุภสิทธิ์ ศิริทองถาวร ออกแบบและจัดทำโปรแกรมเผยแพร่ฐานข้อมูลทางเว็บไซต์

2. บทสรุปผลการวิเคราะห์ธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท

2.1 ความสำคัญของธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ทต่อระบบเศรษฐกิจไทย และแนวโน้มธุรกิจ

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทเป็นธุรกิจบริการด้านที่พักแรมที่มีความสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศกว่า 9 แสนล้านบาทในปี 2550 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากรายได้ของประเทศในส่วนของโรงแรมและร้านอาหาร จะพบว่ามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยลำดับ จาก 309,622 ล้านบาทในปี 2545 จนมีมูลค่าถึง 439,720 ล้านบาท ในปี 2551 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.25 ต่อปีคิดเป็นสัดส่วนต่อจีดีพีของประเทศไทยเท่ากับร้อยละ 4.9 และพบว่าตั้งแต่ปี 2547 เริ่มมีอัตราการขยายตัวที่มีแนวโน้มลดลง จนกระทั่งติดลบร้อยละ 0.1 ในปี 2552 จึงนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ อย่างรอบด้าน เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมต่างๆ รวมถึงสภาพปัจจุบันในการดำเนินธุรกิจทางด้านโรงแรม และรีสอร์ท เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจ ใช้เป็นปัจจัยในการกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ด้านอุปสงค์

1. แนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 59.27 ล้านคนในปี 2540 เป็น 113.57 ล้านคนในปี 2551 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.63 ต่อปี แต่เริ่มเห็นอัตราการขยายตัวที่ลดลงนับจากปี 2546 จนถึงปี 2550 โดยเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราการลดลงจนกระทั่งในปี 2552 ติดลบร้อยละ 2.98 โดยในปี 2552 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 14.15 ล้านคน ลดลงจากปี 2551 ซึ่งเป็นปีที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงที่สุด คือประมาณ 14.58 ล้านคน สำหรับสถานการณ์นักท่องเที่ยวชาวไทย ก็มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงเช่นกัน โดยปัจจัยที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลงมาจากเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก และการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ซึ่งมีผลกระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยรวม และมีผลทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยลดลงถึงร้อยละ 7.36 นอกจากนี้ในช่วงที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2551 ผลกระทบจากสถานการณ์การเมืองภายในประเทศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตลอดจนวิกฤติเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาและยุโรปส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย โดยนักท่องเที่ยวขยายตัวเพียงร้อยละ 0.83 ในปี 2551 จากการปิดสนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมืองในปลายปี 2551 และลดลงถึงร้อยละ 2.98 ในปี 2552 จากเหตุการณ์ความรุนแรงในเดือนเมษายน 2552 ซึ่งรุนแรงกว่าการเกิดกรณีพิพัตถ์ที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวในปี 2548 ที่ลดลงเพียงร้อยละ 1.15

2. นอกจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีแนวโน้มลดลงแล้ว ยังพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวไทยไปต่างประเทศกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 1.64 ล้านคนในปี 2540 เป็น 4.02 ล้านคนในปี 2550 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.21 ต่อปี ซึ่งมากกว่าอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาประเทศไทย และจากข้อมูลปี 2546 จนถึงปี 2550 มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกัน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ลาว และประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออก ได้แก่ ฮองกงและญี่ปุ่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของประเทศในภูมิภาคแถบอาเซียน และเอเชียตะวันออกอื่นๆ ที่นับเป็นคู่แข่งที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยในอนาคต

3. ในส่วนของจำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรมก็มีแนวโน้มที่ลดลงในปี 2551 และ 2552 ตามลำดับ โดยเป็นผลมาจากจำนวนผู้เข้าพักแรมชาวต่างประเทศที่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 ในขณะที่แนวโน้มจำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรมที่เป็นชาวไทยมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่เป็นการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ทำให้สัดส่วนจำนวนผู้เข้าพักแรมชาวไทยต่อจำนวนผู้เข้าพักแรมรวมเพิ่มขึ้นจาก 47.7% ในปี 2545 เป็น 62.7% ในปี 2552

4. จากการที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายค่าห้องพักต่อคนต่อวันสูงกว่าคนไทยประมาณ 2.23 เท่า ดังนั้น หากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของธุรกิจโรงแรมมาก

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ารายได้ของประเทศที่มาจากธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ที่มีอัตราการขยายตัวดีติดลบน่าจะมี ปัจจัยสำคัญมาจากการที่อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลง รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้น จึงนับเป็นโจทย์สำคัญสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องหา มาตรการรับมืออย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ด้านอุปทาน ในขณะที่แนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวที่ลดลง และจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพัก ในสถานพักแรมก็มีแนวโน้มลดลง กลับพบว่าจำนวนสถานพักแรม และจำนวนห้องพักยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 3.17 และ 2.60 ต่อปีตามลำดับ ย่อมจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นในธุรกิจบริการด้านโรงแรมและรีสอร์ท ทอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกจากความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานแล้ว ยังมีปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจ โรงแรมและรีสอร์ทอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัว สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว รวมถึงกระแสนิยมการสื่อสารผ่านระบบสังคมออนไลน์ รวมถึงการเปิดเสรีทางการค้า แนวโน้มของราคาน้ำมัน แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน ล้วนมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการจะต้องมีการติดตามสถานการณ์ อย่างใกล้ชิด และพยายามเร่งพัฒนาตนเองและเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สามารถแข่งขันได้

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท จำนวน 566 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.1 ของ จำนวนสถานพักแรมที่เป็นโรงแรม รีสอร์ท และเกสต์เฮาส์ ทั้งหมด 6,987 แห่ง (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2552) ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 372 กิจการ (ร้อยละ 65.7) ขนาดกลาง 108 กิจการ (ร้อยละ 19.1) คิดเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 480 กิจการ (ร้อยละ 84.8) และเป็นธุรกิจขนาดใหญ่เพียง 24 กิจการ (ร้อยละ 4.2) โดยเป็นธุรกิจที่กระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวและย่านการค้าในจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ จึงน่าจะเป็นข้อมูลที่สามารถสะท้อนสภาพปัจจุบันและ ปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทได้ในระดับหนึ่ง

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท 566 แห่งนี้ สามารถจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตาม ประเภทธุรกิจ จำแนกตามเงินทุนจดทะเบียน และตามจำนวนพนักงาน ได้ ดังนี้

จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีจำนวนโรงแรมและรีสอร์ทในภาคใต้เป็นสัดส่วนสูงที่สุด คือ ร้อยละ 36.2 รองลงมาเป็นภาคเหนือ ร้อยละ 16.4 ภาคตะวันตก ร้อยละ 14.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 13.4 ภาคตะวันออก ร้อย ละ 12.7 และภาคกลางรวมกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ

จำแนกตามประเภทธุรกิจ จะพบว่า เป็นธุรกิจประเภทบริษัทจำกัดเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.8 รองลงมาเป็น บุคคลธรรมดา ร้อยละ 35 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 6.9 ห้างหุ้นส่วนสามัญ ร้อยละ 1.1 ไม่ได้ระบุร้อยละ 8.3 ซึ่งมีจุดน่าสนใจคือ ธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาส่วนใหญ่เป็น ธุรกิจขนาดเล็กคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.4 เมื่อเทียบกับจำนวน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำงบการเงินที่จะทำให้ผู้ประกอบการได้ทราบถึงสถานะทางการเงินและผล ประประกอบการที่แท้จริงของกิจการ

จำแนกตามเงินทุนจดทะเบียน มีเงินทุนจดทะเบียนในช่วง ต่ำกว่า 10 ล้านบาทเป็นสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 35.7 รองลงมาเงินทุนจดทะเบียน 10-50 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.8 มีเงินทุนจดทะเบียน 51-100 ล้าน

บาทเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.5 และมีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาทร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จำแนกตามจำนวนพนักงาน โรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพนักงาน ≤ 50 คน ซึ่งจัดเป็นกิจการขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมากิจการขนาดกลางมีจำนวนพนักงาน 51-200 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และมีจำนวนพนักงานมากกว่า 200 คน เพียงร้อยละ 3.2

I. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีสมรรถนะธุรกิจ (Business Performance Indexes) สรุปได้ดังนี้

1. ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทเป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเป็นมูลค่าสูง มีผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 32 ที่ลงทุนด้วยเงินทุนส่วนตัวทั้งหมด อีกร้อยละ 68 มีการใช้เงินลงทุนระยะยาวอื่น โดยเป็นกิจการในภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภาคอื่นๆ อย่างไรก็ตามจะพบว่าสัดส่วนของกิจการที่ใช้เงินทุนส่วนตัวของมากขึ้นนับจากปี 2549 จนถึงปี 2551 โดยกิจการที่มีการลงทุนด้วยเงินทุนส่วนตัวของมากกว่าร้อยละ 50 มีจำนวนถึงร้อยละ 60.5
2. เมื่อดูจากอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินลงทุนระยะยาวที่เกินร้อยละ 100 จะพบว่าในปี 2551 กิจการประมาณร้อยละ 50.5 มีการใช้เงินลงทุนระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวร หรือใช้เงินลงทุนผิดประเภท ที่จะส่งผลต่อต้นทุนทางการเงินของกิจการ และปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงินตามมา โดยมีสัดส่วนที่สูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภาคอื่น และเมื่อดูจากกิจการที่มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนที่ต่ำกว่า 100 จะพบว่าในปี 2551 มีจำนวนกิจการที่มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 100 เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 56.7 จึงเป็นไปได้ว่ากิจการจำนวนมากกว่าครึ่ง น่าจะมีปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน
3. นอกจากจะพบปัญหาสภาพคล่องแล้ว ยังพบว่ากิจการโดยส่วนใหญ่มีการะดกเบี้ยสูง โดยมีกิจการประมาณร้อยละ 47.3 มีการะดกเบี้ยจ่ายต่อยอดขายสูงกว่าร้อยละ 10 และกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของกิจการที่มีดกเบี้ยจ่ายต่อยอดขายสูงกว่าร้อยละ 10 เป็นสัดส่วนสูงกว่าภาคอื่น
4. หากพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรเพื่อสร้างรายได้ จะพบว่าในปี 2551 กิจการร้อยละ 88 มีอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่ำกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าโรงแรมและรีสอร์ทโดยส่วนใหญ่ยังสร้างยอดขายจากการลงทุนให้สินทรัพย์ถาวรได้ไม่เต็มที่
5. ยอดขายต่อปี เมื่อพิจารณาจากค่ากลางของยอดขายของกิจการขนาดเล็ก กลางและใหญ่ในปี 2549-2551 มีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 5.4, 5.5 และ 5.2 ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่กิจการขนาดกลาง จะมีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 20.0, 26.9 และ 31.9 ล้านบาท ตามลำดับ และค่ากลางของกิจการขนาดใหญ่ จะมีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 65.1, 74.0 และ 81.8 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นแนวโน้มที่ค่ากลางยอดขายต่อปีมีแนวโน้มสูงขึ้นในกิจการขนาดกลางและขนาดใหญ่
6. ในส่วนของการเติบโตของธุรกิจ ในปี 2551 มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ยอดขายเติบโตขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.5 ยอดขายลดลงเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.5 โดยกิจการในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของกิจการที่ยอดขายลดลงมากที่สุด ร้อยละ 63.6 และ 58.1 ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกิจการที่ยอดขายเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมาเป็นภาคใต้ ร้อยละ 57.0 และกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กมีกิจการที่ยอดขายเพิ่มขึ้นมากกว่าขนาดใหญ่
7. ด้านประสิทธิภาพการลงทุน ในปี 2551 มีกิจการประมาณร้อยละ 65 สามารถทำกำไรจากการดำเนินการต่อหนี้สินรวม และส่วนของผู้ถือหุ้นได้ และกิจการที่สามารถทำกำไรได้มีสัดส่วนที่สูงขึ้นโดยลำดับจากปี 2549 จนถึง 2551 โดยเป็นกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรได้มากกว่าภาคอื่นคิดเป็นร้อยละ 82.1 รองลงมาเป็นภาคเหนือร้อยละ 70.6

แต่เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (หรืออัตราส่วนหนี้สินรวมของเงินทุนรวม) พบว่า กิจการโดยส่วนใหญ่มีอัตราส่วนหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมต่ำกว่า 1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.7, 86.0 และ 94.0 ในปี 2549, 2550 และ 2551 ตามลำดับ ในปี 2551 กิจการขนาดใหญ่มีกิจการที่อัตราส่วนหนี้สินรวมของเงินทุนรวมมากกว่า 1 คิดเป็นสัดส่วนสูงกว่ากิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก

หากดูจากอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น จะเห็นได้ว่าปี 2551 มีสัดส่วนของกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นบวกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.0 แสดงให้เห็นว่าแม้อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นโดยส่วนใหญ่จะมีค่าต่ำกว่า 1 แต่มีกิจการมากกว่าครึ่งที่สามารถทำกำไรได้ โดยกิจการในภาคตะวันตกมีสัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรได้ถึงร้อยละ 78.6 รองลงมาเป็นภาคกลางร้อยละ 66.7 และเป็นกิจการขนาดเล็กสูงที่สุดร้อยละ 64.1

8. ด้านความสามารถในการทำกำไร ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่มีกิจการที่สามารถทำกำไรจากการดำเนินการต่อยอดขายมีสัดส่วนสูงขึ้นไปโดยลำดับจากปี 2549-2551 จนในปี 2551 มีสัดส่วนของกิจการที่มีกำไรจากการดำเนินงานถึงร้อยละ 81.2 โดยภาคใต้มีสัดส่วนของกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานประมาณร้อยละ 86.0 มีกิจการที่ขาดทุนเพียงร้อยละ 14 ในปี 2551 รองลงมาเป็นภาคตะวันออก ภาคตะวันออกและภาคกลางตามลำดับ

แต่พบว่ากิจการที่ทำกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขายคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าการทำกำไรจากการดำเนินงาน จึงอาจเป็นไปได้ว่า มีบางกิจการที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย ที่ส่งผลให้ขาดทุนก่อนหักภาษีได้ และกิจการในภาคตะวันตกจะมีสัดส่วนของกิจการที่สามารถทำกำไรก่อนหักภาษีเป็นบวกคิดเป็นสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 76.2 รองลงมาเป็นภาคใต้และภาคตะวันออกตามลำดับ นอกจากนี้จะพบว่ากิจการขนาดเล็กมีสัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรก่อนหักภาษีเป็นสัดส่วนสูงที่สุดถึงร้อยละ 69.9

ในส่วนของผู้ถือหุ้นกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่มีกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นสูงกว่าร้อยละ 50 เป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 77 ในปี 2551 โดยกิจการในภาคเหนือมีสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 81 รองลงมาเป็นภาคตะวันตกและภาคใต้

9. ด้านประสิทธิภาพด้านแรงงาน เมื่อดูจากยอดขายต่อคนต่อปีจะพบว่ากิจการที่มียอดขายต่อคนต่อปี สูงกว่า 3 แสนบาท มีสัดส่วนสูงที่สุดและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นโดยลำดับจากปี 2549, 2550 และ 2551 ตามลำดับ ซึ่งนับเป็นแนวโน้มที่ดี และกิจการขนาดใหญ่มีสัดส่วนที่มียอดขายต่อคนต่อปี สูงกว่า 3 แสนบาทเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ

II. ผลการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

ปัญหาที่ได้รับการจัดอันดับเรียงจากปัญหาที่มีความสำคัญมากไปหาน้อย เป็นดังนี้

1. ปัญหาต้นทุน/ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานด้านพลังงาน
2. ปัญหาต้นทุน/ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานด้าน F&B
3. ปัญหาด้านการตลาดและการขาย
4. ปัญหาด้านบัญชีการเงิน
5. ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล
6. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ
7. ปัญหาด้านการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง
8. ปัญหาด้านไอที

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์แยกตามแหล่งท่องเที่ยว จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดย 3 อันดับแรกยังคงเป็นปัญหาด้านต้นทุนทั้งด้านพลังงานและด้าน F&B และปัญหาด้านขายและการตลาด

ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการวินิจฉัยแยกแต่ละด้าน สามารถแสดงให้เห็นระดับของความจำเป็นที่ต้องทำการปรับปรุง เรียงตามลำดับได้ ดังนี้

A. ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน แบ่งเป็น 5 ระดับ เรียงลำดับจากต่ำไปสูง ได้ ดังนี้

(ต้องปรับปรุงโดยเร็ว = 1 ต้องปรับปรุง = 2 พอใช้ = 3 ดี = 4 ดีมาก = 5)

1. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบมอเตอร์ไฟฟ้า (ระดับเฉลี่ย 1.76 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
2. ปัญหา/ความสูญเสียจากการใช้เชื้อเพลิง (ระดับเฉลี่ย 1.85 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
3. ปัญหา/ความสูญเสียเกิดจากนโยบายการจัดการด้านพลังงาน (ระดับเฉลี่ย 1.98 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
4. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบทำความเย็นและระบบปรับอากาศ (ระดับเฉลี่ย 2.15 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
5. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบไฟฟ้า แสงสว่าง และอุปกรณ์อื่น (ระดับเฉลี่ย 2.41 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
6. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบทำความร้อน (ระดับเฉลี่ย 2.47 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

B. ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เรียงตามลำดับจากระดับต่ำไปสูง ดังนี้

- 1 การควบคุมค่าใช้จ่ายการผลิต (Overhead Expense ระดับเฉลี่ย 1.64 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
- 2 การควบคุมต้นทุน (Cost Control ระดับเฉลี่ย 1.72 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
- 3 การพัฒนาสูตรอาหารมาตรฐาน (Recipe ระดับเฉลี่ย 1.76 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
- 4 การตัดแบ่งวัตถุดิบพร้อมปรุง (Butcher/ Portion/ Cooking ระดับเฉลี่ย 1.84 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
- 5 การควบคุมเรื่องของเสีย และเศษอาหาร (Spoilage & Waste Control ระดับเฉลี่ย 2.14 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
- 6 การจัดซื้อ (ระดับเฉลี่ย 2.33 ต้องปรับปรุง – พอใช้)
- 7 การควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Control ระดับเฉลี่ย 2.49 ⇨ ต้องปรับปรุง- พอใช้)
- 8 การรับวัตถุดิบ (ระดับเฉลี่ย 2.65 ต้องปรับปรุง – พอใช้)
- 9 การจัดเก็บอาหารสด และอาหารแห้ง (Dry store & Fridge ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.68 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
- 10 ต้นทุนด้านแรงงาน (Labor Cost ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.43 ⇨ พอใช้ – ดี)

C. ผลการวินิจฉัยด้าน Man Power แบ่งเป็น 5 ระดับ จากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (ระดับเฉลี่ย 1.67 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
2. ปัญหาด้านสมรรถนะของพนักงานไม่ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานของพนักงานส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงขึ้น (ระดับเฉลี่ย 1.83 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
3. ปัญหาโครงสร้างองค์การบริหารจัดการไม่สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจหดตัว (ระดับเฉลี่ย 2.19 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
4. ปัญหาการกำหนดเวลาทำงาน หรือการจัดกะงาน (Roaster) หรือ Service hour ไม่เหมาะสม (ระดับเฉลี่ย 2.21 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

5. ปัญหาค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมสวัสดิการไม่สอดคล้องกับรายได้ (ระดับเฉลี่ย 2.32 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

III. ผลการวิเคราะห์ดัชนีที่ใช้ในการดำเนินงาน จำนวน 13 ดัชนี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีที่ใช้ในการดำเนินงานจำนวน 13 ดัชนีของโรงแรมและรีสอร์ทของกลุ่มตัวอย่าง (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 4.2.3 และภาคผนวก 2) โดยหาค่าเฉลี่ยเทียบกับค่ามาตรฐาน จะพบว่ามีดัชนีที่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีจำนวน 3 ดัชนี โดยเปรียบเทียบตามขนาดให้เห็นได้ดังนี้

ดัชนี	ค่ามาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบตามขนาด
2) ค่าวัตถุดิบที่ซื้อเมื่อเทียบกับราคากลางของตลาด (%)	ไม่เกิน 5-10%	8.9	กลาง(10.1) > เล็ก (8.2) > ใหญ่(6.6)
8) ค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย (%)	ไม่เกิน 10%	8.8	ใหญ่(10.0) > กลาง(9.7) > เล็ก(8.5)
9) ค่าพลังงานต่อยอดขาย (ไฟฟ้า ก๊าซ น้ำมันเตา)	ไม่เกิน 15%	11.1	ใหญ่(13.6) > กลาง(13.5) > เล็ก(10.7)

มีจำนวนดัชนีที่มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 9 ดัชนี ดังนี้

ดัชนี	ค่ามาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบตามขนาด
1) วัตถุดิบที่ใช้ใน F&B (%) เทียบกับยอดขายรวม F&B	25-30%	37.9	เล็ก(38.6) > กลาง(36.9) > ใหญ่(33.9)
3) ค่าของชำรุดเสียหาย (%) เป็นที่ % จากการตรวจนับวัสดุคงคลัง	ไม่เกิน 3%	3.6	ใหญ่(4.0) > เล็ก(3.6) > กลาง(3.4)
4) อัตราส่วนหมุนเวียนวัตถุดิบคงเหลือ (จำนวนวัน) เทียบกับต้นทุนขาย F&B	7-10 วัน	11	กลาง(14) > ใหญ่(13) > เล็ก(10)
5) อัตราค่าจ้างพนักงานรวม OT (พนักงานในครัวรวมพนักงานเสิร์ฟ) ต่อยอดขาย F&B	ไม่เกิน 18-20%	21.4	เล็ก(21.7) > ใหญ่(20.9) > กลาง(19.5)
6) จำนวนพนักงานเสิร์ฟฝึกหัด 1 คน ต่อแขกที่คน (อลันคลาส)	1 : 16	13.4	กลาง(15.5) > เล็ก(14.8) > ใหญ่(14.4)
7) จำนวนพนักงานเสิร์ฟ 1 คน ต่อแขกที่คน (บุฟเฟต์)	1 : 40	29	ใหญ่(36) > กลาง(30) > เล็ก(28)
10) เงินเดือนค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรมต่อยอดขายรวมต่อปี (%)	ไม่เกิน 20-22%	24.2	ใหญ่(26.5) > เล็ก(24.5) > กลาง(24.0)
11) อัตราค่าล่วงเวลาเทียบกับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างต่อปี (%)	ไม่เกิน 5%	5.7	กลาง(6.9) > เล็ก(5.5) > ใหญ่(4.6)
12.1) จำนวนแม่บ้าน 1 คนต่อ...ห้อง (ต่อ Building) กรณีโรงแรม	1: 20-25	13	เล็ก(12) > กลาง(14) > ใหญ่(15)
12.2) จำนวนแม่บ้าน 1 คนต่อ...ห้อง(ต่อวิลล่า) กรณีวิลล่าโรงแรม	1 : 12-16	9	ใหญ่(14) > กลาง(11) > เล็ก(9)

มีเพียง 1 ดัชนีที่มีค่าต่ำกว่ามาตรฐาน คือ กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักค่าเสื่อมและดอกเบี้ยจ่าย ดังนี้

ดัชนี	ค่ามาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบตามขนาด
13) GOP ก่อนหักค่าเสื่อมราคาและดอกเบี้ยจ่าย	35-40%	30.5	เล็ก(31.9) >ใหญ่(28.6) >กลาง(25.2)

2.3 จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งที่ดี เช่น ตั้งอยู่ในที่ซึ่งมีภูมิประเทศสวยงาม อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้ศูนย์กลางการค้า ใกล้ระบบขนส่งมวลชน เดินทางสะดวก 2. มีการทำตลาดผ่านเอเย่นต์ในการส่งลูกค้าเข้าพัก 3. มีระบบการจองห้องพักผ่านอินเทอร์เน็ต 4. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เช่น ระบบความปลอดภัยที่ดี มีสถานที่สำหรับจัดเลี้ยง จัดสัมมนา มีกิจกรรมด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การบริการนวดแผนไทย สปา สระว่ายน้ำ คาราโอเกะ ร้านอาหาร ชาวน้ำ และฟิตเนส เป็นต้น 5. การบริการของพนักงานที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการทำงาน โดยเฉพาะการบริการเป็นกันเองแบบคนไทย 6. มีผู้ประกอบการจำนวนมากที่มีประสบการณ์ในธุรกิจมายาวนาน 7. หลายกิจการมีชื่อเสียงด้านอาหารอร่อย	1. เป็นกิจการที่มีต้นทุนคงที่และค่าใช้จ่ายที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นทุนด้านพลังงาน ต้นทุนด้าน F&B 2. กิจการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านดอกเบี้ยจ่ายสูง และมีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน 3. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังทำการตลาดเชิงรับ หรือการใช้การโฆษณาแบบปากต่อปาก 4. กิจการทราบว่ามีปัญหาแต่ไม่ทราบว่าแก้ไขอย่างไร 5. ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการทำงาน 6. หลายกิจการสร้างมานานไม่ทันสมัย
โอกาส	อุปสรรค
1. ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีความหลากหลายทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี มีความเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว 2. นิสัยของคนไทยเป็นคนโอบอ้อมอารี มีน้ำใจ และเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว 3. การสนับสนุนในด้านต่างๆ จากทั้งภาครัฐ และสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว 4. ธุรกิจบริการของไทยน่าจะได้รับประโยชน์ภายใต้ข้อตกลง FTA อาเซียน-จีน 5. การเป็นโรงแรมที่ทันสมัยที่สุดในจังหวัด	1. การแข่งขันที่สูงขึ้น จากการมีโรงแรมเปิดใหม่ และการแข่งขันด้านราคา 2. การแข่งขันจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน 3. ภาวะเศรษฐกิจของต่างประเทศทั้งในยุโรปและอเมริกายังมีปัญหา ทำให้นักท่องเที่ยวลดลง 4. ความไม่สงบทางการเมือง 5. ธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท มีความเป็นฤดูกาลทำให้ในช่วง Low Season มีลูกค้าน้อย 6. ราคาน้ำมันและเชื้อเพลิงมีแนวโน้มสูงขึ้น 7. การแข็งค่าของเงินบาท

2.4 ข้อเสนอแนะ

1 ด้านข้อมูลสำหรับเตือนภัยธุรกิจ

- 1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยว และธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ควรจัดทำข้อมูลสถิติให้ง่ายต่อการนำไปใช้ อาจจะเป็นตารางข้อมูลแนวโน้มและทำให้ทันสมัยตลอดเวลา หรืออาจจัดทำเป็นกราฟ
- 1.2 จัดทำโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หรือจัดให้เป็นบริการข้อมูลสำหรับเตือนภัยธุรกิจโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2 ด้านการลดต้นทุนของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

- 2.1 จัดทำโครงการเพื่อติดตามผลโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสำรวจศึกษาให้ทราบว่ากิจการมีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะได้หรือไม่ หากทำไม่ได้ติดปัญหาตรงไหน แล้วหามาตรการในการปรับปรุงใหม่
- 2.2 จัดทำโครงการความช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

3 ด้านการเงิน

- 3.1 จัดทำโครงการรณรงค์ให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการขนาดเล็ก ที่เป็นบุคคลธรรมดาให้จัดทำงบการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ทราบผลประกอบการที่แท้จริง และนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้วิเคราะห์และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหาร อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.2 จัดทำโครงการสำรวจศึกษาปัญหาด้านการเงินของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท และหามาตรการในการแก้ปัญหาให้กับธุรกิจอย่างจริงจัง

4 ด้านการตลาด

จัดให้มีโครงการวิจัยแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสำรวจศึกษาว่า แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ นั้นสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอหรือยัง มีจุดอ่อนตรงไหน และจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งอย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาจากความต้องการพื้นฐาน 8 ประการของนักท่องเที่ยว ได้แก่

1. การเดินทางไป-กลับ
2. การดู
3. เที่ยว-เล่น
4. กิน
5. พัก
6. ชื้อของ
7. กิจกรรมเพื่อเติมเต็มประสบการณ์
8. พักค้างแรม

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท เป็นธุรกิจบริการด้านที่พักแรม (Accommodation) ซึ่งจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย (Thai Standard Industrial Classification; TSIC Rev. 4, ปี 2551) เป็นรหัส 55101 หมายถึง การจัดที่พักแรมแบบให้เช่าเป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์ สำหรับผู้ที่มาพักแรม ระยะสั้น โดยรวมถึงห้องพักแรมและห้องชุดที่มีการตกแต่งพร้อมเข้าพัก หรือห้องชุดพร้อมเครื่องครัว โดยมีหรือไม่มีแม่บ้านให้บริการก็ตาม และอาจรวมถึงการให้บริการอื่นๆ เช่น การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่จอดรถ บริการซักผ้า สระว่ายน้ำ และห้องออกกำลังกาย สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านนันทนาการ และห้องประชุม รวมถึงที่พักที่จัดโดย โรงแรม โรงแรมรีสอร์ท โรงแรมห้องชุด ที่พักและโรงแรมริมทางหลวง โดยไม่รวมเกสต์เฮาส์ ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) และที่พักแรมอื่นๆที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท เป็นธุรกิจบริการธุรกิจหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยที่นับเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศมากกว่า 9 แสนล้านบาท

จากตารางที่ 3-1 รายได้ของประเทศที่มาจากธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีกาขยายตัวสูงขึ้นโดยลำดับ จาก 309,622 ล้านบาทในปี 2545 จนมีมูลค่าถึง 439,720 ล้านบาท ในปี 2551 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.25 ต่อปี คิดเป็นสัดส่วนต่อจีดีพีของประเทศไทยประมาณร้อยละ 4.9 โดยมีสัดส่วนมากเป็นอันดับที่ 5 รองจากภาคการผลิต (ร้อยละ 34.2) ภาคค้าปลีกค้าส่ง (ร้อยละ 14.1) ภาคเกษตร ลำสัตว์และป่าไม้ (ร้อยละ 10.3) และการขนส่ง จัดเก็บและการสื่อสาร (ร้อยละ 7.2) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวในตารางที่ 3-2 ตั้งแต่ปี 2547 จะเห็นถึงการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่มีอัตราการขยายตัวลดลงจนกระทั่งติดลบร้อยละ 0.1 ในปี 2552

ตารางที่ 3-1 Gross Domestic Product and National Income at Current Market Prices by Economics Activities

(Millions of Baht)									
Economic Activities	2545	2546	2547	2548	2549	2550r	2551r	2552	2552p (% per GDP)
Agriculture	514,257	615,854	668,808	728,093	844,614	910,125	1,049,743	1,036,586	11.5
Agriculture, Hunting and Forestry	406,809	506,623	561,857	623,738	736,623	812,075	955,710	931,907	10.3
Fishing	107,448	109,231	106,951	104,355	107,991	98,050	94,033	104,679	1.2
Non-Agriculture	4,936,386	5,301,515	5,820,668	6,364,800	7,000,325	7,615,072	8,030,723	8,004,965	88.5
Mining and Quarrying	135,851	154,606	175,350	222,617	257,148	278,935	315,273	306,529	3.4
Manufacturing	1,836,083	2,061,572	2,235,573	2,461,294	2,748,707	3,037,691	3,163,683	3,087,741	34.2
Electricity, Gas and Water Supply	175,595	191,006	210,903	220,410	238,889	248,125	262,027	278,108	3.1
Construction	165,719	174,699	194,466	214,004	234,458	249,263	259,223	246,076	2.7
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles, Motorcycles and Personal and Household Goods	866,332	888,016	970,806	1,042,043	1,116,528	1,206,866	1,288,332	1,272,556	14.1
Hotels and Restaurants	309,622	299,567	334,222	346,865	386,063	416,758	440,173	439,720	4.9
Transport, Storage and Communications	449,278	457,169	492,530	519,623	569,261	626,456	645,300	647,319	7.2
Financial Intermediation	170,036	202,257	233,719	264,896	286,220	308,915	354,619	368,831	4.1
Real Estate, Renting and Business Activities	171,751	177,848	188,243	198,521	208,810	214,925	216,681	215,839	2.4
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	244,783	262,272	295,885	326,051	349,981	374,043	399,094	416,087	4.6
Education	211,278	221,191	248,876	280,978	316,829	360,446	384,444	414,924	4.6
Health and Social Work	107,654	106,836	116,695	135,224	150,013	163,924	168,839	177,188	2.0
Other Community, Social and Personal Service Activities	84,949	96,654	115,178	123,743	128,680	119,513	123,353	123,912	1.4
Private Households with Employed Persons	7,455	7,822	8,222	8,531	8,738	9,212	9,682	10,135	0.1
Gross Domestic Product, (GDP)	5,450,643	5,917,369	6,489,476	7,092,893	7,844,939	8,525,197	9,080,466	9,041,551	100.0
Plus : Net Factor Income Payment from the Rest of the World	-188,437	-242,933	-291,032	-344,014	-316,810	-311,204	-323,601	-352,513	
Gross National Product, (GNP)	5,262,206	5,674,436	6,198,444	6,748,879	7,528,129	8,213,993	8,756,865	8,689,038	
Less : Indirect Taxes less Subsidies	587,556	675,281	699,782	767,913	887,550	892,941	858,051	910,307	
Provision for Consumption of Fixed Capital	790,921	824,216	868,249	927,456	995,880	1,079,373	1,169,742	1,265,666	
National Income, (NI)	3,883,729	4,174,939	4,630,413	5,053,510	5,644,699	6,241,679	6,729,072	6,513,065	
Per Capita GDP (Baht)	85,947	92,485	100,564	108,955	119,635	129,089	136,585	135,144	
Per Capita GNP (Baht)	82,975	88,688	96,054	103,671	114,804	124,377	131,718	129,875	
Per Capita NI (Baht)	61,239	65,252	71,755	77,628	86,081	94,512	101,216	97,351	
Population (1,000 Heads)	63,419	63,982	64,531	65,099	65,574	66,041	66,482	66,903	

ที่มา : เว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ <http://www.nesdb.go.th/>

ตารางที่ 3-2 Gross Domestic Product and National Income at Current Market Prices by Economics Activities

อัตราการขยายตัว(%)

Economic Activities	2545	2546	2547	2548	2549	2550r	2551r	2552p
Agriculture	9.67	19.76	8.60	8.86	16.00	7.76	15.34	-1.25
Agriculture, Hunting and Forestry	13.64	24.54	10.90	11.01	18.10	10.24	17.69	-2.49
Fishing	-3.14	1.66	-2.09	-2.43	3.48	-9.21	-4.10	11.32
Non-Agriculture	5.83	7.40	9.79	9.35	9.98	8.78	5.46	-0.32
Mining and Quarrying	7.62	13.81	13.42	26.96	15.51	8.47	13.03	-2.77
Manufacturing	7.00	12.28	8.44	10.10	11.68	10.51	4.15	-2.40
Electricity, Gas and Water Supply	5.35	8.78	10.42	4.51	8.38	3.87	5.60	6.14
Construction	7.27	5.42	11.31	10.05	9.56	6.31	4.00	-5.07
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles, Motorcycles and Personal and Household Goods	1.20	2.50	9.32	7.34	7.15	8.09	6.75	-1.22
Hotels and Restaurants	7.07	-3.25	11.57	3.78	11.30	7.95	5.62	-0.10
Transport, Storage and Communications	5.21	1.76	7.73	5.50	9.55	10.05	3.01	0.31
Financial Intermediation	12.34	18.95	15.56	13.34	8.05	7.93	14.80	4.01
Real Estate, Renting and Business Activities	4.81	3.55	5.84	5.46	5.18	2.93	0.82	-0.39
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	10.18	7.14	12.82	10.20	7.34	6.88	6.70	4.26
Education	4.43	4.69	12.52	12.90	12.76	13.77	6.66	7.93
Health and Social Work	2.70	-0.76	9.23	15.88	10.94	9.27	3.00	4.94
Other Community, Social and Personal Service Activities	10.15	13.78	19.17	7.44	3.99	-7.12	3.21	0.45
Private Households with Employed Persons	2.17	4.92	5.11	3.76	2.43	5.42	5.10	4.68
Gross Domestic Product, (GDP)	6.18	8.56	9.67	9.30	10.60	8.67	6.51	-0.43

ที่มา : เว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ <http://www.nesdb.go.th/>

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆอย่างรอบด้าน เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมต่างๆ รวมถึงสภาพปัจจุบันในการดำเนินธุรกิจทางด้านโรงแรม และรีสอร์ท เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความสนใจ ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.1 ด้านอุปสงค์

ในด้านอุปสงค์ในที่จะพิจารณาจาก แนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยว ความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยว การใช้จ่ายค่าห้องพักของนักท่องเที่ยว และระยะเวลาการพำนักของนักท่องเที่ยว ดังนี้

3.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวและแนวโน้ม

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวโดยรวม

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2540-2552*** (ตารางที่ 3-1) พบว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 59.27 ล้านคนในปี 2540 เป็น 113.57 ล้านคนในปี 2551 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.63 ต่อปี อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 3-1 และกราฟที่ 3-1 จะเห็นถึงแนวโน้มอัตราการขยายตัวที่ลดลงนับจากปี 2546 จนถึงปี 2550 โดยเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราการลดลงจนกระทั่งในปี 2552 ติดลบร้อยละ 2.98 โดยในปี 2552 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 14.15 ล้านคน ลดลงจากปี 2551 ซึ่งเป็นปีที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงสุด คือประมาณ 14.58 ล้านคน สำหรับสถานการณ์นักท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2551 ยังเป็นตัวเลขประมาณการจึงยังสรุปไม่ได้แน่ชัดว่าเป็นการเพิ่มขึ้นจริงหรือไม่ แต่แนวโน้มที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2546 มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงโดยลำดับ

*** ข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานรับผิดชอบจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) มาเป็นสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี 2551 และเนื่องจากข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยว+นักท่องเที่ยว) รายจังหวัดมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จึงสรุปให้เห็นภาพรวมสถานการณ์ไว้ โดยการประมาณการตัวเลขจากปี 2550 ส่วนข้อมูลปี 2552 ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ ใช้แนวทางต่างกันจึงยังไม่นำมาใช้วิเคราะห์ในครั้งนี้

เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างปี 2540-2550 พบว่า ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 4.01 แสนล้านบาท ในปี 2540 เป็น 9.28 แสนล้านบาท ในปี 2550 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 11.94 ต่อปี

ตารางที่ 3-1 จำนวนนักท่องเที่ยวคนไทย และชาวต่างชาติ ปี 2540-2552

	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวต่างชาติ		นักท่องเที่ยวรวม	
	จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)	จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)	จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)
2540	52.05	-0.79	7.22	0.41	59.27	-0.64
2541	51.68	-0.72	7.76	7.53	59.44	0.29
2542	53.62	3.02	8.58	10.50	62.20	4.64
2543	54.74	2.08	9.51	10.82	64.25	3.30
2544	58.62	7.09	10.06	5.82	68.68	6.89
2545	61.82	5.45	10.80	7.33	72.62	5.74
2546	69.36	12.20	10.00	-7.36	79.36	9.28
2547	74.80	7.84	11.65	16.46	86.45	8.93
2548	79.53	6.33	11.52	-1.51	91.05	5.32
2549	81.49	2.46	13.82	20.01	95.31	4.68
2550	83.23	2.14	14.46	4.65	97.69	2.50
2551	98.99	18.94	14.58	0.83	113.57	16.25
2552			14.15	-2.98		

ที่มา: เว็บไซต์ สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว <http://tourism.go.th/>

เว็บไซต์ สถิติการท่องเที่ยว <http://stat.tvs.co.th/>

ตารางที่ 3-2 การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติปี 2549-2550

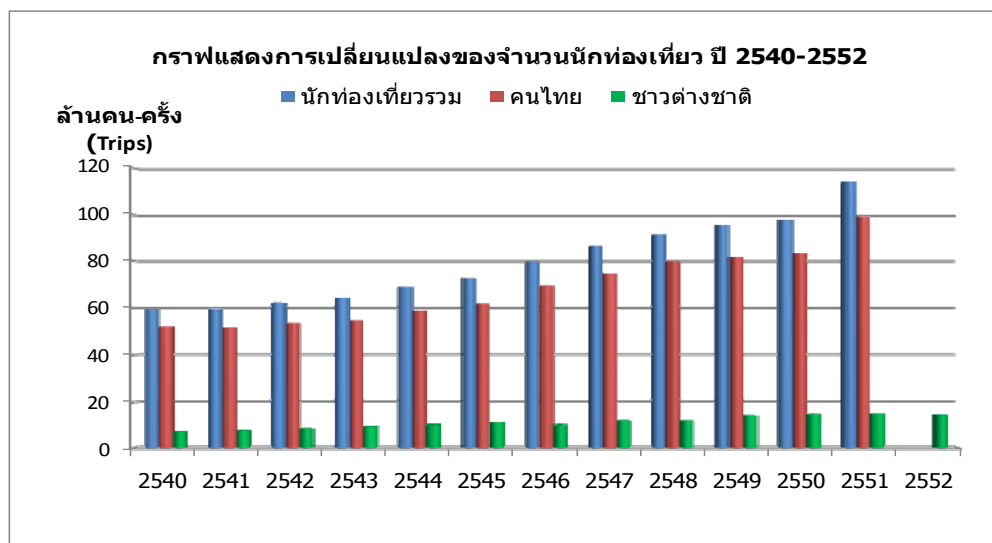
	การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของคนไทยและชาวต่างชาติ					
	นักท่องเที่ยว		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย		รายได้	
	จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)	ต่อคนต่อวัน (Baht)	เปลี่ยนแปลง (%)	ล้านบาท	เปลี่ยนแปลง (%)
2540	59.3		1,735		401,142	
2541	59.4	0.29	1,800	3.76	430,075	7.21
2542	62.2	4.64	1,824	1.36	456,197	6.07
2543	64.3	3.30	2,035	11.55	495,788	8.68
2544	68.7	6.89	2,002	-1.61	522,779	5.44
2545	72.6	5.74	1,997	-0.29	558,821	6.89
2546	79.4	9.28	2,070	3.69	599,256	7.24
2547	86.5	8.93	2,150	3.84	701,585	17.08
2548	91.1	5.32	2,037	-5.22	702,097	0.07
2549	95.3	4.68	2,122	4.15	804,853	14.64
2550	97.7	2.50	2,116	-0.28	928,199	15.33

ที่มา: เว็บไซต์ สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว <http://tourism.go.th/>

(2) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 52.05 ล้านคนในปี 2540 เป็น 83.23 ล้านคนในปี 2550 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5.44 ต่อปี โดยมีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อนักท่องเที่ยวรวมลดลงจากร้อยละ 87.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 85.2 ในปี 2550 สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากประมาณ 1.8 แสนล้านบาทในปี 2540 เป็น 3.8 แสนล้านบาทในปี 2550 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10.08 ต่อปี โดยรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2550 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41 ของรายได้จากการท่องเที่ยวรวม

กราฟที่ 3-1 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวปี 2540-2552

(3) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 7.22 ล้านคนในปี 2540 มาเป็น 14.15 ล้านคนในปี 2552 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7.38 ต่อปี โดยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อนักท่องเที่ยวรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.2 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 14.8 ในปี 2550

ในปี 2549 นักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราการขยายตัวสูงสุดเท่ากับร้อยละ 20.01 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวไทยภายหลังเกิดธรณีพิบัติภัยในหลายปี 2547 และการเปิดให้บริการของสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิในปี 2549 สำหรับปีที่นักท่องเที่ยวลดลงมากที่สุด คือ ปี 2546 เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก และการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ซึ่งมีผลกระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยรวม และมีผลทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยลดลงถึงร้อยละ 7.36 ภายหลังจากการท่องเที่ยวขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 14.81 และมีรายได้สูงสุด 5.75 แสนล้านบาทในปี 2551 และในปี 2549 ภายหลังจากการท่องเที่ยวขยายตัวสูงสุด เท่ากับร้อยละ 31.29

ในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 6.45 แต่ในช่วงที่ผ่านมานับตั้งแต่ปี 2551 ผลกระทบจากสถานการณ์การเมืองภายในประเทศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ตลอดจนวิกฤติเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาและยุโรปส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย โดยนักท่องเที่ยวขยายตัวเพียงร้อยละ 0.83 ในปี 2551 จากการปิดสนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมืองในปลายปี 2551 และลดลงถึงร้อยละ 2.98 ในปี 2552 จากเหตุการณ์ความรุนแรงในเดือนเมษายน 2552 ซึ่งรุนแรงกว่าการเกิดธรณีพิบัติภัยที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวในปี 2548 ที่ลดลงเพียงร้อยละ 1.15 รวมถึงเหตุการณ์ความไม่สงบจากการชุมนุมประท้วงในช่วงต้นปี 2553 ยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในย่านราชประสงค์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของโรงแรมขนาดใหญ่ระดับ 5 ดาวกว่า 10 แห่ง รวมไปถึงภัตตาคาร/ร้านอาหารหลายแห่งก็ต้องปิดให้บริการ ขณะที่การประชุม และการจัดเลี้ยง ก็ต้องประกาศยกเลิก นอกจากนี้ สถานบริการต่างๆ อาทิ สถานบันเทิงยามค่ำคันทัน สถานบริการสปา และร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก ต่างก็พลอยได้รับผลกระทบตามไปด้วย และนอกจากพื้นที่กรุงเทพมหานครจะได้รับผลกระทบแล้ว ในต่างจังหวัดเช่น เชียงใหม่ และหลายจังหวัดในภาคอีสาน ก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม จากการให้สัมภาษณ์ของรัฐมนตรีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2554 คาดการณ์ว่าจนถึงปลายปี 2553 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้นเป็น 15.3 ล้านคน แม้ว่าในปี 2553 จะมิเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในช่วงต้นปีก็ตาม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่มีแนวโน้มดีขึ้นหลังเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

ตารางที่ 3-3 การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติปี 2549-2552

การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของคนไทย (Domestic)								การเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างชาติของชาวต่างชาติ (International)							
นักท่องเที่ยวไทย		คืนพักเฉลี่ย (วัน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย		รายได้		นักท่องเที่ยวต่างชาติ		คืนพักเฉลี่ย (วัน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย		รายได้			
จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)		ต่อคนต่อวัน (Baht)	เปลี่ยนแปลง (%)	ล้านบาท	เปลี่ยนแปลง (%)	จำนวน (ล้าน)	เปลี่ยนแปลง (%)		ต่อคนต่อวัน (Baht)	เปลี่ยนแปลง (%)	ล้านบาท	เปลี่ยนแปลง (%)		
2540	52.1	-0.79	2.31	1,466	11.57	180,388	14.66	7.2	0.41	8.33	3,672	-0.92	220,754	0.63	
2541	51.7	-0.72	2.37	1,513	3.19	187,898	4.16	7.8	7.53	8.4	3,713	1.12	242,177	9.70	
2542	53.6	3.02	2.43	1,524	2.29	203,179	7.42	8.6	10.50	7.96	3,705	-0.23	253,018	4.48	
2543	54.7	2.08	2.48	1,718	12.75	210,516	3.61	9.5	10.82	7.77	3,861	4.23	285,272	12.75	
2544	58.6	7.09	2.51	1,703	-0.88	223,732	6.28	10.1	5.82	7.93	3,748	-2.93	299,047	4.83	
2545	61.8	5.45	2.55	1,690	-0.77	235,337	5.19	10.8	7.33	7.98	3,754	0.15	323,484	8.17	
2546	69.4	12.20	2.61	1,824	7.98	289,987	23.22	10.0	-7.36	8.19	3,775	0.55	309,269	-4.39	
2547	74.8	7.84	2.6	1,852	1.53	317,225	9.39	11.7	16.46	8.13	4,058	7.51	384,360	24.28	
2548	79.5	6.33	2.73	1,769	-4.51	334,717	5.51	11.5	-1.51	8.2	3,890	-4.13	367,380	-4.42	
2549	81.5	2.46	2.65	1,795	1.48	322,534	8.41	13.8	20.01	8.62	4,048	4.06	482,319	31.29	
2550	83.2	2.14	2.63	1,767	-1.55	380,417	4.15	14.5	4.65	9.19 ^g	4,121	1.80	547,782	13.57	
2551								14.6	0.83	9.66					
2552								14.1	-2.98						

ที่มา: เว็บไซต์ สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว <http://tourism.go.th/>

(4) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย เดินทางไปต่างประเทศ

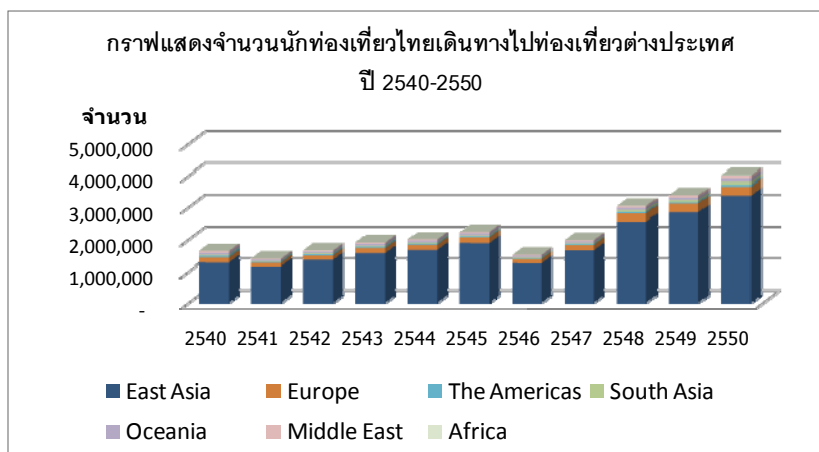
จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปต่างประเทศแยกตามประเทศปลายทาง ปี 2540-2550 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยไปต่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก 1.64 ล้านคนในปี 2540 เป็น 4.02 ล้านคนในปี 2550 หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.21 ต่อปี ซึ่งมากกว่าอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปี 2550 มีอัตราการเพิ่มขึ้นมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกัน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ลาว และประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออก ได้แก่ ฮองกงและญี่ปุ่น (ดูภาคผนวกที่ 1-1) แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของประเทศในภูมิภาคแถบอาเซียน และเอเชียตะวันออกอื่นๆ ที่นับเป็นคู่แข่งที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยในอนาคต

ตารางที่ 3-4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปต่างประเทศ ปี 2540-2550

Country of Destination	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
East Asia	1,272,846	1,161,179	1,360,424	1,568,469	1,672,058	1,890,945	1,252,221	1,654,854	2,562,844	2,843,598	3,368,321
Europe	155,661	102,312	132,664	158,598	161,187	178,408	129,885	169,063	249,205	280,708	317,699
The Americas	59,303	35,803	45,557	48,457	42,079	35,259	24,305	28,083	45,695	43,242	63,479
South Asia	25,720	22,496	23,470	28,356	27,882	28,884	26,714	34,639	55,818	66,119	83,072
Oceania	63,462	38,055	55,888	63,714	68,806	73,581	50,342	53,068	71,189	74,007	90,460
Middle East	57,524	32,002	33,015	35,846	35,030	36,170	31,717	42,060	59,273	69,659	87,164
Africa	3,079	1,998	3,722	5,488	3,574	6,392	3,761	1,561	2,525	4,296	7,518
Grand Total	1,637,595	1,393,845	1,654,740	1,908,928	2,010,616	2,249,639	1,518,945	1,983,328	3,046,549	3,381,629	4,017,713

Source of Data: Immigration Bureau, Police Department.

กราฟที่ 3-2 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปต่างประเทศ ปี 2540-2552

ที่มา: เว็บไซต์ สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว <http://tourism.go.th/>

3.1.2 ความต้องการห้องพักของนักท่องเที่ยว

(1) จำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรม ปี 2545-2552

จำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรมรวมเพิ่มขึ้นจาก 40.55 ล้านคนในปี 2545 เป็น 53.26 ล้านคนในปี 2552 แต่มีแนวโน้มที่ลดลงในปี 2551 และ 2552 ตามลำดับ โดยเป็นผลมาจากจำนวนผู้เข้าพักแรมชาวต่างประเทศที่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 ในขณะที่แนวโน้มจำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรมที่เป็นชาวไทยมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่เป็นการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (ดูตารางที่ 3-5 และกราฟที่ 3-3) และเมื่อพิจารณาสัดส่วนจำนวนผู้เข้าพักแรมชาวไทยต่อจำนวนผู้เข้าพักแรมรวมจะเห็นสัดส่วนของผู้เข้าพักแรมที่เป็นชาวไทยเพิ่มขึ้นจาก 47.7% ในปี 2545 เป็น 62.7% ในปี 2552

ตารางที่ 3-5 จำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรม ปี 2545-2552

ปี	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม คน
	คน	สัดส่วน (%)	คน	สัดส่วน (%)	
2545	19,325,157	47.7	21,219,865	52.3	40,545,022
2546	22,123,462	53.6	19,131,189	46.4	41,254,651
2547	25,669,837	52.4	23,344,678	47.6	49,014,515
2548	27,183,873	55.9	21,455,321	44.1	48,639,194
2549	30,512,609	54.4	25,563,355	45.6	56,075,964
2550	32,601,834	56.1	25,538,873	43.9	58,140,707
2551	33,121,439	60.2	21,865,708	39.8	54,987,147
2552	33,385,656	62.7	19,875,417	37.3	53,261,073

ที่มา : ผลการสำรวจข้อมูลด้านสถานพักแรม ปี 2551 และสถิติการท่องเที่ยว โดยสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Website : <http://stat.tvs.co.th/> และ <http://tourism.go.th/>

หมายเหตุ : ปี 2545 รวมสถานพักแรม 67 แห่งท่องเที่ยว

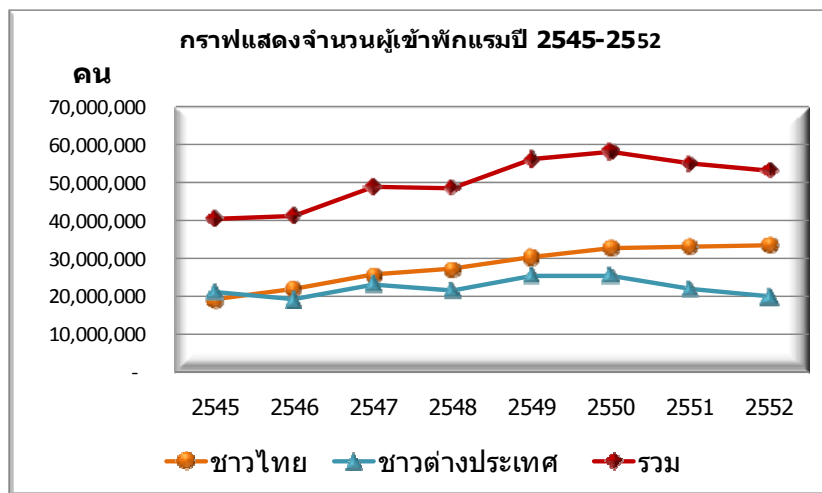
ปี 2546 รวมสถานพักแรม 74 แห่งท่องเที่ยว

ปี 2548 รวมสถานพักแรม 76 แห่งท่องเที่ยว

ปี 2549 รวมสถานพักแรม 88 แห่งท่องเที่ยว 76 จังหวัด

ปี 2551 รวมสถานพักแรม 85 แห่งท่องเที่ยว 76 จังหวัด

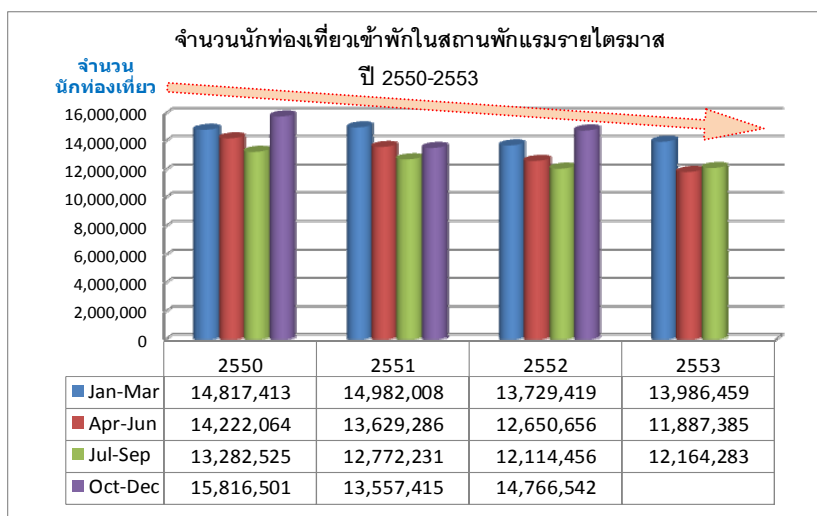
กราฟที่ 3-3 แสดงแนวโน้มจำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรม ปี 2545-2552

(2) จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานพักแรมรายไตรมาส ปี 2550-2553

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานพักแรม ที่เป็นโรงแรม รีสอร์ท และเกสเฮ้าส์ และกราฟที่ 3-4 จะเห็นแนวโน้มที่ลดลงโดยลำดับ และเมื่อพิจารณารายไตรมาสจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานพักแรมรายไตรมาสในแต่ละปี ไตรมาส 4 มีจำนวนผู้เข้าพักแรมมากที่สุด และค่อยๆลดลงในไตรมาส 1, 2 และ 3 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงความเป็นฤดูกาลที่ชัดเจน แต่จะมีความผิดปกติในปี 2551 เนื่องจากปัญหาการชุมนุมประท้วงและปิดสนามบิน

กราฟที่ 3-4 จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานพักแรมรายไตรมาส ปี 2550-2553

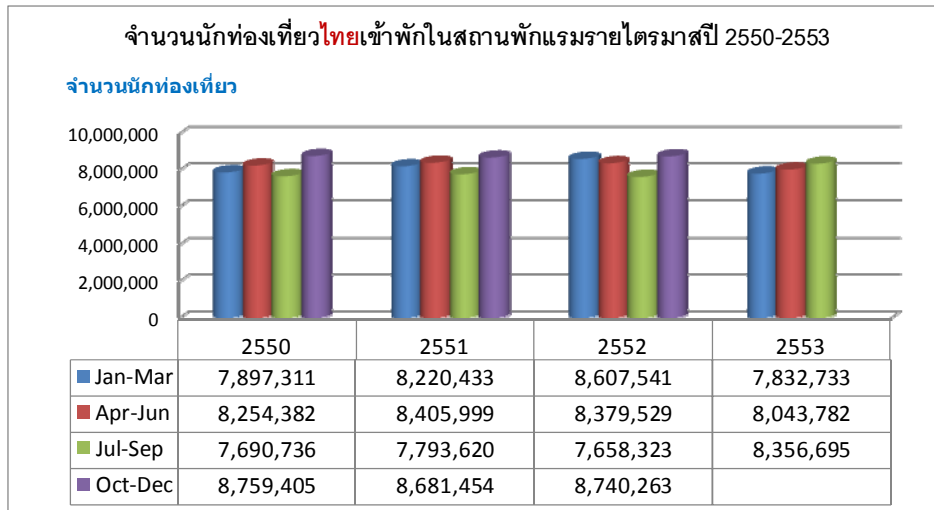

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หากพิจารณาจำนวนผู้เข้าพักแรมที่เป็นชาวไทย และชาวต่างประเทศ จะเห็นถึงความเป็นฤดูกาลในนักท่องเที่ยวต่างชาติชัดเจนกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย และที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักแรมที่เป็นชาวต่างชาติ ลดลงโดยลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในไตรมาสที่ 2 และ 3 ซึ่งเป็นช่วง Low Season

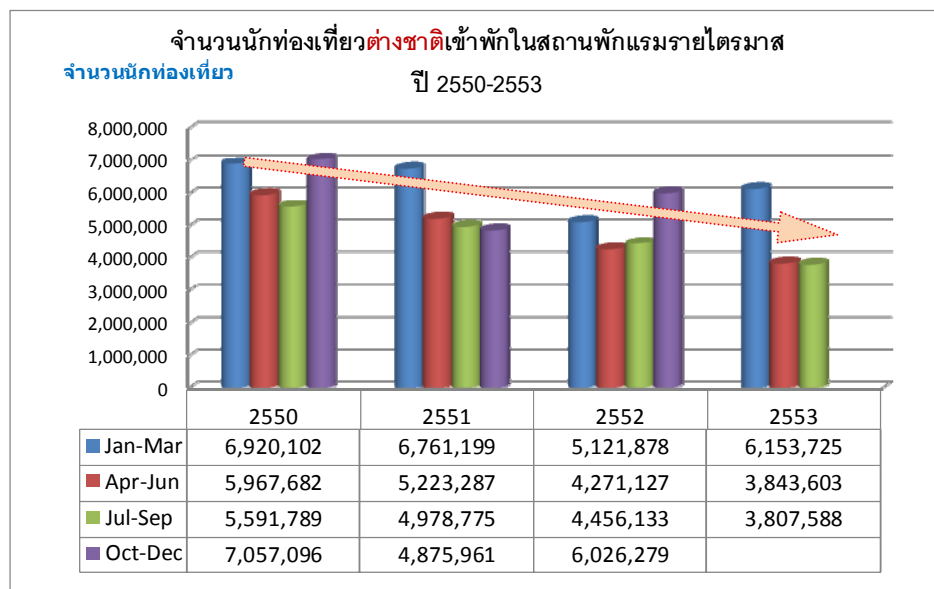
กล่าวโดยสรุปจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีแนวโน้มลดลงนี้ น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รายได้ของประเทศที่มาจากธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร มีการขยายตัวลดลงโดยลำดับจนกระทั่งติดลบในปี 2552

กราฟที่ 3-5 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยเข้าพักในสถานพักแรมรายไตรมาส ปี 2550-2553

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กราฟที่ 3-6 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าพักในสถานพักแรมรายไตรมาส ปี 2550-2553

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3.1.3 ค่าใช้จ่ายค่าห้องพักของนักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 3-6 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของผู้เยี่ยมชม จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆของปี 2550 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายค่าห้องพักต่อคนต่อวันสูงกว่าคนไทยประมาณ 2.23 เท่า โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีค่าใช้จ่ายค่าที่พักประมาณ 461 บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นสัดส่วนต่อค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณร้อยละ 23.2 ส่วนชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายค่าที่พักประมาณ 1,030 บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นสัดส่วนต่อค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 29.6% ดังนั้นหากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจะส่งผลต่อรายได้ของธุรกิจโรงแรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกจากนี้ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ยังอาจมีรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในเรื่องอื่นๆอีกด้วย เช่น ค่าอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง ซึ่งอาจประเมินเป็นกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท รวมถึงภัตตาคารร้านอาหาร ได้ประมาณ 1,162 บาทต่อคนต่อวัน หรือ คิดเป็นสัดส่วนต่อ

ค่าใช้จ่ายรวมประมาณร้อยละ 58.5 ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีกำลังซื้อต่อธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท รวมถึงภัตตาคาร ร้านอาหาร ประมาณ 2,099 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อวันประมาณร้อยละ 60.3

ตารางที่ 3-6 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของผู้เยี่ยมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ
(รวมทั้งกลุ่มที่เดินทางมาเองและกลุ่มที่จัดการเดินทางโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว)

(หน่วย: บาท/คน/วัน)

ค่าใช้จ่ายรายหมวด	นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน		
	ไทย	ต่างประเทศ	รวม	ไทย	ต่างประเทศ	รวม	ไทย	ต่างประเทศ	รวม
1. ค่าที่พัก	461	1,030	678	0	0	0	360	977	568
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	336	603	437	276	358	285	323	591	413
3. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	398	662	499	279	354	287	372	646	464
4. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	365	466	403	126	154	129	312	449	358
5. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	118	236	163	77	156	85	109	232	150
6. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	236	352	280	168	238	176	221	346	263
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	73	134	97	58	62	58	70	130	90
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,987	3,483	2,556	984	1,321	1,020	1,767	3,371	2,306
ระยะพำนักรเฉลี่ย	2.63	3.74	2.96						

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากข้อมูลจำแนกจำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่พักในตารางที่ 3-7 จะเห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยพักในโรงแรมเป็นสัดส่วนสูงสุดที่ประมาณร้อยละ 47.23 รองลงมาเป็นการพักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน ร้อยละ 46 และพักในที่พักรื่นๆเป็นสัดส่วนไม่มากนัก ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศจะพักในโรงแรมเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90.2 รองลงมาที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อนเช่นกันแต่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 5.26 และเมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวรวม นักท่องเที่ยวจะเห็นว่านักท่องเที่ยวเข้าพักในโรงแรมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.19 รองลงมาเป็นการพักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.71

ตารางที่ 3-7 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานที่พัก ปี 2550

สถานที่พัก	นักท่องเที่ยว					
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
1. โรงแรม	30,200,055	47.24	24,905,870	90.16	55,105,925	60.19
2. เกสต์เฮาส์	377,168	0.59	415,623	1.50	792,791	0.87
3. บังกาโล/รีสอร์ท	2,024,611	3.17	217,383	0.79	2,241,994	2.45
4. บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	29,407,150	46.00	1,452,454	5.26	30,859,604	33.71
5. ที่พักในอุทยานแห่งชาติ	963,174	1.51	135,436	0.49	1,098,610	1.20
6. บ้านพักรับรองของทางราชการ	225,331	0.35	1,584	0.01	226,915	0.25
7. อื่นๆ	726,597	1.14	495,858	1.79	1,222,455	1.33
รวม	63,924,086	100.0	27,624,208	100.0	91,548,294	100.0

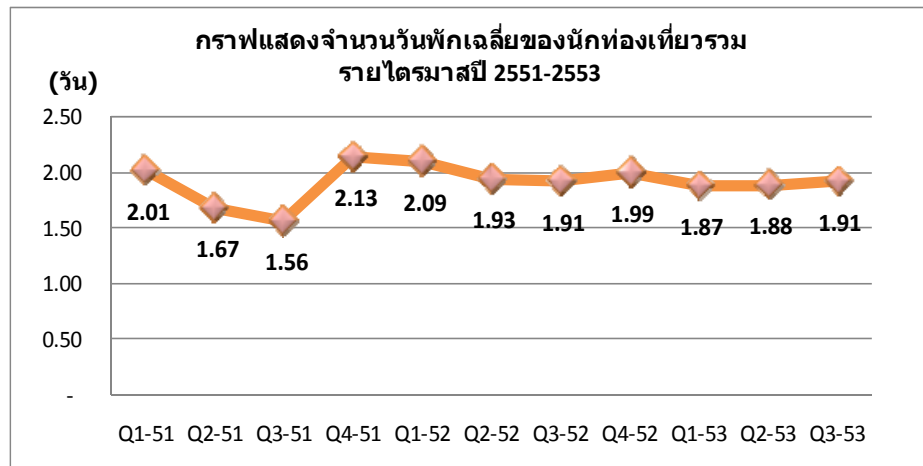
ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3.1.4 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

(1) วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวรวมเปรียบเทียบรายไตรมาสปี 2551 ถึง 2553

จากกราฟที่ 3-7 จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวรวมรายไตรมาสจะเห็นได้ว่า จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2551-2553 มีช่วงที่ลดลงมากคือไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2551 จาก 2.01 วันลดลงเป็น 1.67 และ 1.56 วันตามลำดับ หลังจากนั้นเพิ่มขึ้นในไตรมาส 4 ปี 2551 เป็น 2.13 วัน ส่วนปี 2552-2553 มีเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ลดลงแต่เปลี่ยนแปลงไม่มาก

กราฟที่ 3-7 จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวรวมรายไตรมาส ปี 2551-2553

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(2) วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวแยกตามแหล่งท่องเที่ยว รายไตรมาสปี 2551-2553

หากพิจารณาข้อมูลวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวแยกตามแหล่งท่องเที่ยวในตารางที่ 3-8 จะพบว่า

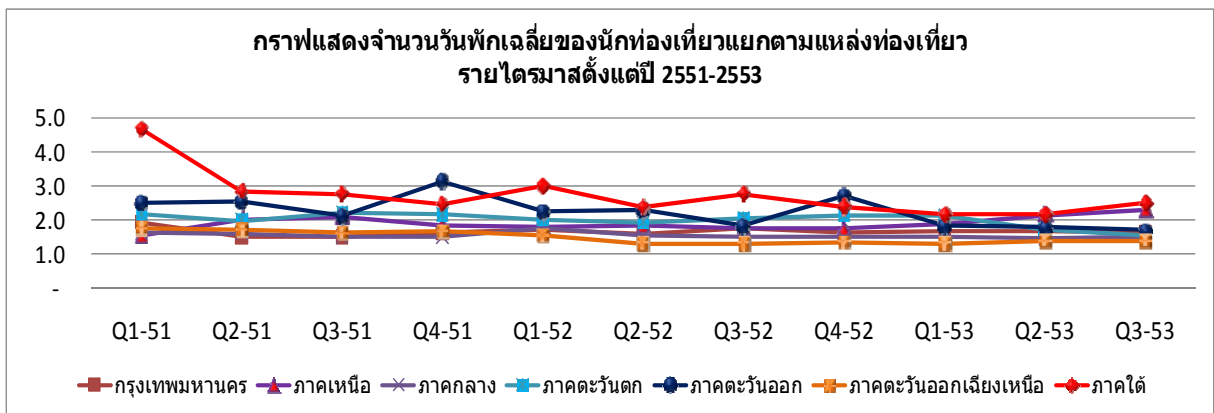
- ภาคใต้ มีจำนวนวันพักเฉลี่ยสูงสุด ไตรมาส 1 ปี 2551 วันพักเฉลี่ยสูงถึง 4.65 วัน แต่มีแนวโน้มลดลงในปี 2552 และ 2553 จนกระทั่งไตรมาส 1 ปี 2553 วันพักเฉลี่ยลดลงเป็น 2.19 วัน และน่าจะ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนวันพักเฉลี่ยของทั้งประเทศมีทิศทางที่ลดลงไปด้วย
- ภาคตะวันออก มีจำนวนวันพักสูงเป็นลำดับรองลงมาจากภาคใต้ ปี 2551-2552 วันพักเฉลี่ยตั้งแต่ 1.83-3.12 วัน มีการเพิ่มขึ้นและลดลงตามฤดูกาล โดยจำนวนวันพักเฉลี่ยของไตรมาส 4 สูงที่สุด รองลงมาเป็นไตรมาส 1, 2 และ 3 ตามลำดับ และมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2553 ซึ่งมีวันพักเฉลี่ยตั้งแต่ 1.71-1.85 วัน
- ภาคเหนือ มีจำนวนวันพักเฉลี่ยที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบ ปี 2551-2553 โดยในไตรมาส 2 และ 3 ของปี 2553 เริ่มมีจำนวนวันพักเฉลี่ยใกล้เคียงกับภาคใต้
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนวันพักเฉลี่ยต่ำกว่าภาคอื่นๆ และมีแนวโน้มลดลงโดยลำดับจาก ปี 2551-2553 จากไตรมาส 1 ปี 2551 มีวันพักเฉลี่ย 1.78 วัน ลดลงเป็น 1.39 วันในไตรมาส 3 ปี 2553
- ภาคตะวันตก มีจำนวนวันพักเฉลี่ยส่วนใหญ่สูงกว่า 2 วัน แต่เริ่มมีแนวโน้มที่ลดลงในปี 2553 จนใน ไตรมาส 3 ปี 2553 มีวันพักเฉลี่ยประมาณ 1.57 วัน
- สำหรับภาคกลางและกรุงเทพมหานคร วันพักโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 2 วัน โดยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละไตรมาสค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 3-8 วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวแยกตามแหล่งท่องเที่ยว รายไตรมาส ปี 2551-2553

แหล่งท่องเที่ยว	Q1-51	Q2-51	Q3-51	Q4-51	Q1-52	Q2-52	Q3-52	Q4-52	Q1-53	Q2-53	Q3-53
กรุงเทพมหานคร	1.93	1.49	1.50	1.60	1.72	1.58	1.75	1.61	1.68	1.65	1.64
ภาคเหนือ	1.56	2.02	2.12	1.86	1.80	1.84	1.75	1.76	1.91	2.16	2.31
ภาคกลาง	1.61	1.60	1.51	1.51	1.76	1.52	1.48	1.49	1.51	1.45	1.48
ภาคตะวันตก	2.18	1.99	2.21	2.16	2.01	1.94	2.06	2.14	2.12	1.72	1.57
ภาคตะวันออก	2.50	2.53	2.13	3.12	2.26	2.31	1.83	2.70	1.85	1.80	1.71
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.78	1.73	1.64	1.69	1.56	1.34	1.32	1.37	1.33	1.39	1.39
ภาคใต้	4.65	2.84	2.78	2.49	3.00	2.40	2.78	2.41	2.19	2.19	2.50

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

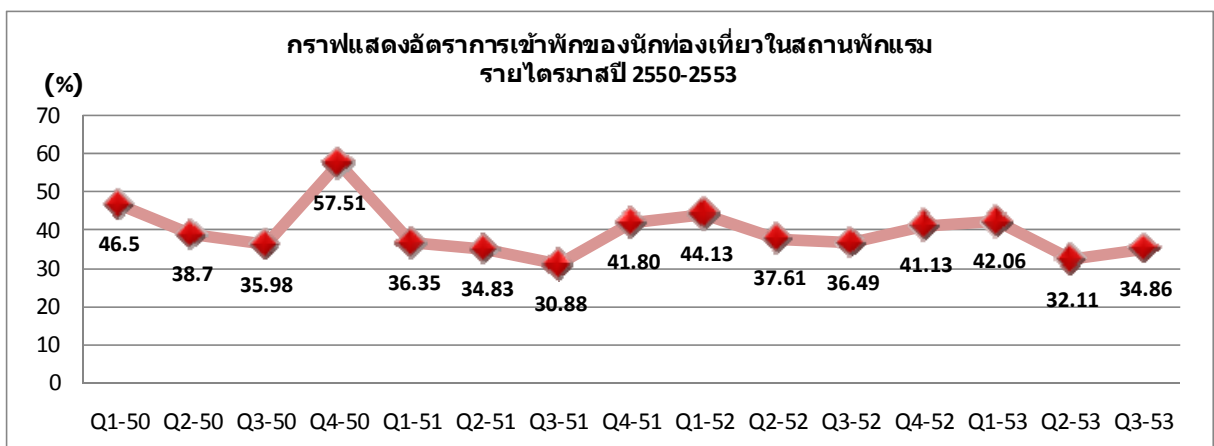
กราฟที่ 3-8 วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวแยกตามแหล่งท่องเที่ยว รายไตรมาส ปี 2551-2553

(3) อัตราการเข้าพักในสถานพักแรมของนักท่องเที่ยว

จากสถิติอัตราการเข้าพักในสถานพักแรมของนักท่องเที่ยว รายไตรมาสปี 2550-2553 ตามข้อมูลและกราฟที่ 3-9 อัตราการเข้าพักของไตรมาส 4 ปี 2550 มีอัตราการเข้าพักสูงที่สุดร้อยละ 57.5 นอกเหนือจากนั้นมีอัตราการเพิ่มขึ้นและลดลงตามฤดูกาล อยู่ที่ประมาณร้อยละ 30-46 โดยมีทิศทางลดลงเล็กน้อย

กราฟที่ 3-9 อัตราการเข้าพักในสถานพักแรม รายไตรมาส ปี 2550-2553

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

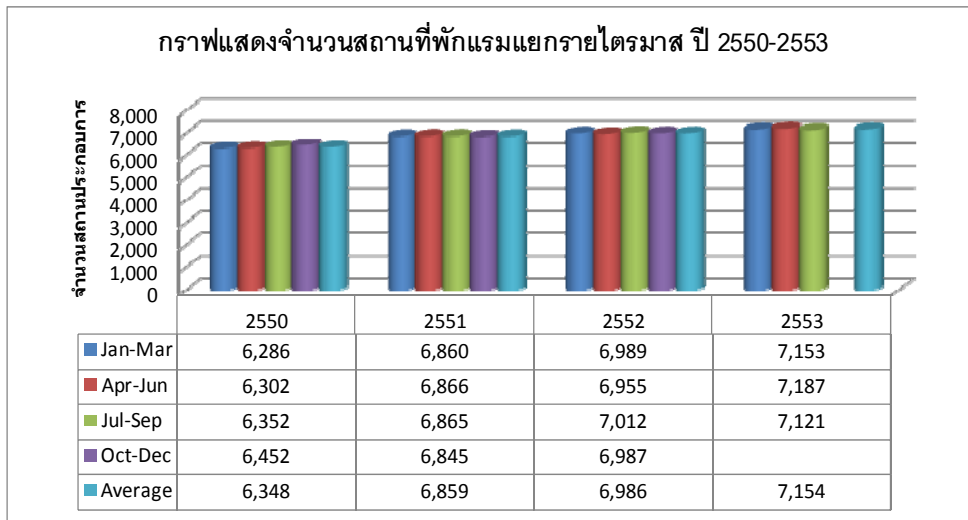
3.2 ด้านอุปทาน

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานพักแรม และจำนวนห้องพัก

(1) จำนวนสถานพักแรม รายไตรมาสปี 2550-2553

จากสถิติจำนวนสถานพักแรมรายไตรมาส ปี 2550-2553 ดังข้อมูลและกราฟที่ 3-10 จะเห็นแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากจำนวนสถานพักแรมเฉลี่ยรายไตรมาส ปี 2550 มีจำนวนสถานพักแรมเฉลี่ยประมาณ 6,348 แห่ง เพิ่มขึ้นเป็น 7,154 แห่ง เมื่อเฉลี่ยไตรมาส 1-3 ปี 2553 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 3.17 ต่อปี

กราฟที่ 3-10 จำนวนสถานที่พักแรม รายไตรมาส ปี 2550-2553

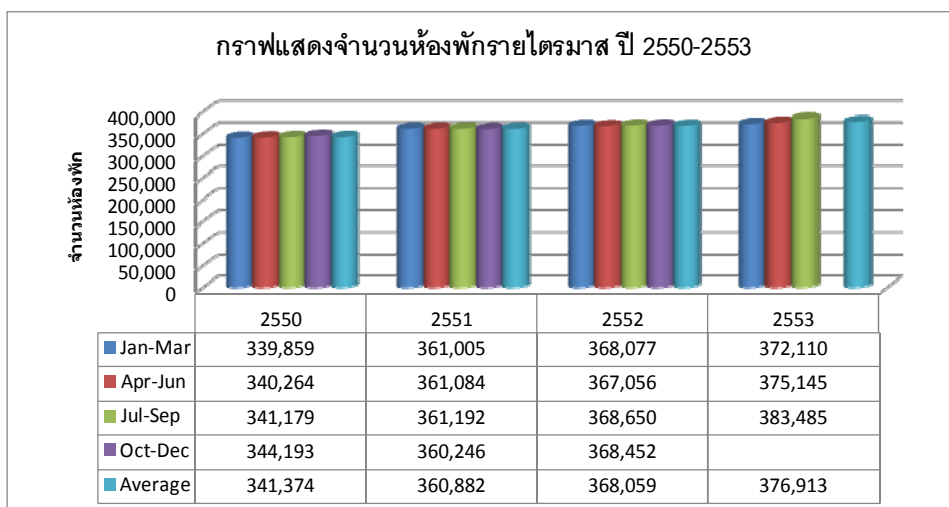

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(2) อัตราการเพิ่มขึ้นของห้องพักของสถานพักแรม

จากสถิติจำนวนห้องพักของสถานพักแรมรายไตรมาสปี 2550-2553 ดังข้อมูลและกราฟที่ 3-11 จะเห็นแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของสถานพักแรม โดยมีจำนวนห้องพักเฉลี่ยรายไตรมาส ปี 2550 เท่ากับ 341,374 ห้อง เพิ่มขึ้นเป็น 376,913 ห้องในปี 2553 คิดเป็นการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.60 ต่อปี

กราฟที่ 3-11 จำนวนสถานที่พักแรม รายไตรมาส ปี 2550-2553

ที่มา : Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3.3 สภาพการแข่งขัน และแรงผลักดันที่มีต่อการแข่งขัน

3.3.1 การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานพักผ่อนที่มีแนวโน้มลดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 3.2.1(1) ในขณะที่จำนวนสถานพักผ่อน และจำนวนห้องพัก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยต่อปีประมาณร้อยละ 3 ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยยังคงอยู่ที่อัตราประมาณร้อยละ 30-46 ในปี 2552-2553 ย่อมส่งผลกระทบต่อให้การแข่งขันในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทรุนแรงขึ้น

ดังนั้นเพื่อความอยู่รอดของกิจการ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อรักษาระดับกำไรของกิจการไว้ ซึ่งรูปแบบการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ได้แก่ การตัดราคาห้องพัก การแข่งขันด้านคุณภาพการบริการ การให้สิทธิพิเศษด้านการใช้บริการด้านอื่นของโรงแรม เป็นต้น ดังนั้นการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่ออัตราการเข้าพักอย่างแน่นอน และเพื่อที่จะรักษาระดับการทำกำไรให้ได้ ผู้ประกอบการต้องพยายามลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงโดยไม่ส่งผลกระทบต่อค่าบริการที่ให้กับลูกค้า

3.3.2 โอกาสของผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้าสู่ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

การเข้ามาดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการรายใหม่ แสดงให้เห็นจากจำนวนสถานพักผ่อนและจำนวนห้องพักที่ ยังคงเพิ่มขึ้น และแนวโน้มของผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีห้องพักต่ำกว่า 80 จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัจจัยกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ผู้ประกอบการรายใหม่ยังมีข้อได้เปรียบในเรื่องของการออกแบบก่อสร้างให้ทันสมัย ตรงตามรสนิยมของผู้บริโภค

แต่การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่จะต้องพิจารณาถึงอุปสรรคจากผู้ประกอบการรายเดิมด้วย ทั้งนี้ เพราะถ้าไม่มีศักยภาพในการแข่งขันที่ดี ย่อมเสียเปรียบด้านต้นทุนเฉลี่ยด้านต่างๆ ที่สูงกว่าผู้ประกอบการเดิม ตลอดจนการทำตลาดที่ผู้ประกอบการเดิมจะมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทนำเที่ยว หรือนักท่องเที่ยว ที่ดีกว่า ผู้ประกอบการรายใหม่ และในช่วงที่ผ่านมา BOI ให้สิทธิประโยชน์ต่อผู้ลงทุน แต่ในปัจจุบันสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้ลดลงไปแล้ว ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่จะเสียเปรียบ ตลอดจนการสร้างโรงแรมและรีสอร์ทใหม่ อาจจะมีอุปสรรคด้านราคาที่ดินที่สูงขึ้น

3.3.3 อำนาจต่อรองของผู้บริโภค

กลุ่มผู้บริโภคของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท แบ่งพิจารณาได้ 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเอง และบริษัทนำเที่ยว แต่การจะวัดความรุนแรงของอำนาจต่อรองของผู้บริโภคจะต้องเป็นการวัดกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายเดียวกัน เพราะระดับโรงแรมที่แตกต่างกันกลุ่มผู้บริโภคย่อมมีโอกาสทางการตลาดและอำนาจซื้อที่ต่างกัน อันเป็นเครื่องกำหนดระดับราคา และคุณภาพของโรงแรม และรีสอร์ท ที่ผู้บริโภคจะเลือกพัก ทั้งนี้การตัดสินใจ เพื่อเลือกซื้อ กลุ่มสินค้าและบริการของผู้บริโภคย่อมเป็นการตัดสินใจภายใต้ความมีเหตุมีผล และระดับรายได้ของกลุ่มผู้บริโภคเอง และความมีเหตุมีผลนี้จะนำไปสู่การทดแทนในการบริโภค

อำนาจต่อรองของผู้บริโภคขึ้นกับอุปสงค์และอุปทานของห้องพัก ซึ่งพบว่าในช่วงที่ธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศขยายตัวมาก ก่อให้เกิดความต้องการส่วนเกินในห้องพักขึ้น ทำให้อำนาจต่อรองของผู้บริโภคจะต่ำ เทียบกับในปัจจุบันที่อุปทานของห้องพักสูง ขณะที่ความต้องการห้องพักต่ำ อำนาจต่อรองของผู้บริโภคย่อมสูงขึ้น

3.3.4 การทดแทนจากบริการอื่นๆ

การทดแทนในการบริโภค อันเป็นผลจากการตัดสินใจภายใต้ระดับเงินรายได้ ความมีเหตุและผลของผู้บริโภค การพิจารณาผลกระทบของการทดแทนในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่อยู่บนข้อสมมติฐานที่ว่าไม่สามารถหาการทดแทนในการบริโภคได้อย่างสมบูรณ์ เพราะธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท นอกจากการให้บริการด้านห้องพักแล้ว ยังมีบริการด้านการจัดเลี้ยง ประชุมสัมมนา ห้องอาหาร คอฟฟี่ช็อป และสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงแรมและรีสอร์ทที่มีไว้บริการผู้เข้าพัก จึงทำให้ไม่สามารถหาการทดแทนได้ทั้งหมด แต่ถ้าพิจารณาว่าการทดแทนเป็นการทดแทนบางส่วนแล้วก็พอที่จะหาสิ่งทดแทนได้ เหตุผลหนึ่งของการทดแทนของผู้บริโภค คือ เมื่อระดับราคาห้องพักเปลี่ยนไป ผู้บริโภคที่มีงบประมาณจำกัดก็ต้องหาการทดแทนโดยการเปลี่ยนแปลงระดับโรงแรมที่จะเข้าพักให้เพียงพอกับวงเงิน ทั้งนี้การทดแทนในการบริโภคจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของผู้บริโภคด้วย

3.3.5 อำนาจต่อรองของ Supplier ในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท – แรงงาน และวัตถุดิบด้าน F&B

จากลักษณะพื้นฐานทางธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นการขายบริการด้านที่พักเป็นหลัก โดยรายได้จากห้องพักจะเป็นรายได้หลัก และรายได้จากบริการอาหารและเครื่องดื่มเป็นรายได้รอง ดังนั้นการพิจารณาอำนาจต่อรองของ Supplier จึงแยกพิจารณาเป็น 2 กรณี

(1) ธุรกิจบริการโดยทั่วไป จะมีโครงสร้างการใช้ปัจจัยผลิตที่เป็นปัจจัยแรงงานในสัดส่วนที่สูงกว่าปัจจัยอื่น โดยเปรียบเทียบการขยายตัวของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่ผ่านมาโดยขาดการเตรียมพร้อมด้านแรงงาน ส่งผลให้เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ และประสบการณ์ ความต้องการแรงงานที่สูง เป็นการสร้างอำนาจต่อรองให้แก่แรงงานที่มีน้อยกว่าความต้องการ จะพบว่าอัตราการเปลี่ยนงานของแรงงานในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่ผ่านมาจะอยู่ในอัตราที่สูง เกิดการซื้อตัวบุคลากรที่มีคุณภาพและประสบการณ์ขึ้น และยังไม่เป็นการเพียงพอ จึงต้องยอมใช้แรงงานที่ไม่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และส่งผลต่อคุณภาพงานบริการ

(2) ความต้องการใช้วัตถุดิบประเภทอาหารและเครื่องดื่มของธุรกิจโรงแรม ขึ้นกับจำนวนผู้เข้าพักและผู้ใช้บริการ ปัจจุบันจำนวนผู้เข้าพักลดลงย่อมกระทบต่อรายได้ของโรงแรมและรีสอร์ทเป็นอย่างมาก การทดแทนรายได้ที่ลดลงนี้ ก็โดยการพยายามเพิ่มรายได้ด้านอาหาร การจัดเลี้ยง และด้านอื่น ทำให้ความต้องการใช้วัตถุดิบด้านนี้เพิ่มขึ้น แต่อำนาจต่อรองของ Supplier ประเภทนี้จะมีอยู่น้อย เพราะธุรกิจด้านวัตถุดิบอาหารและเครื่องดื่มมีภาวะการแข่งขันที่สูงอยู่แล้ว จึงเป็นการลดอำนาจต่อรองของ Supplier กับธุรกิจโรงแรมลง

3.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทของไทยต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จากผู้ประกอบการรายใหม่ และจากภาวะการณ์ที่การท่องเที่ยวของไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเอเชีย ทำให้นักท่องเที่ยวรวมเที่ยวในประเทศไทยน้อยลง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ทั้งในด้านบวกและด้านลบ อีกหลายด้าน ได้แก่

1) การสนับสนุนภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทนับว่าเป็นธุรกิจหนึ่งที่ภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุน ซึ่งมีทั้งทางตรงหรือ ผ่านหน่วยงานสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว เห็นได้จาก ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มมีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลง ภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้หันมาให้ความสำคัญในการขยายตลาดภายในประเทศ หรือกระตุ้นให้คนไทยหันมาเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น ควบคู่กับการกระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของไทย โดยการท่องเที่ยวแห่ง

ประเทศไทย(ททท.) ได้ดำเนินนโยบายเชิงรุกเพื่อกระตุ้นตลาดท่องเที่ยวในประเทศ เช่น การจัดสรรงบประมาณประชาสัมพันธ์โครงการ “เที่ยวไทยครีกครีน เศรษฐกิจไทยคึกคัก” ตลอดปี 2552 ภายใต้แคมเปญ Amazing Thailand และขอความร่วมมือจากภาคเอกชน เช่น สายการบิน และโรงแรมให้ปรับลดราคาค่าโดยสารและค่าที่พัก เนื่องจากสังเกตเห็นว่าปัจจัยภายในประเทศยังเอื้ออำนวยอยู่บ้าง จากภาวะค่าครองชีพของประชาชนที่เริ่มบรรเทาลงจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลง ประกอบกับมาตรการลดผลกระทบจากภาวะค่าครองชีพสูงของรัฐบาลที่ช่วยให้ผู้บริโภคมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังมีโครงการต่างๆที่สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวนมาก เช่น โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงการจัดทำมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวรายจังหวัด ฯลฯ

นอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแล้ว หน่วยงานภาครัฐอื่นก็ได้สังเกตเห็นความสำคัญของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทและมีโครงการสนับสนุนเช่นกัน เช่น โครงการจัดทำคู่มือชุดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน สำหรับธุรกิจโรงแรม กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

2) ภาวะเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2554 ว่าจะมีการขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5-4.5 ชะลอตัวจากร้อยละ 7.9 ในปี 2553 มีอัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.5-3.5 และมีดุลบัญชีเดินสะพัดเกิดดุลร้อยละ 3.3 ของจีดีพี มูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 11.7 โดยมีปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวจาก

- แรงส่งจากการขยายตัวในปี 2553 ทำให้มีการขยายตัวต่อเนื่อง สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะอุปสงค์ภายในประเทศซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในปี 2554
- ครัวเรือนีมีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างขั้นต่ำ ภาคสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การปรับเพิ่มวงเงินงบประมาณปี 2554 จะทำให้การใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวสูงขึ้น อัตราการว่างงานเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นในการกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึงการที่ประเทศกำลังพัฒนาหลีกเลี่ยงการขึ้นอัตราดอกเบี้ย เพื่อลดผลกระทบจากปริมาณเงินไหลเข้าและการแข็งค่าของอัตราแลกเปลี่ยน

อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงหลายด้านรวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังมีความเปราะบาง โดยเฉพาะในกลุ่มสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น ที่อุปสงค์ของทั้งสองประเทศมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวน เมื่อรวมกับเครื่องมือทางด้านนโยบายการเงินการคลังที่มีอยู่จำกัด ทำให้ทั้งสองประเทศมีแนวโน้มการขยายตัวอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ยังเศรษฐกิจไทยยังมีปัจจัยเสี่ยงจากปัญหาด้านการเมืองในประเทศ การไหลเข้าออกของเงินทุน และการขาดแคลนด้านแรงงานในบางอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจัยด้านเศรษฐกิจนี้อาจส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดยุโรป ซึ่งเป็นกลุ่มหลักที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยสูงเป็นอันดับ 1 ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา เช่นเดียวกับตลาดเอเชียตะวันออก ที่แม้จะไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงินของสหรัฐฯ และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกมากนัก แต่เป็นไปได้ว่าเศรษฐกิจของกลุ่มดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

3) การเมือง

ประเทศไทยยังคงมีปัญหาคความไม่มั่นคงทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและยังมีปัญหาจากการชุมนุมประท้วงเรื่อยมาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อความกังวลด้านความปลอดภัยทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง

ในส่วนของนักท่องเที่ยวที่เข้าใจสถานการณ์และไม่กังวล จะมีผลในเชิงบวกต่อแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่อยู่ในพื้นที่การชุมนุมประท้วง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ และภาคตะวันตก

4) พฤติกรรมและรสนิยมของผู้บริโภค

นอกจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงแล้ว นักท่องเที่ยวยังมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ประหยัดมากขึ้น เช่น นักท่องเที่ยวต่างชาติ ระดับกลางเริ่มหันไปพักในสถานพักแรมที่ราคาถูกลงอย่างเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เห็นอย่างชัดเจน คือ ความนิยมใช้การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต จนคอมพิวเตอร์แทบจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน รวมถึงกระแสของ Social Network ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Twitter, Hi5 รวมถึง Forward mail และการตั้งกระทู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเว็บไซต์ต่างๆ จะส่งผลอย่างสูงในการส่งต่อข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งถ้าเป็นบริการที่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกอย่างมากและรวดเร็ว ในทางกลับกันถ้าบริการไม่ดี ย่อมส่งผลในเชิงลบอย่างรุนแรงและรวดเร็วเช่นกัน ซึ่งผู้ประกอบการต้องตระหนัก และเลือกใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวซึ่งต้องการบริการที่ดี เร็ว ถูก และแน่นอน อีกทั้งยังเน้นการวางแผนหาข้อมูลด้วยตนเอง

5) สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

การท่องเที่ยวมีการปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวดีขึ้นโดยลำดับ เช่น มาตรการที่เข้มงวดในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ การสร้างห้องน้ำที่สะอาด การติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนภายในจังหวัดหรือสถานที่ท่องเที่ยว และการสร้างสถานที่พักผ่อนเป็นต้น รวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเส้นทางการเดินทาง และกิจกรรมต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอย่างชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่บ้างในบางแหล่งท่องเที่ยว

6) กฎหมายและกฎระเบียบของภาครัฐ

- รัฐได้ออกพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 (พ.ร.บ.โรงแรม) มีผลบังคับใช้ในกลางปี 2548 ซึ่งกำหนดให้สถานประกอบการที่ให้บริการห้องพักรายวันต้องยื่นขอจดทะเบียนโรงแรม เพื่อจำกัดไม่ให้เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์รับลูกค้าที่เช่าพักอาศัยในระยะสั้น และแม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์โดยตรงก็ตาม โดยเฉพาะด้านต้นทุนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก ทั้งจากการปรับปรุงอาคารให้ได้มาตรฐาน การเพิ่มบริการในด้านต่างๆ และค่าใช้จ่ายในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมืองในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ทำให้กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายประกอบ พ.ร.บ.โรงแรมหรือกฎหมายลูกรองรับ ส่งผลให้ธุรกิจเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นต้นนิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติในกลุ่มลูกค้าระดับกลาง ด้วยเหตุผลทั้งด้านอัตราค่าเช่าพักรต่ำกว่าโรงแรมสภาพยังค่อนข้างใหม่ รวมถึงการปรับมาคิดค่าบริการเป็นรายวันมากขึ้น

ที่มา : ฐานเศรษฐกิจ 23 กรกฎาคม 2551

- การเจรจาเปิดตลาด FTA อาเซียน-จีนรอบที่สองที่ครอบคลุมการเปิดสาขาธุรกิจบริการทั้งหมด 12 สาขาเพิ่มเติมจากที่จีนเปิดตลาดให้ไทยก่อนหน้านี้ในรอบแรก คาดว่าธุรกิจภาคบริการของไทยที่จะได้รับประโยชน์ภายใต้ความข้อตกลง FTA อาเซียน-จีน เพิ่มเติมในภาคการค้าบริการได้แก่ ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ธุรกิจสปา ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโลจิสติกส์และธุรกิจด้านการศึกษา เป็นต้น การเข้าสู่ตลาดภาคบริการในจีนได้มากขึ้นในสาขาต่าง ๆ ข้างต้นจากข้อตกลง FTA ดังกล่าวน่าจะทำให้ธุรกิจบริการไทยได้รับผลดีจากการเติบโตของภาคการบริโภคภายในจีนที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องตามนโยบายสนับสนุนของทางการจีนที่ตั้งเป้าหมายให้ภาคบริการมีบทบาทสำคัญมากขึ้นต่อเศรษฐกิจจีน
- ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ 3 สิงหาคม 52

7) อัตราแลกเปลี่ยน

ตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา พบว่ายังเติบโตต่อเนื่อง แม้จะเป็นอัตราเพิ่มที่ชะลอลงก็ตาม ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2549 ทำให้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่างประเทศไม่สูงมากนัก

ความเสี่ยงของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

สำหรับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทของไทยยังคงมีความเสี่ยงทั้งในด้านภาวะเศรษฐกิจ การเมือง พฤติกรรมผู้บริโภค รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยน และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้ทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถก้าวข้ามภาวะวิกฤตทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน โดยจะต้องประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงคนไทยทั่วประเทศ

4. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ปี 2552

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ปี 2552 ในหัวข้อนี้ เป็นการต่อยอดโดยการนำข้อมูลจากรายงานผลการวิจัยสถานประกอบการ ภาคธุรกิจบริการ(Service) ที่เป็นธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Institute for Small and Medium Enterprises Development : ISMED) ในโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของ SMEs ภายใต้แผนงานฟื้นฟูและเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในปีงบประมาณ 2552 มาใช้วิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้สถานประกอบการ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

4.1 ข้อมูลทั่วไป

(1) จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามขนาด และแหล่งท่องเที่ยว

จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 566 กิจการ เป็นธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 372 กิจการ (ร้อยละ65.7) ขนาดกลาง 108 กิจการ (ร้อยละ19.1) คิดเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 480 กิจการ (ร้อยละ 84.8) มีธุรกิจขนาดใหญ่เพียง 24 กิจการ (ร้อยละ 4.2)

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามแหล่งท่องเที่ยว จะมีจำนวนโรงแรมและรีสอร์ทในภาคใต้เป็นสัดส่วนสูงที่สุด คือ ร้อยละ 36.2 รองลงมาเป็นภาคเหนือ (ร้อยละ 16.4) ภาคตะวันตก (ร้อยละ 14.3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 13.4) ภาคตะวันออก (ร้อยละ 12.7) และภาคกลางรวมกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-1 จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามขนาดและแหล่งท่องเที่ยว

ขนาด	จำนวนสถานประกอบการ					สัดส่วน (ร้อยละเทียบกับจำนวนทั้งหมด)				
	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม
แหล่งท่องเที่ยว										
กรุงเทพ	7	7	5	4	23	1.2	1.2	0.9	0.7	4.1
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพ)	8	6		2	16	1.4	1.1	-	0.4	2.8
ภาคตะวันออก	26	19	10	17	72	4.6	3.4	1.8	3.0	12.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42	22	3	9	76	7.4	3.9	0.5	1.6	13.4
ภาคเหนือ	66	19	3	5	93	11.7	3.4	0.5	0.9	16.4
ภาคใต้	146	34	3	22	205	25.8	6.0	0.5	3.9	36.2
ภาคตะวันตก	77	1		3	81	13.6	0.2	-	0.5	14.3
รวมทั้งหมด	372	108	24	62	566	65.7	19.1	4.2	11.0	100.0

หมายเหตุ : การแบ่งขนาดของกิจการที่เหมาะสมกับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ควรจะมีการแบ่งตามจำนวนห้องพัก อย่างไรก็ตามยังไม่มีหน่วยงานที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ ในที่นี้จึงจัดแบ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในขณะทำโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของ SMEs

จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับจำนวนสถานพักแรมทั่วประเทศ (โรงแรม รีสอร์ท และเกสต์เฮ้าส์) โดยมีสัดส่วนแยกตามแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่ร้อยละ 6.02-12.04 ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างเทียบกับสถานพักแรมทั่วประเทศ แยกตามแหล่งท่องเที่ยว (ไตรมาส 4 ปี 2552)

แหล่งท่องเที่ยว	จำนวนสถานประกอบการ		สัดส่วน (%)
	ทั่วประเทศ	กลุ่มตัวอย่าง	
กรุงเทพ	336	23	6.85
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพ)	261	16	6.13
ภาคตะวันออก	1,196	72	6.02
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	631	76	12.04
ภาคเหนือ	1,309	93	7.10
ภาคใต้	2,455	205	8.35
ภาคตะวันตก	799	81	10.14
รวมทั้งหมด	6,987	566	8.10

ที่มา: Website : <http://tourism.go.th/> กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หมายเหตุ : สถานพักแรมทั่วประเทศ หมายถึงรวมถึง สถานพักแรมที่เป็นโรงแรม รีสอร์ท และเกสต์เฮาส์

(2) จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามประเภทธุรกิจ

จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง มีธุรกิจประเภทบริษัทจำกัดเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.8 รองลงมาเป็น บุคคลธรรมดา ร้อยละ 35 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 6.9 ห้างหุ้นส่วนสามัญ ร้อยละ 1.1 ไม่ได้ระบุ ร้อยละ 8.3 ซึ่งมีจุดน่าสนใจคือ ธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาส่วนใหญ่เป็น ธุรกิจขนาดเล็กคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.4 เมื่อเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำงบการเงิน การวินิจฉัยจึงใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นหลัก

ตารางที่ 4-3 จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามประเภทธุรกิจ และขนาดของกิจการ

ขนาด	จำนวนสถานประกอบการ					สัดส่วน (ร้อยละเทียบกับจำนวนทั้งหมด)				
	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม
ประเภทธุรกิจ										
บริษัทจำกัด	142	86	21	27	276	25.1	15.2	3.7	4.8	48.8
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	17	14	2	6	39	3.0	2.5	0.4	1.1	6.9
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	6				6	1.1	-	-	-	1.1
บุคคลธรรมดา	178	5		15	198	31.4	0.9	-	2.7	35.0
ไม่ระบุ	29	3	1	14	47	5.1	0.5	0.2	2.5	8.3
รวมทั้งหมด	372	108	24	62	566	65.7	19.1	4.2	11.0	100.0

(3) จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเงินทุนจดทะเบียนและขนาดของกิจการ

จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง มีเงินทุนจดทะเบียนอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 10 ล้านบาทเป็นสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา มีเงินทุนจดทะเบียน 10-50 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.8 มีเงินทุนจดทะเบียน 51-100 ล้านบาทเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.5 และมีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาทร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนจดทะเบียนและขนาดของกิจการ จะพบว่า

- โรงแรมและรีสอร์ท ขนาดเล็กส่วนใหญ่ มีเงินทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 10 ล้านบาทเป็นสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.5 และมีเงินทุนจดทะเบียน 11-50 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 20
- โรงแรมและรีสอร์ท ขนาดกลาง มีเงินทุนจดทะเบียน อยู่ในช่วง 11-50 ล้านบาทเป็นสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 7.1 รองลงมา มีเงินทุนจดทะเบียน ต่ำกว่า 10 ล้านบาท และมีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาทร้อยละ 3.7 แสดงให้เห็นว่า โรงแรมและรีสอร์ทขนาดกลาง ใช้เงินทุนเป็นช่วงค่อนข้างกว้าง

ตารางที่ 4-4 จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเงินทุนจดทะเบียน และขนาดของกิจการ

ขนาด เงินทุนจดทะเบียน	จำนวนสถานประกอบการ					สัดส่วน (ร้อยละเทียบกับจำนวนทั้งหมด)				
	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม
<10 ล้านบาท	150	28	2	22	202	26.5	4.9	0.4	3.9	35.7
10-50 ล้านบาท	113	40	8	19	180	20.0	7.1	1.4	3.4	31.8
51-100 ล้านบาท	21	15	4	8	48	3.7	2.7	0.7	1.4	8.5
> 100 ล้านบาท	8	21	10	2	41	1.4	3.7	1.8	0.4	7.2
N/A	80	4		11	95	14.1	0.7	-	1.9	16.8
รวมทั้งหมด	372	108	24	62	566	65.7	19.1	4.2	11.0	100.0

(4) จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเงินทุนจดทะเบียนและขนาดของกิจการ(จำแนกตามจำนวนพนักงาน)

การจำแนกขนาดของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ด้วยจำนวนพนักงาน กับ การจำแนกด้วยจำนวนห้องพัก มีความแตกต่างกันเล็กน้อย เพียงแต่จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่ระบุจำนวนห้องพักมีจำนวนมากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงแรมและรีสอร์ทขนาดกลาง

โรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพนักงาน ≤ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมา มีจำนวนพนักงาน 51-200 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และมีจำนวนพนักงานมากกว่า 200 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ตารางที่ 4-5 จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเงินทุนจดทะเบียนและขนาดของกิจการ(จำแนกตามจำนวนพนักงาน)

ขนาด เงินทุนจดทะเบียน	จำนวนสถานประกอบการ					สัดส่วน (ร้อยละเทียบกับจำนวนทั้งหมด)				
	เล็ก ≤ 50 คน	กลาง 51-200 คน	ใหญ่ > 200 คน	ไม่ระบุ	รวม	เล็ก ≤ 50 คน	กลาง 51-200 คน	ใหญ่ > 200 คน	ไม่ระบุ	รวม
<10 ล้านบาท	157	43	1	1	202	27.7	7.6	0.2	0.2	35.7
10-50 ล้านบาท	117	55	4	4	180	20.7	9.7	0.7	0.7	31.8
51-100 ล้านบาท	14	30	4		48	2.5	5.3	0.7	-	8.5
>100 ล้านบาท	2	28	9	2	41	0.4	4.9	1.6	0.4	7.2
ไม่ระบุ	85	7		3	95	15.0	1.2	-	0.5	16.8
รวมทั้งหมด	375	163	18	10	566	66.3	28.8	3.2	1.8	100.0

(5) จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอายุของกิจการ

ในจำนวนโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีกิจการกระจายในทุกช่วงอายุ โดยมีอายุช่วง 5-10 ปีจำนวน 184 แห่งคิดเป็นสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 32.5 รองลงมา เป็นกิจการที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 157 แห่งคิดเป็นร้อยละ 27.7 ช่วงอายุ 11-20 ปี จำนวน 130 แห่ง ร้อยละ 15.4

ตารางที่ 4-6 จำนวนโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอายุของกิจการ

อายุกิจการ	ขนาด	จำนวนสถานประกอบการ					สัดส่วน (ร้อยละเทียบกับจำนวนทั้งหมด)				
		เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม	เล็ก < 80 ห้อง	กลาง 80-200 ห้อง	ใหญ่ > 200 ห้อง	ไม่ระบุ	รวม
ต่ำกว่า 5 ปี		129	14	1	13	157	22.8	2.5	0.2	2.3	27.7
5-10 ปี		127	34	6	17	184	22.4	6.0	1.1	3.0	32.5
11-20 ปี		76	30	6	18	130	13.4	5.3	1.1	3.2	23.0
> 20 ปี		37	28	10	12	87	6.5	4.9	1.8	2.1	15.4
N/A		3	2	1	2	8	0.5	0.4	0.2	0.4	1.4
รวมทั้งหมด		372	108	24	62	566	65.7	19.1	4.2	11.0	100.0

4.2 การดำเนินงานและการให้บริการ

4.2.1 โครงสร้างรายได้

รายได้หลักของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ได้แก่ ค่าที่พักประมาณร้อยละ 35-80 ค่าอาหาร และค่าเครื่องดื่มประมาณร้อยละ 0-60

นอกจากนี้ยังมีรายได้อื่นๆ ประมาณร้อยละ 0.2-20 ได้แก่

รายได้การจัดเลี้ยง

รายได้คาราโอเกะ

รายได้ชาวน้ำ

รายได้นวดแผนโบราณ

รายได้สระว่ายน้ำ

รายได้มินิซอปป

รายได้ล็อบบี้บาร์ มินิบาร์

รายได้ค่าซักรีด

รายได้ค่าโทรศัพท์

รายได้ค่าอินเทอร์เน็ต

เป็นต้น

4.2.2 โครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่าย (ยังไม่สามารถหาข้อมูลที่ชัดเจนได้)

ต้นทุนและค่าใช้จ่ายของธุรกิจโรงแรม สามารถแบ่งเป็นหลักๆ ได้ดังนี้

รายการ	สัดส่วนโดยประมาณ (ร้อยละต่อยอดขาย)
ต้นทุนขายหรือต้นทุนบริการ	รวมต้นทุนขายและบริการ ต้นทุนค่าห้องพัก ต้นทุนค่าอาหารและเครื่องดื่ม ต้นทุนอื่นๆ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
	เงินเดือน ค่าจ้าง	24-28
	ค่าสวัสดิการพนักงาน	
	ค่าล่วงเวลา	
	ค่าไฟฟ้า	≤ 10%
	ค่าน้ำประปา	
	ค่าพลังงาน	≤ 5%
	ค่าน้ำมันรถ	
	ค่าติดต่อสื่อสาร	
	ค่าอุปกรณ์สำนักงาน	
	ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์	
	ค่ารับรอง	
	ค่าเสื่อมราคา	
	ค่าซ่อมบำรุง	
ค่าเบี้ยประกัน		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ		

4.2.3 การบริการ

1. โรงแรมและรีสอร์ทในกลุ่มตัวอย่างมีบริการอื่นๆที่นอกเหนือจากห้องพัก ได้แก่
 - ✓ บริการร้านอาหาร มีทั้งสิ้น 469 แห่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.9 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 - ✓ บริการห้องสัมมนาและจัดเลี้ยงมีจำนวน 176 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.1
 - ✓ สระว่ายน้ำ จำนวน 108 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.1
 - ✓ บริการคาราโอเกะ 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.7
 - ✓ บริการอื่นๆ เช่น สปา นวดแผนโบราณ ฟิตเนส ซาวน่า และกิจกรรมนอกสถานที่ จำนวน 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.4
2. เมื่อจัดกลุ่มอัตราค่าห้องพักเฉลี่ยของกิจการจำนวน 443 แห่ง ดังตารางที่ 4-7 พบว่ามีอัตราค่าห้องพักเฉลี่ยกระจายอยู่ทุกช่วง โดยอยู่ในกลุ่ม 4 อัตราฯ 500-999 บาทเป็นสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา เป็นกลุ่ม 3 อัตราฯ 1,000-1,499 บาท และกลุ่ม 2 อัตราฯ 1,500-2,499 บาท มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 20.3 ตามลำดับ ที่เหลือเป็นกลุ่ม 5 และกลุ่ม 1 ร้อยละ 14.6 และ 11.3 ตามลำดับ

หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าห้องพักเฉลี่ยกับอัตราเข้าพักเฉลี่ย(%) จะพบว่า กลุ่มอัตราค่าห้องพักเฉลี่ยสูง อัตราการเข้าพักเฉลี่ยจะมีสัดส่วนของคอนไปทางต่ำมากกว่า ส่วนกลุ่มที่มีราคาต่ำ จะมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยจะมีสัดส่วนคอนไปทางสูงมากกว่าดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอัตราค่าห้องพักเฉลี่ย

อัตราค่าห้องพักเฉลี่ย		จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (ร้อยละ)					
				≤25	26-50	51-75	76-100	≤50	>50-100
กลุ่ม 1	2,500 บาทขึ้นไป	50	11.3	40.0	48.0	18.0	10.0	88.0	28.0
กลุ่ม 2	1,500-2,499 บาท	90	20.3	28.9	40.0	23.3	5.6	68.9	28.9
กลุ่ม 3	1,000-1,499 บาท	91	20.5	31.9	31.9	22.0	8.8	63.7	30.8
กลุ่ม 4	500-999 บาท	148	33.4	27.0	37.2	25.7	7.4	64.2	33.1
กลุ่ม 5	ต่ำกว่า 500	64	14.4	20.3	32.8	20.3	21.9	53.1	42.2
รวม		443	100.0	28.9	37.2	22.8	9.7	66.1	32.5

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลเท่าที่นักวิจัยสามารถเก็บได้อยู่ในช่วงปี 2550-2552

อัตราค่าห้องพักเฉลี่ย (Average Room Rate) (บาท) = รายได้ค่าห้องพัก/จำนวนห้องพักที่ขายได้

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (Average Occupancy Rate)(%) = จำนวนห้องพักที่ขายได้/(จำนวนวัน X จำนวนห้องพักทั้งหมด)

4.2.4 ดัชนีที่ใช้ในการควบคุมงาน

ทางสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้จัดทำดัชนีชี้วัดที่ใช้ในการควบคุมงานของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ไว้ทั้งหมด 13 ตัวชี้วัด และมีการกำหนดค่ามาตรฐานโดยผู้มีประสบการณ์ในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท เพื่อใช้ในการเข้าวินิจฉัยธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ซึ่งในบทวิเคราะห์นี้ได้ทำการสรุปข้อมูลโดยแยกตามขนาดของโรงแรมและรีสอร์ท(แบ่งตามจำนวนห้องพัก) และแสดงไว้เป็นค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด รวมถึงการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐาน มีค่าอยู่ในค่ามาตรฐาน และมีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐาน โดยคำนวณเป็นสัดส่วนร้อยละ เทียบกับจำนวนตัวอย่าง (N) ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-8 ถึงตารางที่ 4-20

สรุปข้อสังเกตจากผลการวิเคราะห์ดัชนีที่ใช้ในการควบคุมงานได้ ดังนี้

- (1) ค่าเฉลี่ยของดัชนีค่าวัดคุณภาพที่ใช้ใน F&B ของโรงแรมและรีสอร์ททั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐาน โดยขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดประมาณร้อยละ 38.6 รองลงมาเป็นขนาดกลางร้อยละ 36.9 และขนาดใหญ่ร้อยละ 33.9 ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก การกำหนดราคาขายได้สูงกว่า หรือสามารถซื้อวัตถุดิบได้ในราคาต่ำกว่า จากปัจจัยในด้านการซื้อจำนวนมาก

เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมที่มีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐาน มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด มีค่าอยู่ในค่ามาตรฐานประมาณร้อยละ 14 ในจำนวนตัวอย่างที่อยู่ในค่ามาตรฐาน กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่มีค่าอยู่ในค่ามาตรฐานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26 และจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมมีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐานร้อยละ 76

จากการวิเคราะห์ดัชนีค่าวัดคุณภาพที่ใช้ใน F&B ดังกล่าว อาจจะต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมของค่ามาตรฐานว่าสามารถสะท้อนสภาพที่เป็นจริงหรือไม่ หรือ ผู้ประกอบการจะต้องพยายามลดต้นทุนให้มากขึ้น เช่น ลดความสูญเสีย หรือหาแหล่งซื้อวัตถุดิบที่ราคาถูกลง

ตารางที่ 4-8 ดัชนีค่าวัดคุณภาพที่ใช้ใน F&B

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									1)	วัดคุณภาพที่ใช้ใน F&B (%)	% เทียบกับ ยอดขายรวม F&B
				กลาง (M)	95	36.9	6.0	79.0	13	9	77
				ใหญ่ (L)	23	33.9	20.0	50.0	9	26	65
				ไม่ระบุ	45	38.2	10.0	70.0	11	13	76
				รวม	441	37.9	4.0	91.0	10	14	76

- (2) ค่าสถิติที่ซื้อเมื่อเทียบกับราคากลางของตลาด ค่าเฉลี่ยดัชนีค่าสถิติของโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.2 ขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 10.1 ส่วนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในค่ามาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.6

เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าอยู่ในค่ามาตรฐาน จะมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 และสูงกว่าค่ามาตรฐานประมาณร้อยละ 60 ซึ่งมีความแตกต่างกันเล็กน้อยสำหรับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ มีจำนวนที่มีค่าสถิติอยู่ในค่ามาตรฐานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50

จากค่าดัชนีชี้วัดนี้ ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาได้ว่าธุรกิจของตนเอง ซื้อสถิติราคาสูงเกินไปหรือไม่ เมื่อเทียบกับราคากลางของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดเล็กที่มีค่าสูงที่สุดถึงร้อยละ 32 ที่จะต้องมีความระมัดระวังมากขึ้นในการจัดซื้อ

ตารางที่ 4-9 ดัชนีค่าสถิติที่ซื้อเทียบกับราคากลางของตลาด

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									2)	ค่าสถิติที่ซื้อ (%)	% เทียบกับราคากลางของตลาด
				กลาง (M)	35	10.1	2.5	26.0	-	37	63
				ใหญ่ (L)	4	6.6	1.5	10.0	-	50	50
				ไม่ระบุ	30	11.4	2.0	51.1	-	40	60
				รวม	213	8.9	1.0	51.1	-	41	59

- (3) ดัชนีค่าของชำรุดเสียหาย พบว่า มีโรงแรมและรีสอร์ทจำนวนมากไม่มีการบันทึกข้อมูล

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูล ค่าเฉลี่ยของค่าของชำรุดเสียหายของโรงแรมและรีสอร์ท ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีค่าของชำรุดเสียหายสูงกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย และพบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าของชำรุดเสียหายอยู่ในค่ามาตรฐานสูงพอสมควร คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 69

ดังนั้นสำหรับโรงแรมและรีสอร์ทใดที่มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ ก็อาจจะต้องตรวจเช็คและวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อที่จะปรับปรุงให้ลดลงต่อไป

ตารางที่ 4-10 ดัชนีค่าของชำรุดเสียหาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									3)	ค่าของชำรุดเสียหาย (เขน งาน ขาม)	เป็นที่ % จากการตรวจนับวัสดุคงคลัง
				กลาง (M)	26	3.4	0.2	15.0	-	73	27
				ใหญ่ (L)	8	4.1	0.0	10.0	-	63	38
				ไม่ระบุ	17	3.7	0.3	20.0	-	71	29
				รวม	114	3.6	0.0	20.0	-	69	31

- (4) อัตราหมุนเวียนของวัตุดิบคงเหลือ เมื่อคิดเป็นจำนวนวันในการหมุนเวียนของวัตุดิบ พบว่า โรงแรมและรีสอร์ทขนาดกลางและขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของจำนวนวันของวัตุดิบสูงกว่าค่ามาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ย 14 วัน และ 13 วัน ตามลำดับ ส่วนขนาดเล็กแม้จะอยู่ในค่ามาตรฐานแต่เป็นค่าด้านสูง คือมีค่าเฉลี่ยที่ 10 วัน

เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในค่ามาตรฐาน จะเห็นว่าโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กประมาณร้อยละ 50 อยู่ในค่ามาตรฐาน ส่วนขนาดกลางและขนาดใหญ่อยู่ในค่ามาตรฐานประมาณร้อยละ 35 และ 32 ตามลำดับ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กมีจำนวนวันของวัตุดิบต่ำกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ สูงกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐาน ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้านที่สูงกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างด้านที่มีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐาน และเมื่อพิจารณา

โดยรวม จะพบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนวันของวัตถุบคคคลังต่ำกว่าค่ามาตรฐาน และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนวันของวัตถุบคคคลังสูงกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 28 เท่ากัน

ค่าดัชนีอัตราหมุนเวียนของวัตถุบคคคลัง จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนวัตถุบคคคลังสำหรับการใช้หมุนเวียนเพื่อให้เกิดยอดขาย หากมีค่าจำนวนวันของวัตถุบคคคลังสูงเกินไปจะส่งผลต่อต้นทุน และการเสียหายจากการเสื่อมสภาพ แต่ถ้ามีน้อยเกินไปอาจจะส่งผลต่อการขาดวัตถุบคคคลังเพื่อบริการลูกค้า ดังนั้นจึงต้องพยายามควบคุมให้อยู่ในระดับต่ำ และต้องเพียงพอต่อการให้บริการ

ตารางที่ 4-11 ดัชนีอัตราหมุนเวียนของวัตถุบคคคลัง

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									4)	อัตราหมุนเวียนวัตถุบคคคลัง	(365 X วัตถุบคคคลัง)/ ต้นทุนขาย F&B
				กลาง (M)	51	14	1	69	22	35	49
				ใหญ่ (L)	19	13	2	59	26	32	42
				ไม่ระบุ	25	9	1	34	40	32	28
				รวม	254	11	-	97	28	44	28

(5) อัตราค่าจ้างพนักงานรวม OT (เช่นพนักงานในครัวรวมพนักงานเสิร์ฟ) ต่อยอดขาย F&B โรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมมีค่าเฉลี่ยอัตราค่าจ้างพนักงานสูงกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย คือมีอัตราค่าจ้างคิดเป็นร้อยละ 21.4 ต่อยอดขาย F&B โดยโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 21.7 ขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 19.5 ส่วนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 20.9

เมื่อพิจารณาจำนวนตัวอย่างที่มีอัตราค่าจ้างอยู่ในค่ามาตรฐานเมื่อรวมทุกขนาด จะมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 13 มีจำนวนตัวอย่างที่อัตราค่าจ้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และสูงกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 41 และ 45 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กมีอัตราค่าจ้างสูงกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 48 มีสัดส่วนสูงกว่าจำนวนที่มีอัตราค่าจ้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานซึ่งมีจำนวนร้อยละ 36 ส่วนกลุ่มตัวอย่างขนาดกลางมีอัตราค่าจ้างต่ำกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 53 มีสัดส่วนสูงกว่าจำนวนที่มีอัตราค่าจ้างสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานซึ่งมีจำนวนร้อยละ 35 และกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราค่าจ้างต่ำกว่าและสูงกว่าเกณฑ์คิดเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคิดเป็นประมาณร้อยละ 47 แสดงให้เห็นว่าโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก อาจจะมีความเสี่ยงเปรียบในด้านค่าใช้จ่ายด้านอัตราค่าจ้าง มากกว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่เล็กน้อย

อัตราค่าจ้างของพนักงานนี้จะส่งผลต่อต้นทุน ดังนั้นจึงควรมีระดับที่เหมาะสมไม่ต่ำหรือสูงเกินไป หากต่ำเกินไปอาจจะส่งผลต่อการให้บริการได้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในธุรกิจแล้วมีค่าสูงเกินไป ควรมีการตรวจสอบวิธีการทำงานของพนักงานว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ หรือมีพนักงานมากเกินไปหรือไม่ ในขณะที่ต้องรักษาคุณภาพงานบริการลูกค้าไว้

ตารางที่ 4-12 ดัชนีอัตราค่าจ้างพนักงานรวม OT ต่อยอดขาย F&B

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									5)	อัตราค่าจ้างพนักงานรวม OT (เช่นพนักงานในครัวรวมพนักงานเสิร์ฟ)	อัตราค่าจ้างต่อ ยอดขาย F&B
				กลาง (M)	74	19.5	5.0	52.0	53	12	35
				ใหญ่ (L)	19	20.9	10.0	38.3	47	5	47
				ไม่ระบุ	31	23.7	4.0	75.0	45	3	52
				รวม	331	21.4	0.1	75.0	41	13	45

(6) ดัชนีจำนวนพนักงานเสิร์ฟต่อจำนวนแขก (อลันคลาส) แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของจำนวนแขกต่อพนักงานเสิร์ฟ 1 คน จะเห็นได้ว่าโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของจำนวนแขกต่อพนักงานเสิร์ฟ 1 คน น้อยกว่าค่ามาตรฐาน แต่เมื่อพิจารณาค่าต่ำสุดและสูงสุดของจำนวนแขกต่อพนักงานเสิร์ฟ 1 คนของโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กและขนาดกลางจะความแตกต่างกันมาก คือ พนักงานเสิร์ฟ 1 คนต่อจำนวนแขกตั้งแต่ 1 คนถึง 50 คน ในกลุ่มโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก ส่วนธุรกิจขนาดกลางพนักงานเสิร์ฟ 1 คนต่อจำนวนแขกตั้งแต่ 1 คนถึง 40 คน ซึ่งเป็นไปได้ว่ากิจกรรมในร้านอาจมีความแตกต่างกัน หรือ มีการใช้พนักงานเสิร์ฟมากหรือน้อยกว่าควรจะเป็น

ดังนั้น ในแต่ละกิจการสามารถใช้ดัชนีนี้ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนพนักงานเสิร์ฟให้เหมาะสมกับจำนวนแขก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน และการสร้างความพึงพอใจในการบริการลูกค้า คือ มีจำนวนพนักงานไม่น้อยเกินไปที่จะมีผลต่อบริการ หรือมีมากเกินไปที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างแรงงาน

ตารางที่ 4-13 ดัชนีจำนวนพนักงานเสิร์ฟฝึกหัดต่อจำนวนแขก (อลันคลาส)

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									6)	จำนวนพนักงานเสิร์ฟฝึกหัด 1 คน	ต่อแขกก็คน (อลันคลาส)
				กลาง (M)	52	15.5	1.0	40.0	33	19	48
				ใหญ่ (L)	12	14.4	10.0	16.0	-	58	42
				ไม่ระบุ	30	13.4	3.0	22.0	23	10	67
				รวม	283	14.8	0.1	50.0	25	28	47

(7) ดัชนีจำนวนพนักงานเสิร์ฟ 1 คนต่อจำนวนแขก (บุฟเฟต์) จำนวนแขกต่อพนักงานเสิร์ฟ 1 คนในส่วนของบุฟเฟต์ของโรงแรมและรีสอร์ททุกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม มีค่าเฉลี่ยจำนวนแขกต่อพนักงานเสิร์ฟ 1 คน น้อยกว่าค่ามาตรฐานค่อนข้างมาก ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งในแง่ของธุรกิจอาจจะต้องมีการพิจารณากระบวนการในการทำงานของพนักงานว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ มีจำนวนพนักงานเสิร์ฟมากเกินไปจนความจำเป็นหรือไม่

ตารางที่ 4-14 ดัชนีจำนวนพนักงานเสิร์ฟ 1 คนต่อจำนวนแขก (บุฟเฟต์)

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									7)	จำนวนพนักงานเสิร์ฟ 1 คน	ต่อแขกก็คน (บุฟเฟต์)
				กลาง (M)	41	30	5	60	17	17	66
				ใหญ่ (L)	15	36	12	62	27	20	53
				ไม่ระบุ	25	25	5	50	8	4	88
				รวม	164	29	3	62	12	13	74

(8) ดัชนีค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย สำหรับโรงแรมและรีสอร์ททุกกลุ่มตัวอย่างทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยโรงแรมและรีสอร์ทขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยค่าไฟฟ้าต่อยอดขายสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมาเป็นขนาดกลางร้อยละ 9.7 และมีค่าต่ำสุดในกลุ่มโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กมีค่าไฟฟ้าต่อยอดขายร้อยละ 8.5

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าไฟฟ้าต่อยอดขายอยู่ในค่ามาตรฐาน จะเห็นว่ามีส่วนที่ค่อนข้างสูง แตกต่างกันในแต่ละขนาดธุรกิจ คืออยู่ในช่วงร้อยละ 65-78 แต่เมื่อพิจารณาค่าสูงสุดและต่ำสุดของอัตราค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย จะเห็นว่าโรงแรมและรีสอร์ทที่มีสัดส่วนค่าไฟฟ้าต่ำที่สุดและสูงที่สุดแตกต่างกันมากในธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันสำหรับโรงแรมและรีสอร์ทที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามสำหรับโรงแรมและรีสอร์ทที่มีต้นทุนค่าไฟฟ้าต่อยอดขายสูงกว่าค่ามาตรฐาน ควรมีการตรวจสอบการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ว่ามีการใช้อย่างเหมาะสมหรือไม่ จะมีวิธีการจัดการให้ต้นทุนลดลงได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันทางด้านราคา และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

ตารางที่ 4-15 ดัชนีค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน	อยู่ในค่ามาตรฐาน	สูงกว่าค่ามาตรฐาน
									<Std.	Std.	>Std.
8)	ค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย	% เทียบกับยอดขายรวมต่อปี	ไม่เกิน 10%	เล็ก (S)	344	8.5	0.1	45.5	-	73	27
				กลาง (M)	98	9.7	0.1	30.0	-	65	35
				ใหญ่ (L)	23	10.0	6.0	27.6	-	78	22
				ไม่ระบุ	51	8.6	1.3	39.8	-	75	25
				รวม	516	8.8	0.1	45.5	-	72	28

- (9) ดัชนีค่าพลังงาน (ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำมันเตา) ต่อยอดขาย มีลักษณะสอดคล้องกันองเดียวกันกับดัชนีค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย คือโรงแรมและรีสอร์ททุกขนาดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยโรงแรมและรีสอร์ทขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดร้อยละประมาณ 13.6 รองลงมาเป็นขนาดกลางร้อยละ 13.5 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก ซึ่งมีค่าพลังงานต่อยอดขายประมาณร้อยละ 10.7

นอกจากนี้ยังมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าพลังงานต่อยอดขายอยู่ในค่ามาตรฐานเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง โดยมีตั้งแต่ร้อยละ 73-94 แตกต่างกันในแต่ละขนาดธุรกิจ ดังนั้นในธุรกิจที่มีค่าพลังงานต่อยอดขายสูงกว่าค่ามาตรฐานจึงควรมีการตรวจสอบและปรับปรุงการจัดการให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4-16 ดัชนีค่าพลังงาน (ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำมันเตา) ต่อยอดขาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน	อยู่ในค่ามาตรฐาน	สูงกว่าค่ามาตรฐาน
									<Std.	Std.	>Std.
9)	ค่าพลังงานต่อยอดขาย (ไฟฟ้า ก๊าซ น้ำมันเตา)	% เทียบกับยอดขายรวมต่อปี	ไม่เกิน 15%	เล็ก (S)	108	10.7	2.0	45.0	-	80	20
				กลาง (M)	41	13.5	3.2	53.0	-	73	27
				ใหญ่ (L)	11	13.6	8.4	30.3	-	82	18
				ไม่ระบุ	32	8.7	2.0	30.3	-	94	6
				รวม	192	11.1	2.0	53.0	-	81	19

- (10) อัตราส่วนเงินเดือนและค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรมต่อยอดขาย จะพบว่าค่าเฉลี่ยของเงินเดือน ค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรมต่อยอดขายของทุกขนาดมีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐาน โดยขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยเงินเดือนและค่าจ้างต่อยอดขายร้อยละ 26.5 รองลงมาเป็นขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 24.5 และขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 24 โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีเงินเดือนและค่าจ้างต่อยอดขายสูงกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเงินเดือนและค่าจ้างต่อยอดขายต่ำกว่าค่ามาตรฐาน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเงินเดือนและค่าจ้างต่อยอดขายที่อยู่ในค่ามาตรฐานตามลำดับ

ทั้งนี้อาจมีความแตกต่างกันในกิจกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อกำหนด Positioning ของธุรกิจ อย่างไรก็ตามสำหรับธุรกิจที่มีเงินเดือนและค่าจ้างต่อยอดขายสูงกว่าค่ามาตรฐานควรมีการตรวจสอบว่ามีจำนวนพนักงานมากเกินไปหรือไม่ หรือทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจ

ตารางที่ 4-17 ดัชนีค่าเงินเดือน ค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรมต๋อยอดขยาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									10)	เงินเดือน ค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรม	(อัตราตาม Payroll / ยอดขายรวม)
				กลาง (M)	96	24.0	5.5	57.8	36	9	54
				ใหญ่ (L)	24	26.5	15.0	77.8	21	25	54
				ไม่ระบุ	51	21.5	1.0	65.0	51	8	41
				รวม	514	24.2	1.0	86.4	38	13	57

(11) อัตราส่วนค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยาย พบว่ามีโรงแรมและรีสอร์ทที่จำนวนหนึ่ง ที่ไม่มีการจ่ายค่าล่วงเวลาให้กับพนักงาน

สำหรับโรงแรมและรีสอร์ทที่มีการจ่ายค่าล่วงเวลา จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยอัตราค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยายสูงกว่าค่ามาตรฐานในโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก และขนาดกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยายคิดเป็นร้อยละ 5.5 และร้อยละ 6.9 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่มีค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยายต่ำกว่าค่ามาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 4.6

แต่เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยายอยู่ในค่ามาตรฐานจะมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละอยู่ในช่วง 59-81 ดังนั้นในธุรกิจที่มีอัตราค่าล่วงเวลาสูงกว่าค่ามาตรฐาน ควรมีการตรวจสอบหาสาเหตุเพื่อนำไปการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ตารางที่ 4-18 ดัชนีค่าล่วงเวลาต๋อยอดขยาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									11)	อัตราค่าล่วงเวลา	% เทียบกับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างต่อปี
				กลาง (M)	29	6.9	0.1	31.4	-	59	41
				ใหญ่ (L)	9	4.6	-	15.0	-	78	22
				ไม่ระบุ	16	5.1	0.0	40.0	-	81	19
				รวม	131	5.7	-	40.0	-	71	29

(12) จำนวนแม่บ้าน 1 คนต่อจำนวนห้องพักที่ดูแล พบว่าโรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนห้องพักต่อแม่บ้าน 1 คน ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แม่บ้าน 1 คนดูแลห้องพักได้น้อยกว่าค่ามาตรฐานค่อนข้างมากในทุกขนาดธุรกิจ ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาค่ามาตรฐานว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือ จะต้องพิจารณาการทำงานของแม่บ้านว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอหรือยัง สามารถปรับปรุงให้สามารถดูแลจำนวนห้องพักได้มากขึ้นหรือไม่

ตารางที่ 4-19 จำนวนแม่บ้าน 1 คน ต่อจำนวนห้องพัก_ห้อง

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
									12.1)	จำนวนแม่บ้าน (ต่อ Building) กรณีโรงแรม	1 คน: __ ห้อง
				กลาง (M)	75	14	3	33	4	13	83
				ใหญ่ (L)	17	15	5	25	-	18	82
				ไม่ระบุ	30	13	5	30	7	3	90
				รวม	253	13	3	40	2	8	90
12.2)	จำนวนแม่บ้าน (ต่อ วิลล่า) กรณีวิลล่า/โรงแรม	1 คน: __ ห้อง	1 : 12-16	เล็ก (S)	199	9	1	40	3	19	78
				กลาง (M)	22	11	4	17	5	45	50
				ใหญ่ (L)	2	14	10	18	50	-	50
				ไม่ระบุ	19	9	2	17	5	16	79
				รวม	242	9	1	40	4	21	76

(13) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ยจ่ายต๋อยอดขยาย โรงแรมและรีสอร์ทกลุ่มตัวอย่าง

ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ยจ่ายต่อยอดขายต่ำกว่าค่ามาตรฐาน โดยโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 31.9 ขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 25.2 และขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 28.6

หากพิจารณาค่าต่ำสุดและสูงสุดจะพบว่า มีธุรกิจที่ขาดทุนจากการดำเนินงาน และกำไรจากการดำเนินงานมีความแตกต่างกันมาก โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (GOP) ต่ำกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 51 สูงกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (GOP) ต่ำกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 38 และมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (GOP) ต่ำกว่าค่ามาตรฐานคิดเป็นสัดส่วนน้อย คิดเป็นประมาณร้อยละ 12

ตารางที่ 4-20 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ย ต่อยอดขาย

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
13)	GOP before Depreciation & interest	% เทียบกับยอดขาย	35 - 40%	เล็ก (S)	270	31.9	- 110.3	88.6	47	12	40
				กลาง (M)	82	25.2	- 122.0	82.0	61	10	29
				ใหญ่ (L)	15	28.6	- 37.6	72.9	73	-	27
				ไม่ระบุ	40	32.3	- 41.0	90.7	45	15	40
				รวม	407	30.5	- 122.0	90.7	51	12	38

4.2.5 ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านกำลังคน และด้านพลังงาน

ในการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม การวินิจฉัยด้านกำลังคน และการวินิจฉัยด้านพลังงาน สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้จัดทำหัวข้อตรวจสอบ พร้อมกับเกณฑ์ในการให้คะแนน เพื่อให้ นักวินิจฉัยทำการตรวจวินิจฉัย และสรุปผลออกมาเป็นกราฟ โดยให้คะแนน

- ระดับ 1 = ต้องปรับปรุงโดยเร็ว ⇨ คะแนน < 50%
- ระดับ 2 = ต้องปรับปรุง ⇨ คะแนน >50-70%
- ระดับ 3 = พอใช้ ⇨ คะแนน >70-80%
- ระดับ 4 = ดี ⇨ คะแนน >80-90%
- ระดับ 5 = ดีมาก ⇨ คะแนน >90-100%

โดย “ระดับ” จะแสดงถึง ความจำเป็นในการปรับปรุง แต่ความสำคัญเร่งด่วนนั้นนักวินิจฉัยจะต้องมีการประเมินมูลค่าความสูญเสียต่อไป ทำให้บางครั้งหัวข้อที่มี “ระดับ” สูงกว่า จะถูกหยิบยกขึ้นเป็นหัวข้อปรับปรุง เนื่องจากมีส่งผลให้เกิดมูลค่าความสูญเสียมากกว่า เป็นต้น

(1) ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม

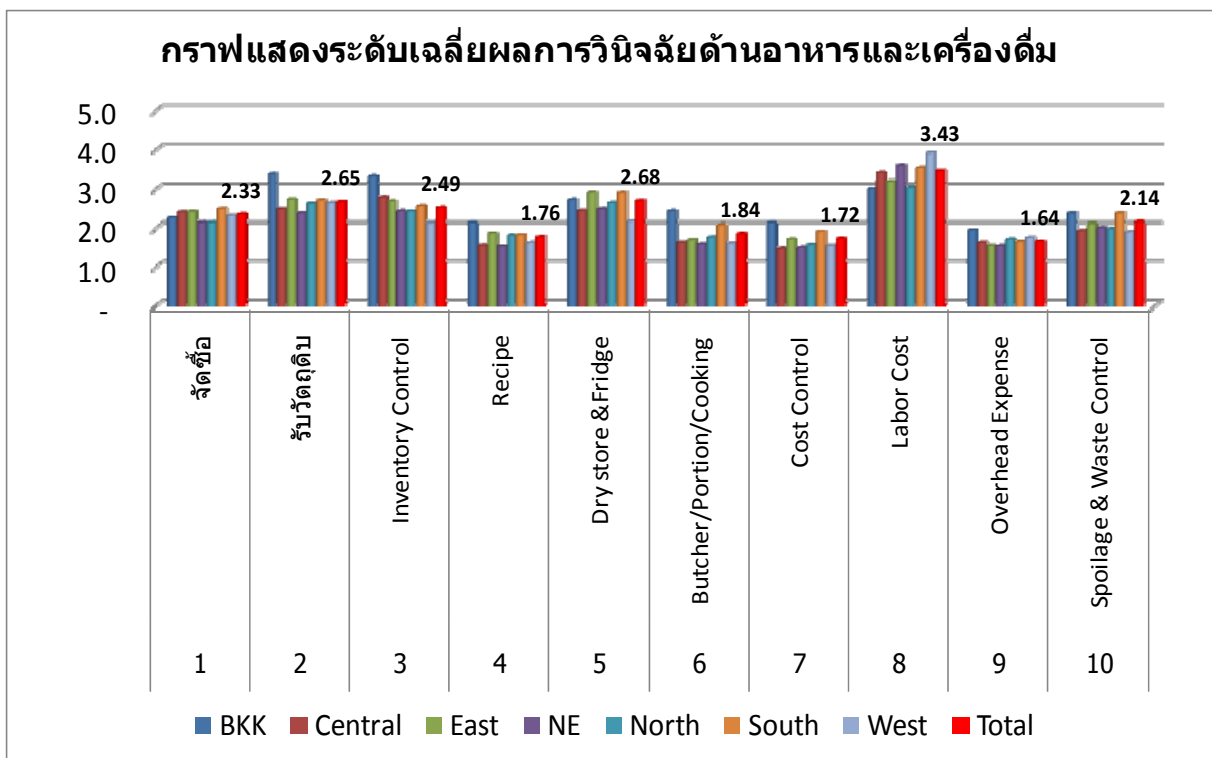
ในการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม สำหรับโรงแรมและรีสอร์ทที่มีบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม เมื่อจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่โดยรวมแล้วเป็นไปในทำนองเดียวกัน สามารถเรียงตามหัวข้อที่ได้ระดับคะแนนต่ำไปสูง ตามลำดับ ดังนี้

1. การควบคุมใส่หุ้ยการผลิต (Overhead Expense ระดับเฉลี่ย 1.64 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว -ต้องปรับปรุง)

2. การควบคุมต้นทุน (Cost Control ระดับเฉลี่ย 1.72 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
3. การพัฒนาสูตรอาหารมาตรฐาน (Recipe ระดับเฉลี่ย 1.76 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
4. การตัดแบ่งวัตถุดิบพร้อมปรุง (Butcher/ Portion/ Cooking ระดับเฉลี่ย 1.84 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
5. การควบคุมเรื่องของเสีย และเศษอาหาร (Spoilage & Waste Control ระดับเฉลี่ย 2.14 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
6. การจัดซื้อ (ระดับเฉลี่ย 2.33 ต้องปรับปรุง – พอใช้)
7. การควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Control ระดับเฉลี่ย 2.49 ⇨ ต้องปรับปรุง- พอใช้)
8. การรับวัตถุดิบ (ระดับเฉลี่ย 2.65 ต้องปรับปรุง – พอใช้)
9. การจัดเก็บอาหารสด และอาหารแห้ง (Dry store & Fridge ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.68 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
- 10 ต้นทุนด้านแรงงาน (Labor Cost ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.43 ⇨ พอใช้ – ดี)

ส่วนรายละเอียดผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่มของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนในแต่ละระดับสามารถดูได้จาก ตารางที่ 4-21 และตารางที่ 4-22 ตามลำดับ

กราฟที่ 4-1 ระดับเฉลี่ยผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-21 ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม (ระดับ)									
	1 จัดซื้อ	2 รับวัตถุดิบ	3 Inventory Control	4 Recipe	5 Dry store & Fridge	6 Butcher/Portion /Cooking	7 Cost Control	8 Labor Cost	9 Overhead Expense	10 Spoilage & Waste Control
BKK	2.24	3.35	3.29	2.12	2.71	2.41	2.12	3.00	1.94	2.35
Central	2.38	2.46	2.77	1.54	2.42	1.62	1.46	3.38	1.62	1.92
East	2.40	2.71	2.67	1.86	2.90	1.68	1.70	3.17	1.53	2.10
NE	2.13	2.36	2.41	1.52	2.46	1.57	1.48	3.57	1.53	2.00
North	2.13	2.61	2.40	1.81	2.63	1.75	1.56	3.03	1.69	1.97
South	2.47	2.70	2.54	1.82	2.90	2.07	1.90	3.51	1.64	2.36
West	2.29	2.62	2.11	1.61	2.15	1.60	1.53	3.92	1.74	1.89
Total	2.33	2.65	2.49	1.76	2.68	1.84	1.72	3.43	1.64	2.14

ตารางที่ 4-22 ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม แจกแจงตามระดับคะแนน และแยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวินิจฉัยด้านอาหารและเครื่องดื่ม										
	1 จัดซื้อ	2 รับวัตถุดิบ	3 Inventory Control	4 Recipe	5 Dry store &Fridge	6 Butcher/Portion /Cooking	7 Cost Control	8 Labor Cost	9 Overhead Expense	10 Spoilage & Waste Control	
BKK	5	0	2	5	0	2	2	1	3	0	1
	4	0	5	2	3	3	1	0	3	0	1
	3	5	7	4	1	2	4	5	5	4	4
	2	11	3	5	8	8	5	5	3	8	8
	1	1	0	1	5	2	5	6	3	5	3
	2.24	3.35	3.29	2.12	2.71	2.41	2.12	3.00	1.94	2.35	
Central	5	0	1	3	0	1	0	0	3	0	0
	4	1	2	1	1	3	0	1	2	0	1
	3	4	1	3	2	1	3	0	5	3	2
	2	7	7	2	0	2	2	3	3	2	5
	1	1	2	4	10	5	8	9	0	8	5
	2.38	2.46	2.77	1.54	2.42	1.62	1.46	3.38	1.62	1.92	
East	5	0	3	7	1	15	1	3	13	0	1
	4	12	18	14	2	7	2	1	9	0	4
	3	13	13	12	9	15	7	6	20	10	11
	2	26	16	11	26	9	19	17	18	13	31
	1	12	13	19	25	17	34	36	3	39	16
	2.40	2.71	2.67	1.86	2.90	1.68	1.70	3.17	1.53	2.10	
NE	5	0	4	9	1	6	1	1	20	0	4
	4	4	9	4	1	10	2	2	11	0	2
	3	12	10	8	4	7	3	4	9	4	6
	2	27	13	15	14	14	16	9	13	21	22
	1	13	20	20	36	19	34	40	3	30	22
	2.13	2.36	2.41	1.52	2.46	1.57	1.48	3.57	1.53	2.00	
North	5	0	7	5	0	9	0	1	12	3	2
	4	7	12	14	2	10	4	3	14	0	5
	3	11	18	10	13	16	7	5	17	8	6
	2	38	16	19	26	19	28	17	22	22	34
	1	16	19	24	31	18	33	46	7	39	24
	2.13	2.61	2.40	1.81	2.63	1.75	1.56	3.03	1.69	1.97	
South	5	2	23	27	8	31	6	17	37	0	13
	4	17	41	33	9	35	21	8	62	1	15
	3	64	25	18	16	35	24	17	50	33	29
	2	83	47	40	59	48	60	40	28	48	93
	1	18	48	66	92	34	72	102	7	101	33
	2.47	2.70	2.54	1.82	2.90	2.07	1.90	3.51	1.64	2.36	
West	5	3	1	5	0	2	1	2	23	3	0
	4	4	11	6	3	8	2	1	21	1	4
	3	8	24	5	5	10	2	4	10	11	6
	2	44	14	23	20	23	23	15	6	9	34
	1	6	11	25	36	22	34	42	2	38	21
	2.29	2.62	2.11	1.61	2.15	1.60	1.53	3.92	1.74	1.89	
Total	5	5	41	61	10	66	11	25	111	6	21
	4	45	98	74	21	76	32	16	122	2	32
	3	117	98	60	50	86	50	41	116	73	64
	2	236	116	115	153	123	153	106	93	123	227
	1	67	113	159	235	117	220	281	25	260	124
	2.33	2.65	2.49	1.76	2.68	1.84	1.72	3.43	1.64	2.14	

(2) ผลการวินิจฉัยด้านบุคลากร

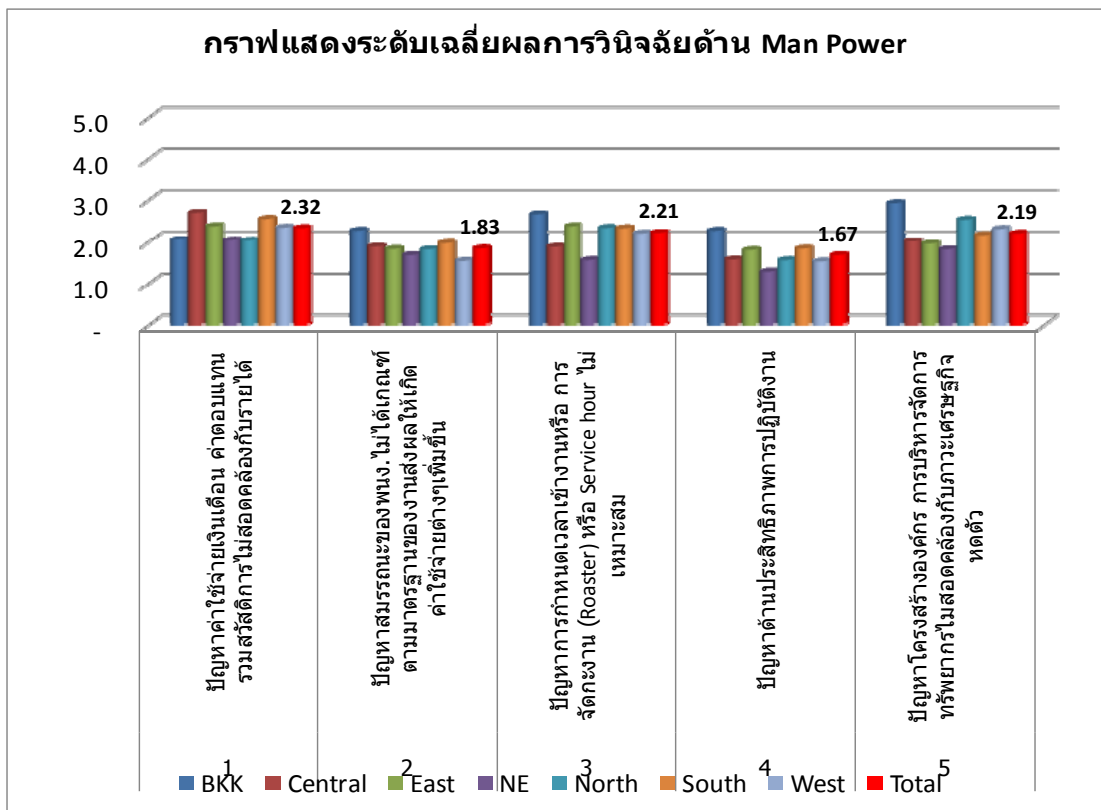
ผลการวินิจฉัยด้านบุคลากรของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ตามกราฟที่ 4-2 มีปัญหาด้านบุคลากรเรียงตามระดับเฉลี่ย จากต่ำไปสูง ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (ระดับเฉลี่ย 1.67 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
2. ปัญหาด้านสมรรถนะของพนักงานไม่ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานของพนักงานส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงขึ้น (ระดับเฉลี่ย 1.83 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
3. ปัญหาโครงสร้างองค์การบริหารจัดการไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจหดตัว (ระดับเฉลี่ย 2.19 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
4. ปัญหาการกำหนดเวลาทำงาน หรือการจัดกะงาน (Roaster) หรือ Service hour ไม่เหมาะสม (ระดับเฉลี่ย 2.21 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

5. ปัญหาค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมสวัสดิการไม่สอดคล้องกับรายได้ (ระดับเฉลี่ย 2.32 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

เมื่อพิจารณาแยกตามแหล่งท่องเที่ยว ภูมิภาคที่มีระดับเฉลี่ยต่ำกว่าภูมิภาคอื่นได้แก่ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนกรุงเทพฯ จะมีระดับเฉลี่ยแตกต่างจากภูมิภาคอื่นอยู่บ้าง โดยมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมสวัสดิการไม่สอดคล้องกับรายได้มากที่สุด ระดับที่สูงขึ้น คือ ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านสมรรถนะของพนักงานไม่ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานของพนักงานส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ปัญหาการกำหนดเวลาเข้างาน หรือการจัดกะงาน (Roaster) หรือ Service hour ไม่เหมาะสม และปัญหาโครงสร้างองค์การบริหารจัดการไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจหดตัว ตามลำดับ ส่วนรายละเอียดผลการวิจัยด้าน Man Power ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนในแต่ละระดับสามารถดูได้จาก ตารางที่ 4-23 และตารางที่ 4-24 ตามลำดับ

กราฟที่ 4-2 ระดับเฉลี่ยผลการวิจัยด้าน Man Power แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-23 ผลการวิจัยด้าน Man Power แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวิจัยด้าน Man Power (ระดับ)				
	1	2	3	4	5
	ปัญหาค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมสวัสดิการไม่สอดคล้องกับรายได้	ปัญหาสมรรถนะของพนักงานไม่ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานของงานส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายต่างเพิ่มขึ้น	ปัญหาการกำหนดเวลาเข้างานหรือการจัดกะงาน (Roaster) หรือ Service hour ไม่เหมาะสม	ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	ปัญหาโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจหดตัว
BKK	2.04	2.26	2.65	2.26	2.91
Central	2.69	1.88	1.87	1.56	2.00
East	2.37	1.82	2.37	1.79	1.94
NE	2.03	1.67	1.55	1.28	1.81
North	2.02	1.81	2.33	1.55	2.52
South	2.54	1.96	2.32	1.82	2.15
West	2.33	1.53	2.19	1.52	2.30
Total	2.32	1.83	2.21	1.67	2.19

ตารางที่ 4-24 ผลการวินิจฉัยด้าน Man Power แจกแจงตามระดับคะแนน และแยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวินิจฉัยด้าน Man Power					
	1 ปัญหาค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทนรวมสวัสดิการไม่สอดคล้องกับรายได้	2 ปัญหาสมรรถนะของพนักงานไม่ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานของงานส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายต่างๆเพิ่มขึ้น	3 ปัญหาการกำหนดเวลาเข้างานหรือ การจัดกะงาน (Roaster) หรือ Service hour ไม่เหมาะสม	4 ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	5 ปัญหาโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจหดตัว	
BKK	5	0	1	2	1	3
	4	1	1	4	1	5
	3	3	8	7	6	3
	2	15	6	4	10	11
	1	4	7	6	5	1
		2.04	2.26	2.65	2.26	2.91
Central	5	1	0	1	0	0
	4	3	1	1	1	3
	3	4	2	1	0	0
	2	6	7	4	6	7
	1	2	6	8	9	6
		2.69	1.88	1.87	1.56	2.00
East	5	6	0	12	0	1
	4	4	4	3	6	4
	3	15	8	12	7	9
	2	31	30	16	24	33
	1	15	29	28	34	24
		2.37	1.82	2.37	1.79	1.94
NE	5	2	1	3	0	0
	4	8	3	4	0	3
	3	6	4	4	3	8
	2	27	24	6	13	30
	1	26	35	52	53	27
		2.03	1.67	1.55	1.28	1.81
North	5	5	1	17	1	10
	4	2	2	6	3	10
	3	10	12	8	3	15
	2	49	41	20	32	40
	1	27	37	41	54	17
		2.02	1.81	2.33	1.55	2.52
South	5	3	4	24	1	7
	4	23	10	22	10	15
	3	79	25	30	30	38
	2	75	99	43	74	85
	1	24	66	82	89	58
		2.54	1.96	2.32	1.82	2.15
West	5	7	0	5	0	2
	4	5	0	5	1	8
	3	16	8	23	8	19
	2	33	26	11	23	34
	1	20	45	33	49	17
		2.33	1.53	2.19	1.52	2.30
Total	5	24	7	64	3	23
	4	46	21	45	22	48
	3	133	67	85	57	92
	2	236	233	104	182	240
	1	118	225	250	293	150
		2.32	1.83	2.21	1.67	2.19

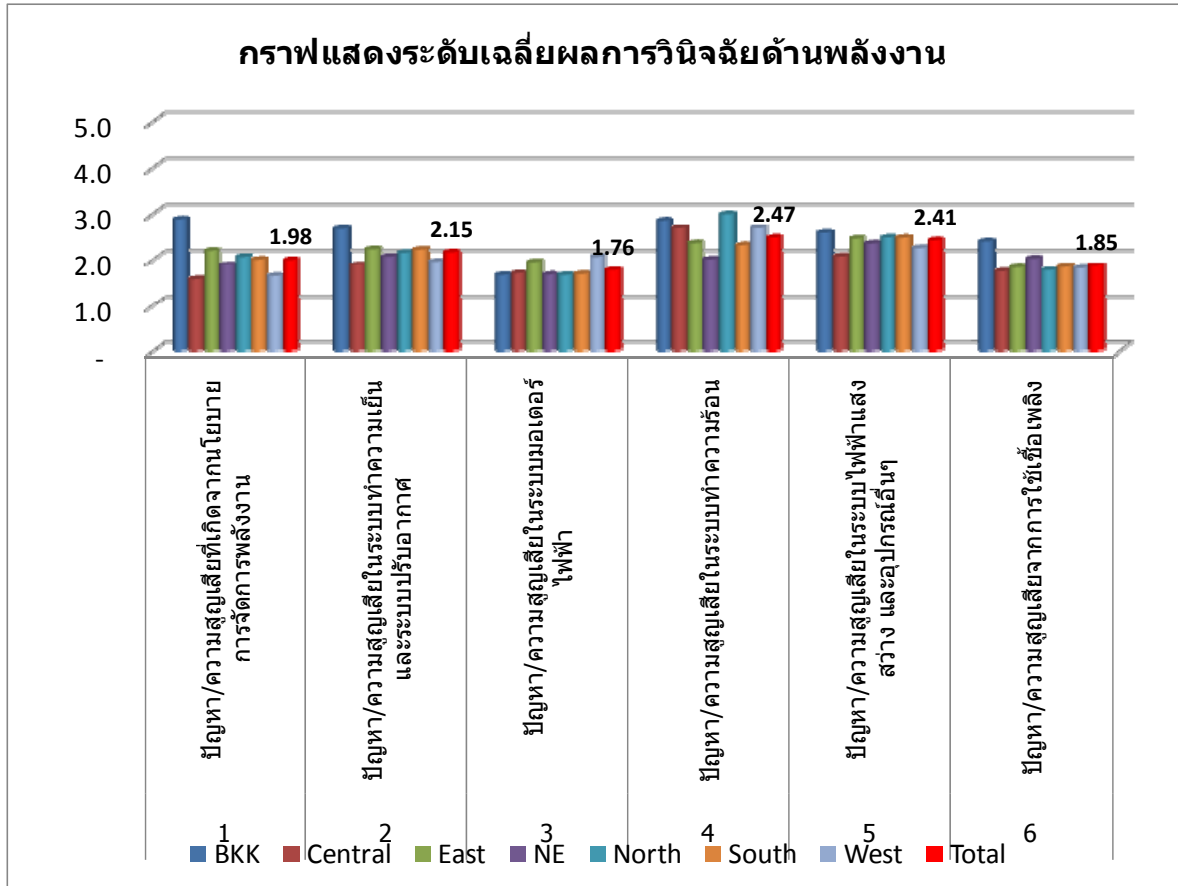
(3) ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน

ผลการวินิจฉัยด้านพลังงานของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ดังตารางที่ 4-25 มีปัญหาด้านพลังงานเรียงตามระดับเฉลี่ยจากต่ำไปสูง ได้ดังนี้

1. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบมอเตอร์ไฟฟ้า (ระดับเฉลี่ย 1.76 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
2. ปัญหา/ความสูญเสียจากการใช้เชื้อเพลิง (ระดับเฉลี่ย 1.85 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
3. ปัญหา/ความสูญเสียเกิดจากนโยบายการจัดการด้านพลังงาน (ระดับเฉลี่ย 1.98 ⇨ ต้องปรับปรุงโดยเร็ว – ต้องปรับปรุง)
4. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบทำความเย็นและระบบปรับอากาศ (ระดับเฉลี่ย 2.15 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
5. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบไฟฟ้า แสงสว่าง และอุปกรณ์อื่น (ระดับเฉลี่ย 2.41 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)
6. ปัญหา/ความสูญเสียในระบบทำความร้อน (ระดับเฉลี่ย 2.47 ⇨ ต้องปรับปรุง – พอใช้)

เมื่อพิจารณาแยกตามแหล่งท่องเที่ยว ระดับเฉลี่ยของกรุงเทพฯ จะมีความแตกต่างกว่าภูมิภาคอื่นๆ คือ ระดับเฉลี่ยโดยส่วนใหญ่สูงกว่าภูมิภาคอื่น และหัวข้อที่มีระดับเฉลี่ยสูงกว่าหัวข้ออื่น คือ ปัญหา/ความสูญเสียที่เกิดจากนโยบายการจัดการพลังงาน ส่วนรายละเอียดผลการวินิจฉัยด้านพลังงานของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนในแต่ละระดับสามารถดูได้จาก ตารางที่ 4-25 และตารางที่ 4-26 ตามลำดับ

กราฟที่ 4-3 ระดับเฉลี่ยผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-25 ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน แยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน (ระดับ)					
	1	2	3	4	5	6
BKK	2.87	2.65	1.65	2.85	2.57	2.38
Central	1.56	1.88	1.69	2.67	2.06	1.73
East	2.19	2.21	1.94	2.34	2.44	1.81
NE	1.87	2.06	1.66	2.00	2.34	2.01
North	2.05	2.14	1.65	2.98	2.47	1.76
South	2.00	2.21	1.67	2.30	2.46	1.83
West	1.63	1.95	2.05	2.67	2.24	1.80
Total	1.98	2.15	1.76	2.47	2.41	1.85

ตารางที่ 4-26 ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน แจกแจงตามระดับคะแนน และแยกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	ผลการวินิจฉัยด้านพลังงาน						
	1 ปัญหา/ความ สูญเสียที่เกิด จากนโยบาย การจัด การพลังงาน	2 ปัญหา/ความ สูญเสียในระบบ ทำความเย็น และระบบปรับ อากาศ	3 ปัญหา/ความ สูญเสียในระบบ มอเตอร์ไฟฟ้า	4 ปัญหา/ความ สูญเสียในระบบ ทำความร้อน	5 ปัญหา/ความ สูญเสียในระบบ ไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์อื่นๆ	6 ปัญหา/ความ สูญเสียจากการ ใช้เชื้อเพลิง	
BKK	5	5	2	0	4	0	2
	4	5	4	0	0	2	0
	3	0	4	3	2	10	5
	2	8	10	9	4	10	11
	1	5	3	11	3	1	3
		2.87	2.65	1.65	2.85	2.57	2.38
Central	5	0	0	0	1	0	0
	4	0	0	0	0	1	1
	3	2	3	2	0	1	2
	2	5	8	7	1	12	4
	1	9	5	7	1	2	8
		1.56	1.88	1.69	2.67	2.06	1.73
East	5	5	4	3	7	1	0
	4	6	5	3	2	8	2
	3	6	11	10	1	16	7
	2	33	32	22	7	41	32
	1	20	18	29	15	4	23
		2.19	2.21	1.94	2.34	2.44	1.81
NE	5	1	5	3	4	1	2
	4	8	3	0	1	2	4
	3	9	8	5	4	22	6
	2	16	30	23	10	41	36
	1	37	25	37	18	5	19
		1.87	2.06	1.66	2.00	2.34	2.01
North	5	4	6	0	23	2	1
	4	7	7	0	2	6	2
	3	10	8	12	0	30	7
	2	40	37	32	9	49	44
	1	31	28	42	20	5	36
		2.05	2.14	1.65	2.98	2.47	1.76
South	5	10	10	2	16	1	2
	4	14	11	4	4	25	2
	3	22	44	22	13	63	14
	2	75	70	68	10	90	120
	1	81	56	100	43	23	58
		2.00	2.21	1.67	2.30	2.46	1.83
West	5	0	1	0	3	1	0
	4	2	3	6	0	3	4
	3	9	12	8	1	19	4
	2	27	39	47	1	47	39
	1	43	25	16	4	9	27
		1.63	1.95	2.05	2.67	2.24	1.80
Total	5	25	28	8	58	6	7
	4	42	33	13	9	47	15
	3	58	90	62	21	161	45
	2	204	226	208	42	290	286
	1	226	160	242	104	49	174
		1.98	2.15	1.76	2.47	2.41	1.85

4.3 ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท (Business Performance Index : BPI)

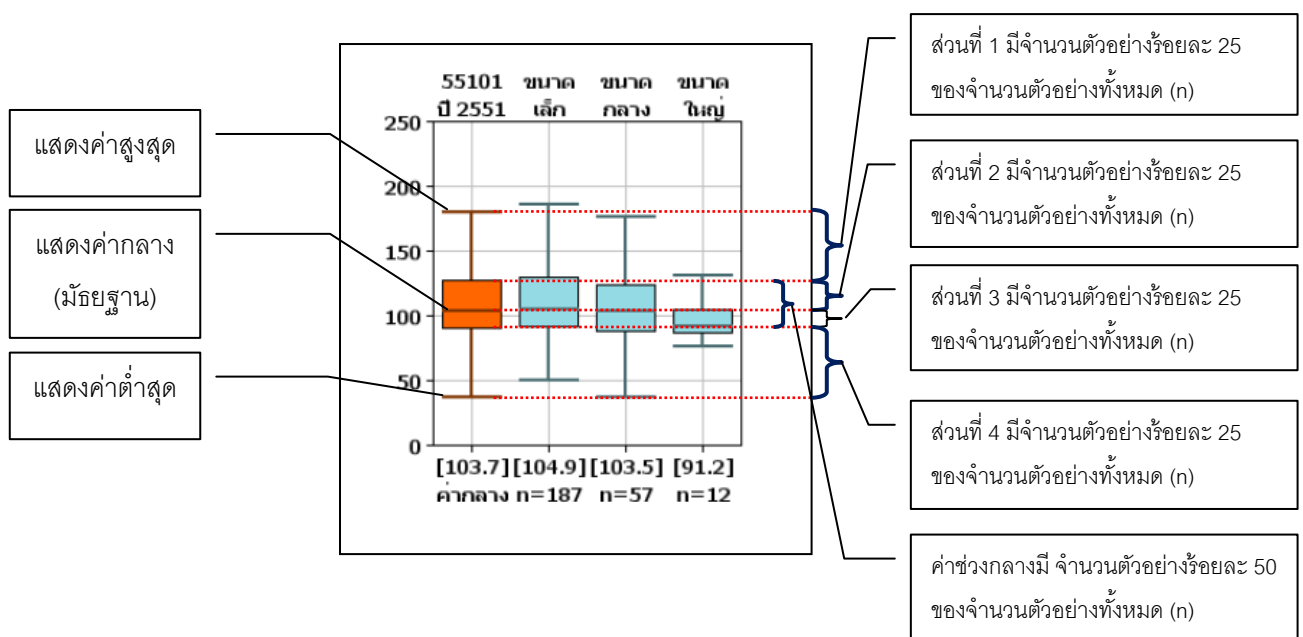
ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจนี้ เป็นดัชนีที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลงบการเงิน ซึ่งได้แก่ งบดุล และงบกำไรขาดทุน เพื่อใช้แสดงสมรรถนะ (Performance) ในการดำเนินธุรกิจ ที่ทาง “โครงการเผยแพร่ผลวิเคราะห์ระบบเตือนภัยและระบบฐานข้อมูลแก่สาธารณะ” ได้จัดทำขึ้นเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ระบบเตือนภัยธุรกิจ (Business Warning System)

ในส่วนของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท (TSIC 55101) มีข้อมูลที่สามารถจัดทำดัชนีได้จำนวน 15 ดัชนีชี้วัด ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท สามารถนำไปใช้เป็น Bench mark ของธุรกิจตนเองได้ และเป็น Bench mark ในลักษณะของการอ้างอิงกับข้อมูลในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน โดยสามารถใช้ข้อมูลของตนเองเพื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจที่มีขนาดเดียวกัน หรือ รวมหลายขนาด หรือแยกตามภูมิภาคได้ ซึ่งจะต้องเลือกเปรียบเทียบกับข้อมูลในปีเดียวกัน

สำหรับข้อมูลที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างในด้าน

- ความสมบูรณ์ของข้อมูล เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายไม่ได้มีการบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงิน เนื่องจากเป็นกิจการประเภทบุคคลธรรมดา และทำหุ้่นส่วนสามัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นกิจการขนาดเล็ก ข้อมูลที่ได้บางส่วนจึงมาจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และบางส่วนได้จากข้อมูลงบการเงินในฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- ในการใช้ข้อมูลจะต้องคำนึงถึงจำนวนตัวอย่างของข้อมูล หากมีจำนวนตัวอย่างมาก จะทำให้ระดับความเชื่อมั่นสูงขึ้น ทั้งนี้ได้เลือกใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อหาค่ากลาง (ค่ามัธยฐาน หรือ Median) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด(Maximum) โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน แต่ละส่วนมีจำนวน n= ร้อยละ 25 ของจำนวนทั้งหมด ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากกราฟจะทำให้เห็นถึงการกระจายของข้อมูล และสามารถเห็นได้ว่าข้อมูลกลุ่มใหญ่อยู่ตรงไหน และแสดงจำนวนตัวอย่าง(n)ไว้ เพื่อให้ทราบว่ามีจำนวนตัวอย่างของข้อมูลมากหรือน้อยไว้ใช้ประกอบการพิจารณาถึงความเชื่อมั่นในการนำข้อมูลไปใช้อ้างอิง
- ข้อมูลในแต่ละปีมาจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่อาจมีความแตกต่างกัน จึงทำให้เปรียบเทียบแนวโน้มรายปีได้ไม่ค่อยชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม น่าจะพอทำให้เห็น ค่าตัวเลขที่ใช้อ้างอิงได้ระดับหนึ่ง

ขออธิบายตัวอย่างการอ่านข้อมูลจากกราฟ ไว้ดังนี้

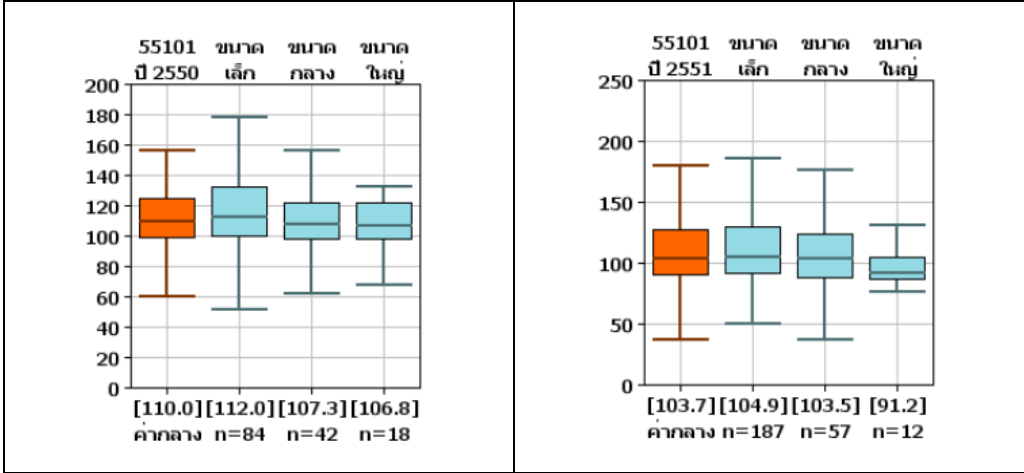

(1) ดัชนียอดขาย (%) เป็นอัตราส่วนที่แสดงว่า ยอดขายของกิจการมีการเติบโตจากปีก่อนหน้ามากน้อยเพียงใด

$$\text{ดัชนียอดขาย (\%)} = \frac{\text{ยอดขายปีปัจจุบัน} \times 100}{\text{ยอดขายปีก่อนหน้า}}$$

ดัชนียอดขายของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทในปี 2550 ค่ากลางมีค่าเกินกว่า 100% ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ โดยภาพรวมเติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 10 และมีทั้งกิจการที่ยอดขายลดลง และยอดขายเติบโตเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ดังรายละเอียดค่าต่ำสุด-สูงสุดในตารางข้างล่างนี้ เมื่อพิจารณาค่ากลางของดัชนียอดขายปี 2551 เมื่อเทียบกับค่ากลางของดัชนียอดขายปี 2550 ค่ากลางของดัชนียอดขายปี 2551 มีการเติบโตน้อยกว่าปี 2550 โดยธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กเติบโตขึ้น ส่วนขนาดใหญ่มียอดขายลดลง และพบว่าค่ากลางของดัชนียอดขายทั้งปี 2550 และ 2551 ของโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็กมีการเติบโตมากกว่าขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามลำดับ

ตารางที่ 4-27 ดชนสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551						
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.		
1) ดัชนียอดขาย	เล็ก (S)						84	112.0	51.2	100.2	132.8	178.3	187	104.9	50.0	91.7	129.3	185.7
	กลาง (M)						42	107.0	61.9	98.0	122.1	156.3	57	103.5	37.2	88.1	124.0	176.5
	ใหญ่ (L)						18	106.8	68.0	97.9	122.1	132.0	12	91.2	75.8	86.7	105.0	130.8
	รวม						144	110.0	59.8	98.6	124.4	156.3	256	103.7	37.2	91.0	127.3	179.6

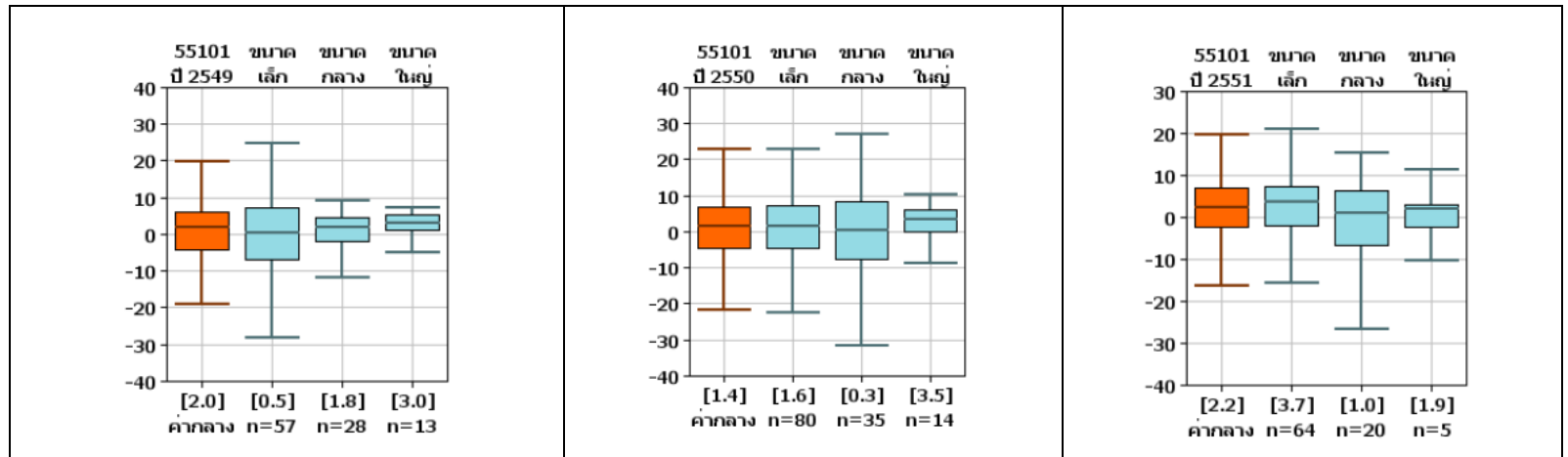

(2) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

$$\text{อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าเงินลงทุนทั้งหมดสามารถสร้างกำไรจากการดำเนินงานได้กี่เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเมื่อพิจารณาค่ากลางของอัตราส่วนนี้ทั้งปี 2549, 2550 และ 2551 จะมีค่าเป็นบวก ในอัตราประมาณร้อยละ ไม่เกิน 4 ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของค่าต่ำสุดและสูงสุดดังตารางด้านล่าง จะเห็นว่า จำนวนธุรกิจเกือบร้อยละ 50 อยู่ในช่วงที่ติดลบหรือขาดทุน สำหรับธุรกิจที่ค่าอัตราส่วนติดลบควรมีการวิเคราะห์หาสาเหตุและปรับปรุงต่อไป

ตารางที่ 4-28 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
2) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	57	0.5	- 28.2	- 7.0	7.1	24.7	1.6	- 22.3	- 4.5	7.4	22.9	64	3.7	- 15.7	- 1.9	7.3	21.1	
	กลาง (M)	28	1.8	- 11.9	- 2.0	4.6	9.3	0.3	- 31.6	- 7.5	8.5	26.9	20	1.0	- 26.6	- 6.8	6.4	15.4	
	ใหญ่ (L)	13	3.0	- 5.1	1.1	5.2	7.4	14	3.5	- 8.7	0.1	6.1	10.3	5	1.9	- 10.3	- 2.2	3.1	11.2
	รวม	98	2.0	- 18.9	- 4.0	6.0	19.8	129	1.4	- 21.7	- 4.5	7.0	22.9	89	2.2	- 16.3	- 2.4	6.9	19.7

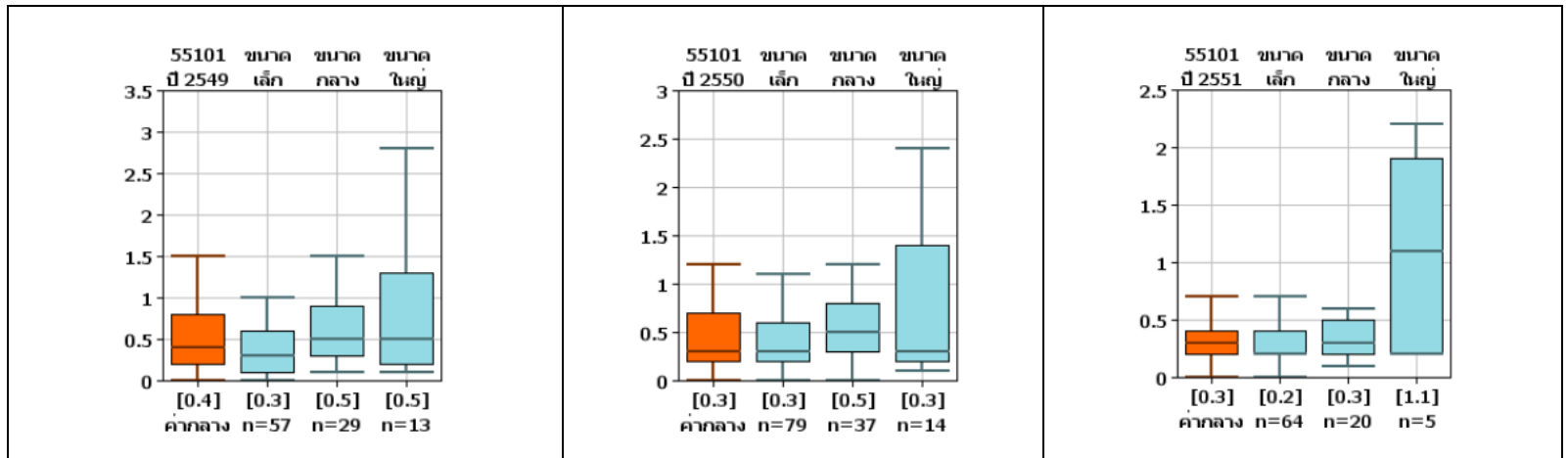

3) อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (รอบ)

$$\text{อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (รอบ)} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (รอบ) เป็นการวัดความเร็วในการหมุนเวียนของทุนที่ใช้ในการประกอบการ (หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น) โดยวัดเป็นจำนวนรอบที่ทุนนั้นก่อให้เกิดยอดขายในแต่ละปี ซึ่งพบว่าค่ากลางปี 2549, 2550 และ 2551 มีค่าระหว่าง 0.3-0.5, 0.3-0.5 และ 0.2-1.1 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบภาพรวมจากกราฟของปี 2549-2551 จะเห็นว่าปี 2549 และ 2550 มีความแตกต่างกันน้อย ส่วนปี 2551 มีแนวโน้มที่อัตราส่วนการหมุนเวียนของทุนมีจำนวนรอบต่ำลงยกเว้น ธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งยังมีจำนวนตัวอย่าง(n) ค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 4-29 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
3) อัตราส่วนยอดขายต่อ หนี้สินรวมและส่วนของ เจ้าของ (รอบ)	เล็ก (S)	57	0.3	-	0.1	0.6	1.0	79	0.3	-	0.2	0.6	1.1	64	0.2	-	0.2	0.4	0.7
	กลาง (M)	29	0.5	0.1	0.3	0.9	1.5	37	0.5	-	0.3	0.8	1.2	20	0.3	0.1	0.2	0.5	0.6
	ใหญ่ (L)	13	0.5	0.1	0.2	1.3	2.8	14	0.3	0.1	0.2	1.4	2.4	5	1.1	0.2	0.2	1.9	2.2
	รวม	99	0.4	-	0.2	0.8	1.5	130	0.3	-	0.2	0.7	1.2	89	0.3	-	0.2	0.4	0.7

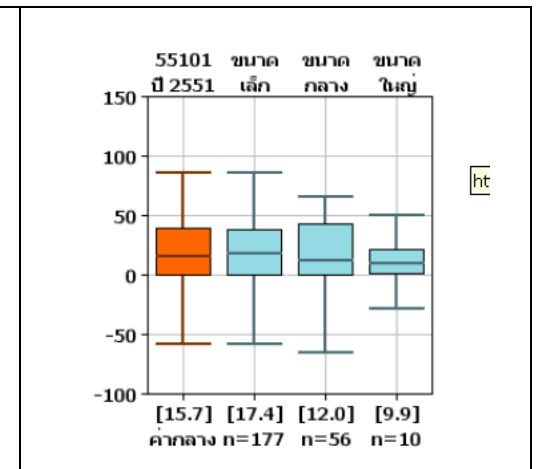
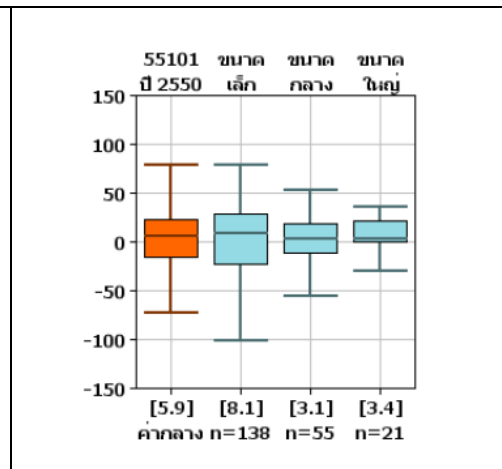
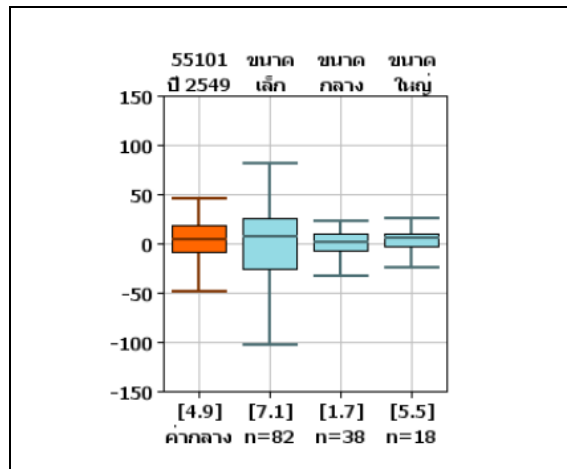

(4) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย (%)

$$\text{อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{ยอดขาย}}$$

อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย (%) เป็นอัตราส่วนสำคัญที่แสดงผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานประกอบการ และคิดเป็นร้อยละเทียบกับยอดขาย จากตารางข้างล่าง จะเห็นว่าค่ากลางของปี 2549, 2550 และ 2551 มีค่าเป็นบวกหรือมีกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย คิดเป็นร้อยละ 1.7-7.1, 3.1-8.1 และ 9.9-17.4 ตามลำดับ โดยธุรกิจขนาดเล็กมีค่ากลางอัตรากำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายสูงกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่ และเมื่อพิจารณาจากกราฟโดยรวมจะพบว่าค่าช่วงกลางของปี 2551 มีอัตรากำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายเป็นบวกมากขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2549 และ 2550

ตารางที่ 4-30 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.
4) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	82	7.1	- 102.6	- 25.4	26.0	81.5	138	8.1	- 101.2	- 23.0	29.1	79.2	177	17.4	- 58.0	- 0.2	38.3	86.2
	กลาง (M)	38	1.7	- 32.5	- 7.0	10.0	22.8	55	3.1	- 55.6	- 11.2	18.3	53.5	56	12.0	- 65.3	- 0.2	43.1	65.2
	ใหญ่ (L)	18	5.5	- 24.2	- 3.3	10.7	25.1	21	3.4	- 30.2	0.5	21.0	36.0	10	9.9	- 28.8	1.1	21.0	49.5
	รวม	138	4.9	- 48.8	- 8.4	18.5	46.3	214	5.9	- 72.2	- 15.3	22.7	79.2	243	15.7	- 58.6	- 0.2	38.7	86.2

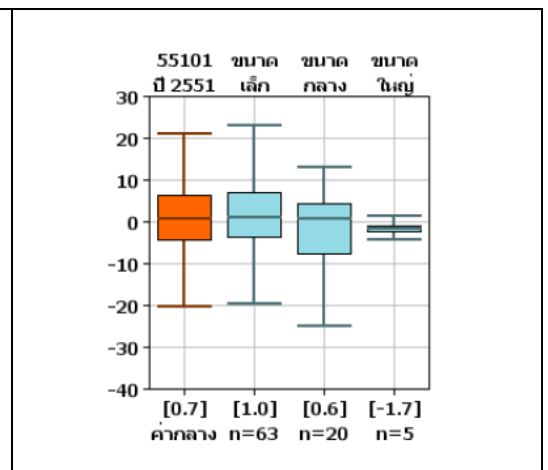
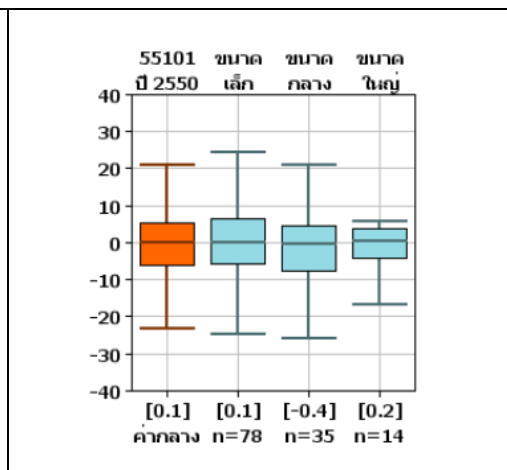
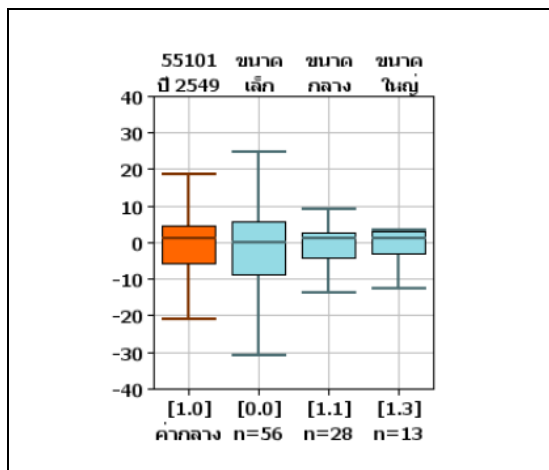

(5) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษี ต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

$$\text{อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษี ต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (\%)} = \frac{\text{กำไรก่อนหักภาษี} \times 100}{\text{หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษี ต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%) เป็นการพิจารณาความสามารถในการทำกำไรรวมของกิจการ โดยแสดงให้เห็นว่าเงินที่ลงทุนทั้งหมด (หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น) สามารถก่อให้เกิดเป็นกำไรก่อนหักภาษีคิดเป็นร้อยละเท่าไร จากค่ากลางของอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2549, 2550 และ 2551 จะพบว่าเมื่ออัตราส่วนข้างต่ำ โดยค่ากลางของอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น ในปี 2549, 2550 และ 2551 มีอัตราส่วนอยู่ระหว่าง 1.0-1.3, -0.4-0.2, และ -1.7-1.0 ตามลำดับ ส่วนรายละเอียดค่าสูงสุดและต่ำสุดดูได้จากตารางและกราฟด้านล่าง

ตารางที่ 4-31 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551												
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.							
5) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	56	-	-	30.9	-	8.9	5.8	24.7	78	0.1	-	24.8	-	5.9	6.6	24.4	63	1.0	-	19.8	-	3.8	6.9	22.9	
	กลาง (M)	28	1.1	-	13.6	-	4.0	2.5	9.3	35	-	0.4	-	25.8	-	7.5	4.6	21.0	21	0.6	-	25.0	-	7.5	4.2	12.9
	ใหญ่ (L)	13	1.3	-	12.5	-	3.2	3.1	3.4	14	0.2	-	16.8	-	4.3	4.0	5.9	5	-	1.7	-	4.3	-	2.2	0.9	1.2
	รวม	97	1.0	-	20.9	-	5.7	4.5	18.5	127	0.1	-	23.4	-	6.1	5.3	21.1	88	0.7	-	20.3	-	4.2	6.5	21.1	

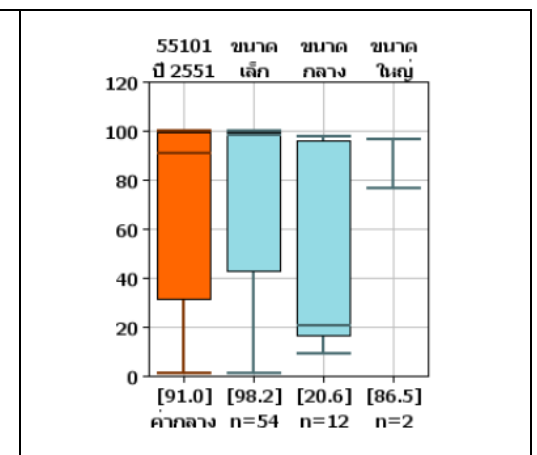
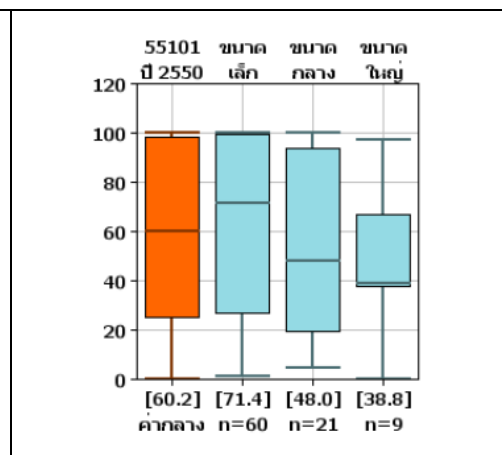
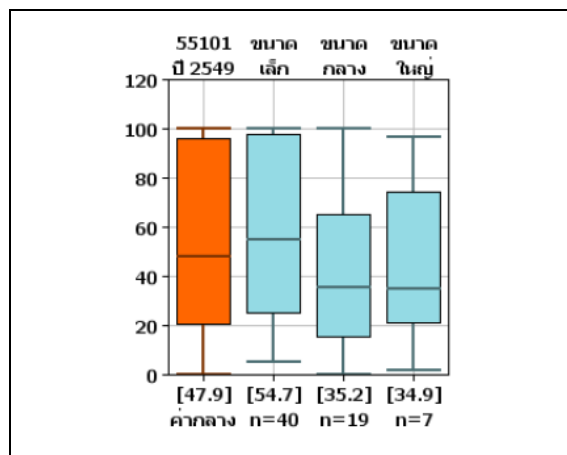

6) อัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (\%)} = \frac{\text{เงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น} \times 100}{\text{หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%) เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนของทุนของผู้ถือหุ้นต่อเงินรวม(หนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น) ว่าใช้เงินทุนส่วนตัวมากหรือน้อย คิดเป็นสัดส่วนเท่าไร จากค่ากลางอัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นของปี 2549, 2550, และ 2551 พบว่าอยู่ในช่วงประมาณ ร้อยละ 34.9-54.7, 38.8-71.4 และ 20.6-98.2 ตามลำดับ แต่เนื่องจากจำนวนตัวอย่าง (n) ของขนาดกลางและขนาดใหญ่มีจำนวนค่อนข้างน้อย อาจส่งผลกระทบต่อระดับความเชื่อมั่นของข้อมูลได้ อย่างไรก็ตามในธุรกิจขนาดเล็ก จะพบว่าค่ากลางของอัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นมีทิศทางที่สูงขึ้น จากร้อยละ 54.7 ในปี 2549 เป็นร้อยละ 71.4 ในปี 2550 และเป็นร้อยละ 98.2 ในปี 2551 ส่วนรายละเอียดค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด รวมถึงค่าช่วงกลางดูได้จากกราฟและตารางด้านล่าง

ตารางที่ 4-32 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550					2551						
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
6) อัตราส่วนเงินทุนส่วน ของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สิน รวมและส่วนของผู้ ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	40	54.7	4.9	25.0	97.7	100.0	60	71.4	1.4	27.0	99.5	100.0	54	98.2	1.1	43.0	99.6	100.0
	กลาง (M)	19	35.2	-	15.4	65.1	99.8	21	48.0	4.8	19.2	93.8	99.8	12	20.6	9.1	16.3	96.1	97.9
	ใหญ่ (L)	7	34.9	1.6	21.1	74.2	96.4	9	38.8	0.2	37.9	67.1	96.9	2	86.5	76.5			96.5
	รวม	66	47.9	-	20.8	96.1	100.0	90	60.2	0.2	25.1	98.3	100.0	68	91.0	1.1	31.3	99.5	100.0

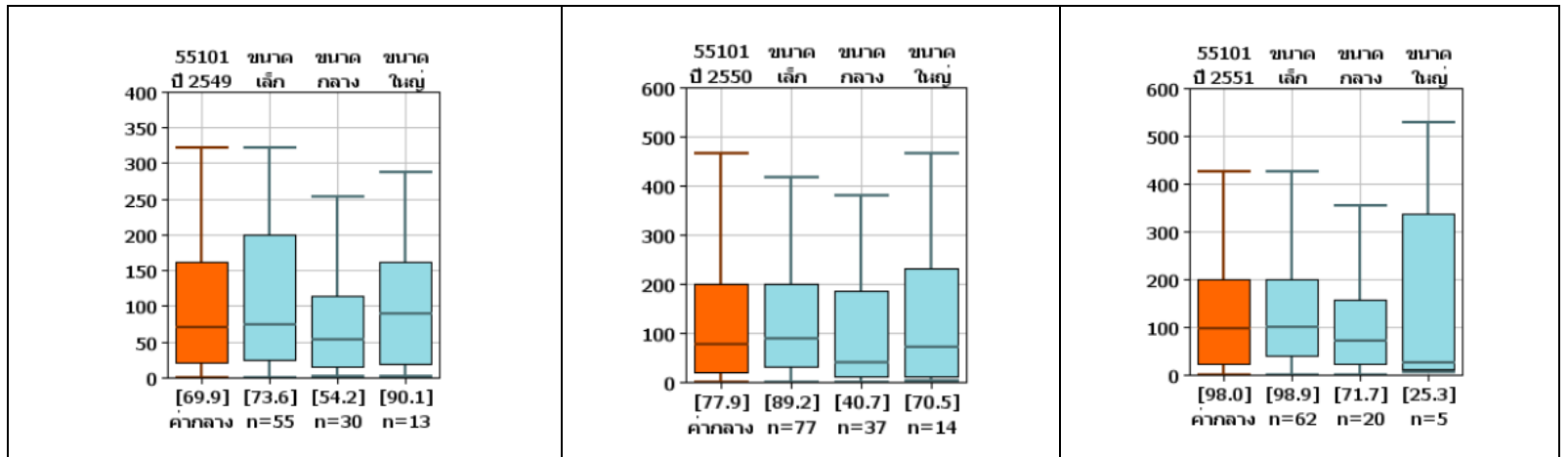

(7) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (%)

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} \times 100}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน(%) แสดงถึงขีดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ โดยพิจารณาถึงการมีเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจเพียงพอหรือไม่ มีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงพอต่อการชำระหนี้ระยะสั้นหรือไม่ จากค่ากลางอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนปี 2549,2550 และ 2551 จะเห็นว่าค่ากลางมีค่าต่ำกว่า 100% คือมีค่ากลางอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อยู่ในช่วงร้อยละ 54.2-90.1,40.7-89.2 และ 25.3-98.9 ตามลำดับ โดยมีค่าต่ำสุดสูงสุดและค่าช่วงกลางดังรายละเอียดในตารางและกราฟด้านล่าง สำหรับในกิจการที่มีค่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่าร้อยละ 100 นำจะมีปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาที่หลายกิจการประสบอยู่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของกิจการต่อไปได้

ตารางที่ 4-33 ดชนสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.
7) อัตราส่วนเงินทุน หมุนเวียน (%)	เล็ก (S)	55	73.6	0.5	24.7	200.0	321.3	77	89.2	0.6	31.1	200.0	418.1	62	98.9	0.9	39.4	200.0	427.0
	กลาง (M)	30	54.2	2.3	14.8	114.3	253.7	37	40.7	0.4	11.7	185.2	379.8	20	71.7	1.2	22.8	157.2	353.8
	ใหญ่ (L)	13	90.1	2.7	19.1	161.4	286.9	14	70.5	2.7	10.4	231.9	465.1	5	25.3	5.5	11.0	337.8	527.4
	รวม	98	69.9	0.5	20.7	161.4	321.3	128	77.9	0.4	20.9	200.0	465.1	87	98.0	0.9	24.1	200.0	427.0

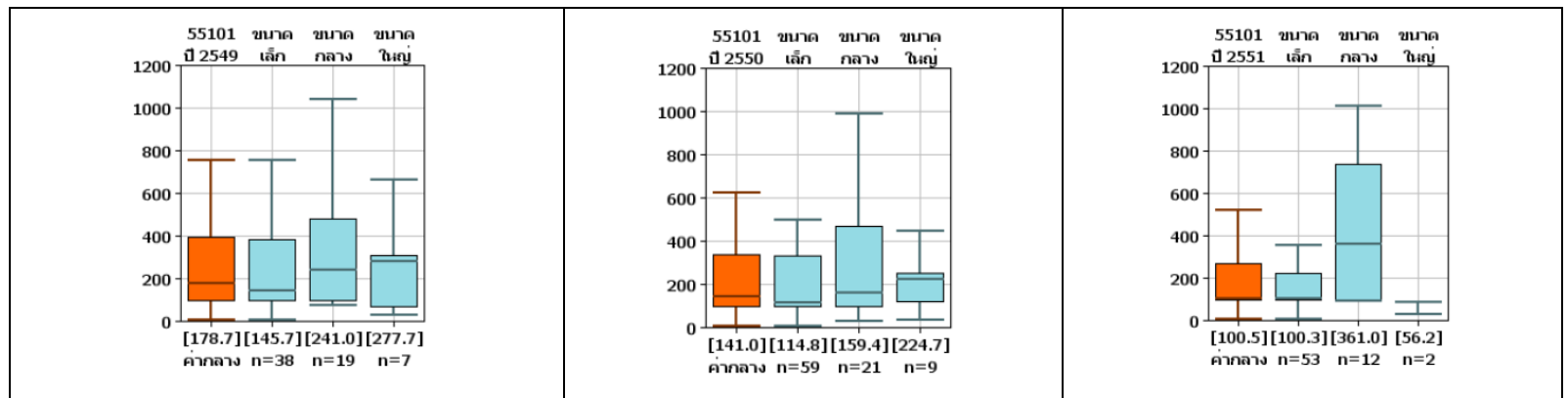

(8) อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์ถาวร} \times 100}{\text{เงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

เป็นเกณฑ์วัดว่ากิจการได้ใช้ทุนส่วนของผู้ถือหุ้นในสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร เครื่องจักรอุปกรณ์มากเท่าใด ค่านี้ไม่ควรเกิน 100% และจากค่ากลางอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (%) ของปี 2549, 2550 และ 2551 จะอยู่ในช่วง 145.7-277.7 , 114.8-224.7 และ 56.2-361.0 ตามลำดับ ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีค่าเกิน 100% แสดงว่ามีกิจการก่อหนี้เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ที่จะส่งผลต่อการมีต้นทุนทางการเงินจากภาวะดอกเบี้ยจ่ายที่ตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทเป็นธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเป็นมูลค่าที่สูง จำเป็นต้องใช้เงินทุนมาก หากมีเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เพียงพอ และมีการก่อหนี้สูง หากผลประกอบการไม่เป็นไปตามคาด อาจทำให้กิจการประสบปัญหาได้ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากกราฟโดยรวม แสดงให้เห็นว่ากิจการโรงแรมและรีสอร์ทส่วนหนึ่งใช้การก่อหนี้เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากกว่าการใช้เงินทุนส่วนของตนเองมาก

ตารางที่ 4-34 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
8) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรต่อเงินทุนส่วนของ เจ้าของ (%)	เล็ก (S)	38	145.7	6.3	100.0	383.9	757.7	59	114.8	6.8	99.9	331.1	497.1	53	100.3	7.9	99.9	221.2	352.7
	กลาง (M)	19	241.0	73.8	97.7	480.7	1,038.9	21	159.4	30.7	97.3	470.8	986.8	12	361.0	89.7	97.7	739.6	1,011.9
	ใหญ่ (L)	7	277.7	30.9	68.2	306.8	664.8	9	224.7	35.2	121.8	251.9	447.1	2	56.2	27.1		85.2	
	รวม	64	178.7	6.3	100.0	393.0	753.7	89	141.0	6.8	99.8	336.1	621.7	67	100.5	7.9	99.8	271.0	522.8

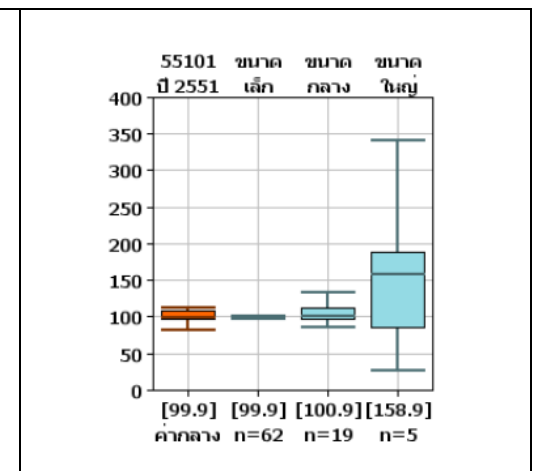
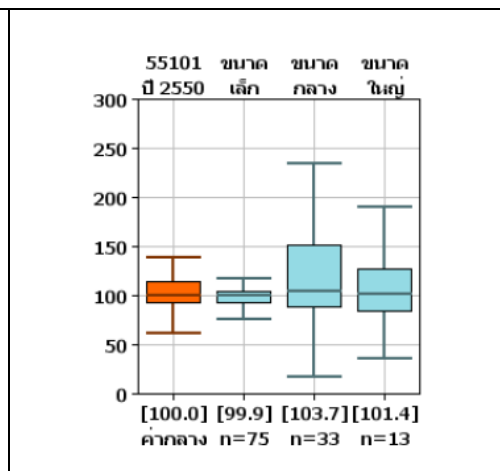
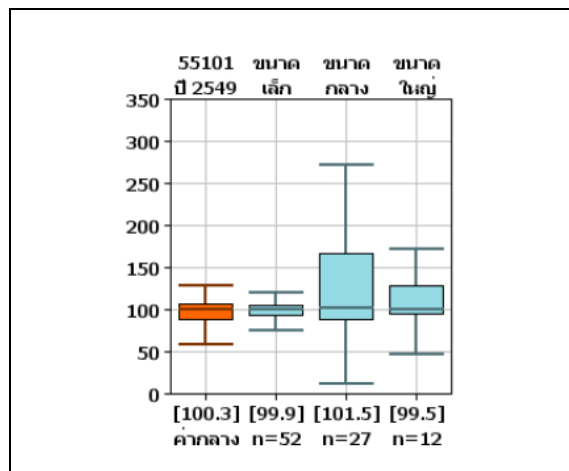

(9) อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว (%)

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์ถาวร} \times 100}{\text{เงินทุนระยะยาว}}$$

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว (%) เป็นการพิจารณาว่ากิจการได้ใช้ทุนระยะยาว (ทุนส่วนของเจ้าของและหนี้สินระยะยาว) ลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากน้อยเพียงใด ค่านี้ควรต่ำกว่า 100% จากค่ากลางอัตราส่วนเงินทุนส่วนของเจ้าของต่อเงินทุนระยะยาวปี 2549, 2550 และ 2551 พบว่าอยู่ในช่วง 99.5-101.5, 99.9-101.4 และ 99.9-158.9 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ามีกิจการเกือบร้อยละ 50 ใช้เงินทุนระยะสั้นสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งเป็นการใช้เงินทุนผิดประเภท และน่าจะมีปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน และมีภาระดอกเบี้ยจ่ายสูง

ตารางที่ 4-35 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.
9) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรต่อเงินทุนระยะ ยาว (%)	เล็ก (S)	52	99.9	74.3	93.1	105.7	120.1	75	99.9	76.4	93.4	104.7	117.1	62	99.9	97.3	99.5	101.0	101.3
	กลาง (M)	27	101.5	11.6	87.9	167.3	272.2	33	103.7	16.7	89.2	151.3	234.4	19	100.9	86.4	97.5	112.1	134.0
	ใหญ่ (L)	12	99.5	46.9	95.5	128.0	172.0	13	101.4	35.2	84.8	126.9	190.1	5	158.9	27.1	85.1	187.8	341.9
	รวม	91	100.3	59.0	88.0	107.3	128.0	121	100.0	61.1	93.3	114.8	139.2	86	99.9	82.1	97.7	108.2	112.1

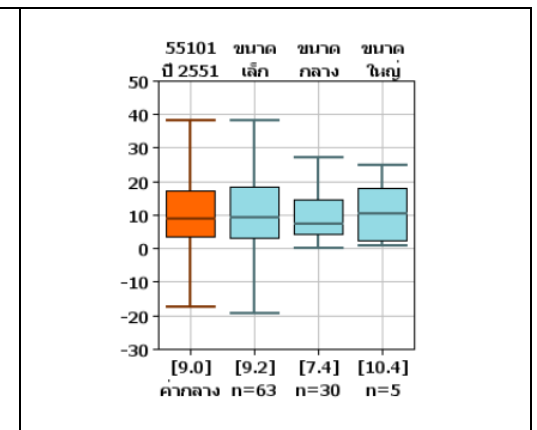
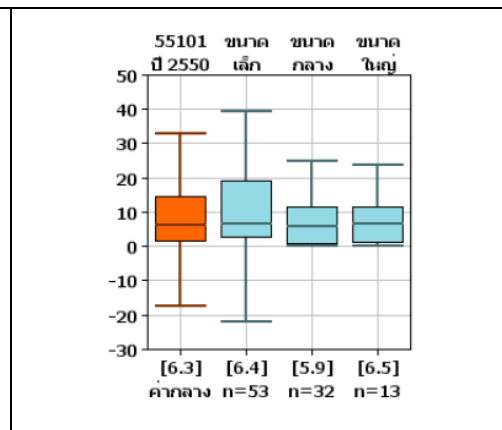
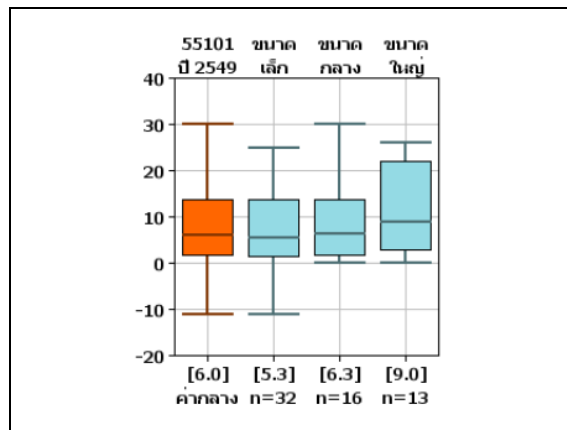

(10) อัตราส่วนดอกเบี๋ยจ่ายสุทธิต่อยอดขาย (%)

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี๋ยจ่ายสุทธิต่อยอดขาย (\%)} = \frac{(\text{ดอกเบี๋ยจ่าย} - \text{ดอกเบี๋ยรับ}) \times 100}{\text{ยอดขาย}}$$

อัตราดอกเบี๋ยจ่ายสุทธิต่อยอดขาย (%) เป็นการพิจารณาความสามารถในการชำระภาระดอกเบี้ยทางการเงินของกิจการ โดยแสดงผลสุทธิระหว่างดอกเบี๋ยจ่ายและดอกเบี๋ยรับที่เป็นภาระของกิจการ เปรียบเทียบกับยอดขายที่ทำได้ จากค่ากลางอัตราดอกเบี๋ยจ่ายสุทธิต่อยอดขายปี 2549, 2550 และ 2551 พบว่ามีอัตราดอกเบี๋ยจ่ายสุทธิต่อยอดขาย อยู่ในช่วงร้อยละ 5.3-9.0, 5.9-6.5, และ 7.4-10.4 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาระดอกเบี้ยจ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการขนาดใหญ่ ส่วนรายละเอียดค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและค่าช่วงกลางให้ดูรายละเอียดในตารางและกราฟด้านล่าง จากข้อมูลอัตราส่วนภาระดอกเบี้ยจ่ายนี้จะเห็นได้ว่ากิจการโรงแรมและรีสอร์ทโดยส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลกำไรของกิจการและความมั่นคงของกิจการอย่างมาก

ตารางที่ 4-36 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.
10) อัตราส่วนดอกเบี๋ยสุทธิ ต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	32	5.3	- 11.2	1.4	13.6	25.0	53	6.4	- 21.9	2.8	19.3	39.2	63	9.2	- 19.2	3.3	18.3	38.0
	กลาง (M)	16	6.3	-	1.8	13.6	30.1	32	5.9	-	1.0	11.4	24.9	30	7.4	-	4.3	14.7	27.3
	ใหญ่ (L)	13	9.0	-	2.9	22.0	26.0	13	6.5	-	1.3	11.6	23.6	5	10.4	1.0	2.4	18.1	24.8
	รวม	61	6.0	- 11.2	1.8	13.6	30.1	98	6.3	- 17.6	1.6	14.5	32.9	98	9.0	- 17.5	3.4	17.3	38.0

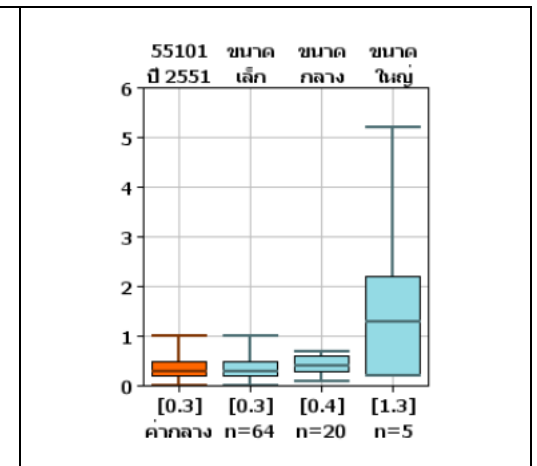
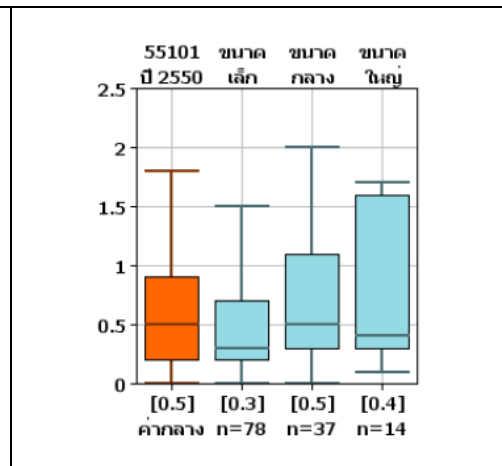
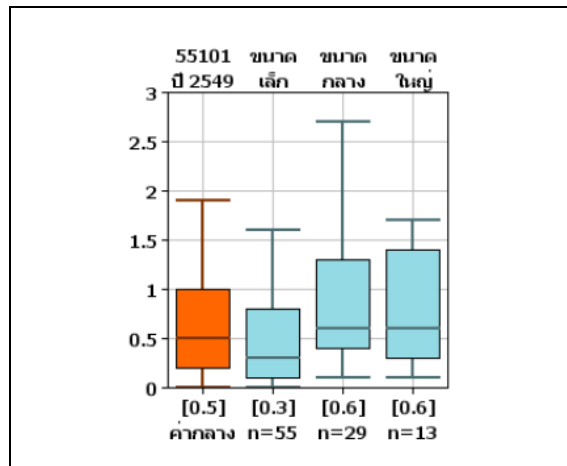

(11) อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน (รอบ)

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนถาวรหมุนเวียน (รอบ)} = \frac{\text{ยอดขาย} \times 100}{\text{มูลค่าสินทรัพย์ถาวรสุทธิ}}$$

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน (รอบ) เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะทำให้เห็นความสามารถในการสร้างยอดขายจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร คิดเป็นรอบ จากค่ากลางอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนปี 2549, 2550 และ 2551 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน มีค่าอยู่ในช่วง 0.3-0.6 รอบ, 0.3-0.6 รอบ และ 0.3-1.3 รอบ ซึ่งอยู่ที่ระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด และการกระจายตัวสามารถดูรายละเอียดได้ในตารางและกราฟ ด้านล่าง

ตารางที่ 4-37 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
11) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรหมุนเวียน (รอบ)	เล็ก (S)	55	0.3	-	0.1	0.8	1.6	78	0.3	-	0.2	0.7	1.5	64	0.3	-	0.2	0.5	1.0
	กลาง (M)	29	0.6	0.1	0.4	1.3	2.7	37	0.5	-	0.3	1.1	2.0	20	0.4	0.1	0.3	0.6	0.7
	ใหญ่ (L)	13	0.6	0.1	0.3	1.4	1.7	14	0.4	0.1	0.3	1.6	1.7	5	1.3	0.2	0.2	2.2	5.2
	รวม	97	0.5	-	0.2	1.0	1.9	129	0.5	-	0.2	0.9	1.8	89	0.3	-	0.2	0.5	1.0

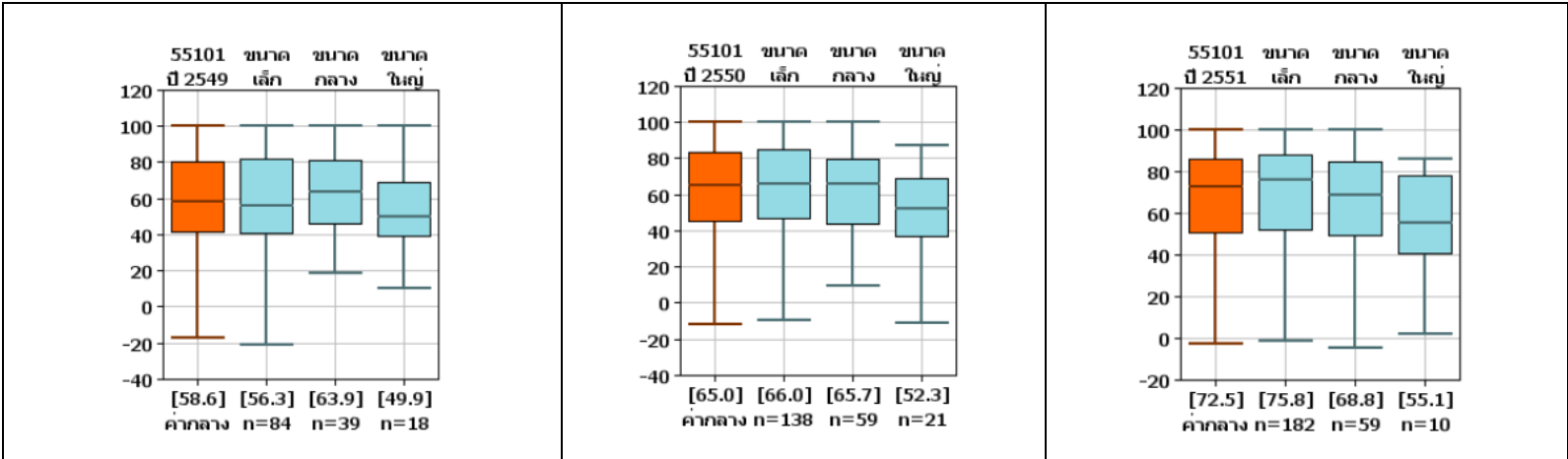

(12) อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (%)

$$\text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (\%)} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ยอดขาย}}$$

อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (%) เป็นการพิจารณาประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนในส่วนของต้นทุนขายหรือต้นทุนบริการ เพื่อสร้างผลกำไร โดยใช้อัตราส่วนที่แสดงผลกำไรขั้นต้นที่เกิดจากการหักต้นทุนขายหรือต้นทุนบริการเปรียบเทียบกับยอดขาย จากค่ากลางอัตรากำไรขั้นต้นต่อยอดขายของปี 2549, 2550, และ 2551 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 49.9-63.9, 52.3-66.0 และ 55.1-75.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-38 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.
12) อัตราส่วนกำไรขั้นต้น ต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	84	56.3	21.3	40.5	81.7	100.0	138	66.0	9.5	47.2	85.0	100.0	182	75.8	1.4	52.3	88.1	100.0
	กลาง (M)	39	63.9	18.3	45.8	81.4	100.0	59	65.7	9.4	43.6	79.9	100.0	59	68.8	4.6	49.2	85.0	100.0
	ใหญ่ (L)	18	49.9	10.3	39.4	69.2	100.0	21	52.3	11.1	36.9	68.8	86.9	10	55.1	2.0	40.8	77.7	86.0
	รวม	141	58.6	17.0	41.3	80.2	100.0	218	65.0	12.1	45.3	83.6	100.0	251	75.5	2.4	50.7	86.2	100.0

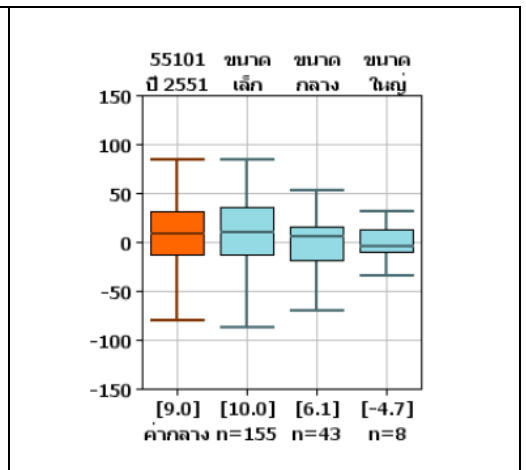
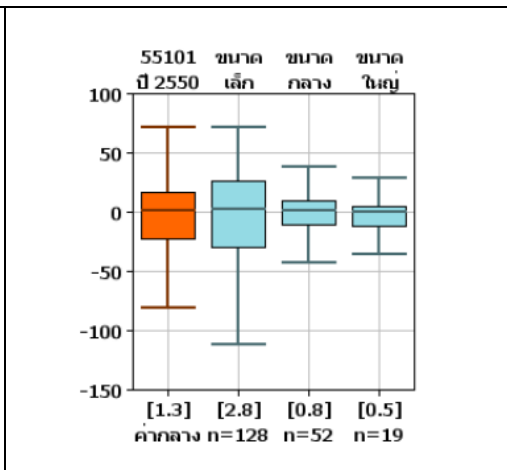
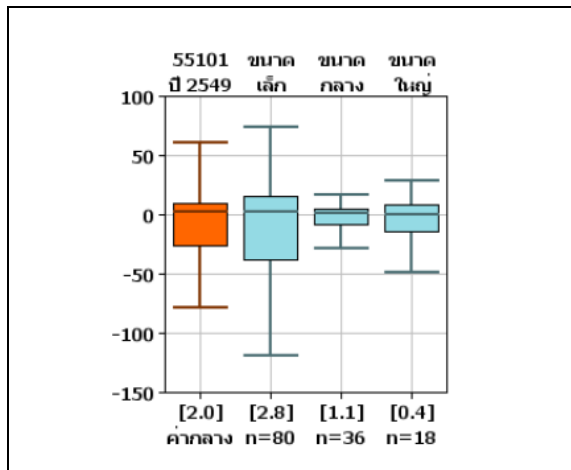

(13) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขาย (%)

$$\text{อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขาย (\%)} = \frac{\text{กำไรก่อนหักภาษี}}{\text{ยอดขาย}} \times 100$$

อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขาย (%) เป็นการพิจารณาความสามารถในการประกอบการและบริหารเงิน หรือสมรรถภาพในการทำกำไร โดยแสดงผลกำไรสุดท้ายก่อนหักภาษี เปรียบเทียบกับยอดขาย จากค่ากลางอัตรากำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขายปี 2549, 2550 และ 2551 จะมีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขายอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4-2.8, 0.5-2.8 และ -4.7-10.0 ตามลำดับ ส่วนรายละเอียดค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและการกระจายของข้อมูลสามารถดูรายละเอียดได้ในตารางและกราฟด้านล่าง

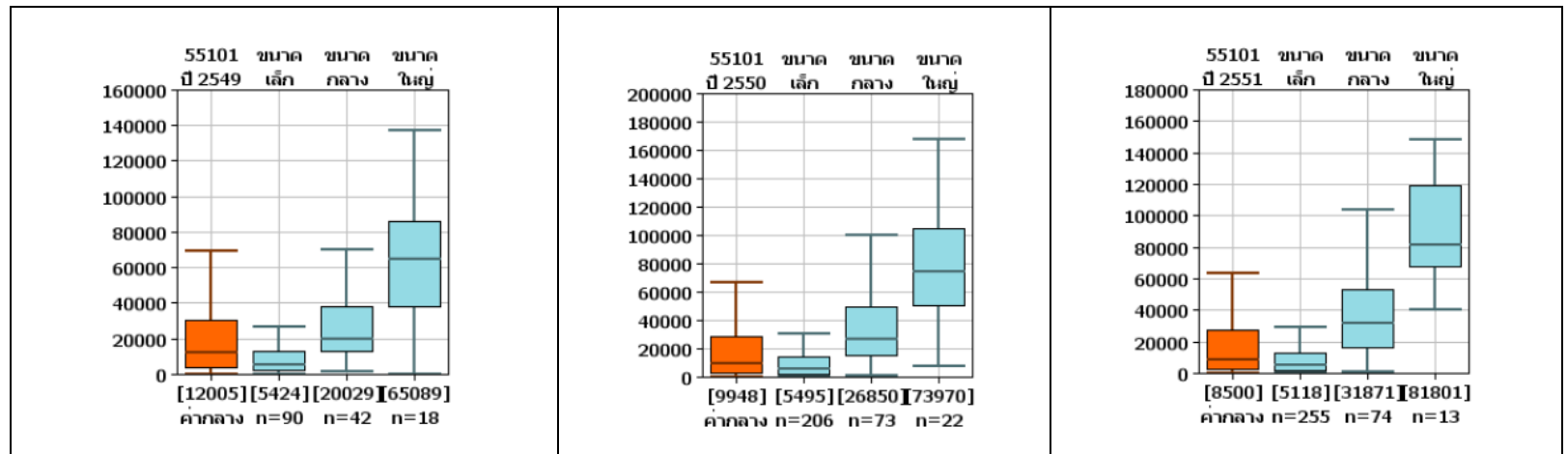
ตารางที่ 4-39 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551						
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.		
13) กำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขาย (%)	เล็ก (S)	80	2.8	- 118.6	- 38.1	15.5	73.7	2.8	- 111.4	- 29.2	25.6	71.3	155	10.0	- 87.0	- 13.2	36.0	83.9
	กลาง (M)	36	1.1	- 28.2	- 8.4	4.8	17.2	0.8	- 42.7	- 11.2	9.7	37.8	43	6.1	- 70.7	- 18.4	16.4	52.3
	ใหญ่ (L)	18	0.4	- 49.0	- 14.7	8.2	28.1	0.5	- 35.7	- 11.6	4.4	28.1	8	4.7	- 34.1	- 9.3	12.3	31.3
	รวม	134	2.0	- 79.0	- 25.6	10.0	60.2	1.3	- 81.4	- 22.3	17.1	71.3	206	9.0	- 80.0	- 13.2	31.3	83.9

(14) ยอดขายประจำปี (พันบาท)

ยอดขายประจำปี (พันบาท) เป็นดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงมูลค่ายอดขายต่อปีของธุรกิจ จากค่ากลางของยอดขายปี 2549, 2550 และ 2551 ของกิจการขนาดเล็ก มีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 5,424 พันบาท, 5,495 พันบาท และ 5,118 พันบาท ตามลำดับ ในขณะที่ค่ากลางของยอดขายปี 2549, 2550 และ 2551 ของกิจการขนาดกลาง จะมีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 20,029 พันบาท, 26,850 พันบาท และ 31,871 พันบาท ตามลำดับ และค่ากลางของยอดขายปี 2549, 2550 และ 2551 ของกิจการขนาดใหญ่ จะมีมูลค่ายอดขายต่อปีประมาณ 65,089 พันบาท, 73,970 พันบาท และ 81,801 พันบาท ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นแนวโน้มที่ค่ากลางยอดขายต่อปีมีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนรายละเอียดค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าช่วงกลาง สามารถดูได้จากตารางและกราฟด้านล่าง

ตารางที่ 4-40 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50	ค่าสูงสุด Max.			
14) ยอดขายประจำปี (พันบาท)	เล็ก (S)	90	5,424	180	2,000	12,600	26,906	206	5,495	140	2,000	14,000	30,600	255	5,118	120	1,839	13,100	29,358
	กลาง (M)	42	20,029	1,300	13,135	37,834	70,000	73	26,850	834	14,961	50,000	99,786	74	31,871	1,200	15,903	53,500	103,512
	ใหญ่ (L)	18	65,089	175	38,326	86,015	137,028	22	73,970	7,775	50,789	105,000	167,547	13	81,801	40,423	68,000	119,000	148,630
	รวม	150	12,005	175	3,841.3	30,157	69,397	301	9,948	140	3,229	29,000	67,000	342	8,500	120	2,568	27,594	63,537

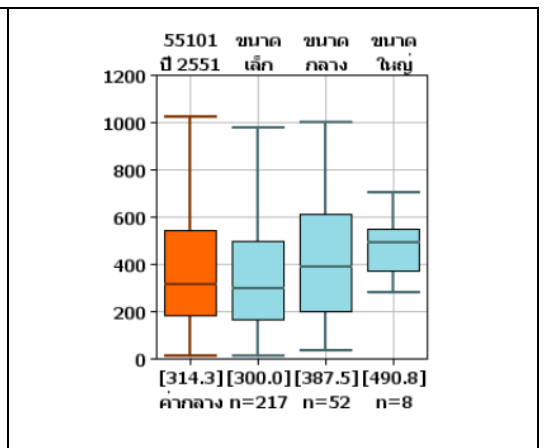
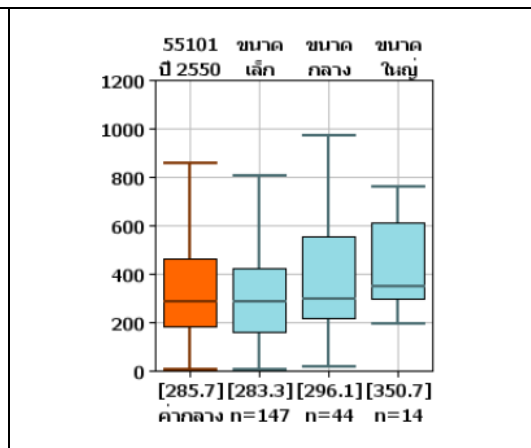
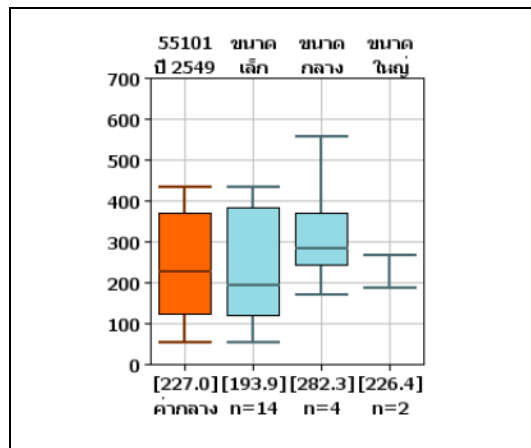

(15) ยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท)

$$\text{ยอดขายต่อคนต่อปี} = \frac{\text{ยอดขายสุทธิต่อปี} \times 100}{\text{จำนวนพนักงานทั้งหมด}}$$

ยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท) แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของพนักงานในการสร้างยอดขายให้กับกิจการ โดยคิดเป็นยอดขายต่อปีต่อพนักงาน 1 คน จากค่ากลางของยอดขายต่อคนต่อปี ของ ปี 2549-2551 ของกิจการขนาดเล็ก จะมีมูลค่าคิดเป็น 193.9 พันบาท, 283.3 พันบาท และ 300 พันบาท ตามลำดับ ส่วนค่ากลางของยอดขายต่อคนต่อปี ของปี 2549-2551 ของกิจการขนาดกลาง จะมีมูลค่าคิดเป็น 283.3 พันบาท, 296.1 พันบาท และ 388 พันบาท ตามลำดับ และค่ากลางของยอดขายต่อคนต่อปี ของปี 2549-2551 ของกิจการขนาดใหญ่ จะมีมูลค่าคิดเป็น 226.4 พันบาท 350.7 พันบาท และ 491 พันบาทตามลำดับ ซึ่งดูเหมือนว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นโดยลำดับทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนรายละเอียดของค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าช่วงกลาง รวมถึงการกระจายของข้อมูลสามารถดูได้จากตาราง และกราฟด้านล่าง

ตารางที่ 4-41 ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549					2550					2551							
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง จำนวน ร้อยละ 50		ค่าสูงสุด Max.		
					ค่าสูงสุด Max.	ค่าสูงสุด Max.				ค่าสูงสุด Max.	ค่าสูงสุด Max.								
15) ยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท)	เล็ก (S)	14	193.9	52.3	119.9	384.0	432.0	147	283.3	4.0	162.5	424.6	807.1	217	300	14	168	499	978
	กลาง (M)	4	283.3	170.1	244.1	365.6	555.3	44	296.1	16.7	220.0	555.6	973.0	52	388	32	198	610	1,000
	ใหญ่ (L)	2	226.4	186.3			266.4	14	350.7	185.4	296.4	612.6	762.0	8	491	282	373	548	704
	รวม	20	227.0	52.3	123.6	368.6	432.0	205	285.7	4.0	184.8	460.3	860.0	277	314	14	185	542	1,022

บทวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจ

1. การเติบโตของธุรกิจ

ปี 2550 มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ยอดขายเติบโตขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.9 ส่วนกิจการอื่นร้อยละ 28.1 มียอดขายลดลง โดยกิจการในภาคกลางมีสัดส่วนที่ยอดขายลดลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นภาคเหนือ และภาคตะวันตก ร้อยละ 47.1 และร้อยละ 31.8 ตามลำดับ โดยกิจการขนาดใหญ่มีสัดส่วนกิจการที่ยอดขายลดลงมากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก

ปี 2551 มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ยอดขายเติบโตขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.5 ยอดขายลดลงเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.5 โดยกิจการในภาคกลางและภาคตะวันออกมีสัดส่วนของกิจการที่ยอดขายลดลงมากที่สุดร้อยละ 63.6 และ 58.1 ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกิจการที่ยอดขายเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมาเป็นภาคใต้ ร้อยละ 57.0 และกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กมีกิจการที่ยอดขายเพิ่มขึ้นมากกว่าขนาดใหญ่

ตารางที่ 4-42 กิจการที่มีดัชนียอดขายเติบโตเพิ่มขึ้น/ลดลงเทียบกับปีก่อนหน้า : สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	ลดลง	เพิ่มขึ้น	n=	ลดลง	เพิ่มขึ้น	n=	ลดลง	เพิ่มขึ้น
1) ดัชนียอดขาย	เล็ก (S)				84	25.0	75.0	187	43.9	56.1
	กลาง (M)				42	31.0	69.0	57	42.1	57.9
	ใหญ่ (L)				18	33.3	66.7	12	66.7	33.3
	กรุงเทพ				18	27.8	72.2	13	46.2	53.8
	ภาคกลาง				2	50.0	50.0	11	63.6	36.4
	ภาคตะวันออก				18	27.8	72.2	31	58.1	41.9
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				24	20.8	79.2	38	23.7	76.3
	ภาคเหนือ				34	47.1	52.9	58	46.6	53.4
	ภาคใต้				42	14.3	85.7	100	43.0	57.0
	ภาคตะวันตก				22	31.8	68.2	39	48.7	51.3
	รวม				160	28.1	71.9	290	44.5	55.5

2. ประสิทธิภาพการลงทุน

เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในตารางที่ 4-42 พบว่า กิจการที่มีอัตราส่วนนี้เป็นบวกมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นโดยลำดับจากปี 2549,2550 และ 2551 โดยปี 2551 มีสัดส่วนที่อัตราส่วนนี้เป็นบวก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65 และเป็นกิจการในภาคตะวันตกสูงที่สุดร้อยละ 82.1 รองลงมาเป็นภาคเหนือร้อยละ 70.6 และในกิจการขนาดเล็กที่มีอัตราส่วนเป็นบวก คิดเป็นร้อยละสูงที่สุดเท่ากับ 67.2

จากอัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น(หรืออัตรากำไรสุทธิของเงินทุนรวม) ในตารางที่ 4-44 พบว่า กิจการโดยส่วนใหญ่มีอัตรากำไรสุทธิของเงินทุนรวมต่ำกว่า 1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.7, 86.0 และ 94.0 ในปี 2549,2550 และ 2551 ตามลำดับ ในปี 2551 กิจการขนาดใหญ่มีกิจการที่อัตรากำไรสุทธิของเงินทุนรวมมากกว่า 1 คิดเป็นสัดส่วนสูงกว่ากิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก

และเมื่อดูจากอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น ในตารางที่ 4-45 จะเห็นได้ว่าปี 2551 มีสัดส่วนของกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นบวกสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.0

แสดงให้เห็นว่าแม้อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นโดยส่วนใหญ่จะมีค่าต่ำกว่า 1 แต่มีกิจการมากกว่าครึ่งที่สามารถทำกำไรได้ โดยกิจการในภาคตะวันตกมีสัดส่วนของกิจการที่อัตราส่วนเป็นบวกถึงร้อยละ 78.6 รองลงมาเป็นภาคกลางร้อยละ 66.7 และเป็นกิจการขนาดเล็กสูงที่สุดร้อยละ 64.1

ตารางที่ 4-43 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นบวก/ลบ

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551			
		n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	
2) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	57	45.6	54.4	80	42.5	57.5	64	32.8	67.2	
	กลาง (M)	29	34.5	65.5	36	44.4	55.6	20	45.0	55.0	
	ใหญ่ (L)	13	23.1	76.9	14	21.4	78.6	5	40.0	60.0	
	กรุงเทพ	13	23.1	76.9	13	23.1	76.9	8	37.5	62.5	
	ภาคกลาง	1	-	100.0	3	33.3	66.7	3	33.3	66.7	
	ภาคตะวันออก	16	50.0	50.0	19	42.1	57.9	7	71.4	28.6	
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	60.0	40.0	20	65.0	35.0	11	72.7	27.3	
	ภาคเหนือ	25	52.0	48.0	28	53.6	46.4	17	29.4	70.6	
	ภาคใต้	22	18.2	81.8	34	29.4	70.6	26	30.8	69.2	
	ภาคตะวันตก	17	29.4	70.6	26	26.9	73.1	28	17.9	82.1	
	รวม		109	38.5	61.5	143	39.9	60.1	100	35.0	65.0

ตารางที่ 4-44 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น <1 และ ≥1

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551			
		n=	<1	≥1	n=	<1	≥1	n=	<1	≥1	
3) อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (รอบ)	เล็ก (S)	57	87.7	12.3	79	92.4	7.6	64	98.4	1.6	
	กลาง (M)	29	75.9	24.1	37	78.4	21.6	20	95.0	5.0	
	ใหญ่ (L)	13	69.2	30.8	14	64.3	35.7	5	40.0	60.0	
	กรุงเทพ	13	76.9	23.1	13	84.6	15.4	8	87.5	12.5	
	ภาคกลาง	1	100.0	-	3	100.0	-	3	100.0	-	
	ภาคตะวันออก	16	68.8	31.3	19	68.4	31.6	7	71.4	28.6	
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	60.0	40.0	20	70.0	30.0	11	90.9	9.1	
	ภาคเหนือ	25	92.0	8.0	28	89.3	10.7	17	94.1	5.9	
	ภาคใต้	22	86.4	13.6	35	94.3	5.7	26	96.2	3.8	
	ภาคตะวันตก	17	94.1	5.9	25	96.0	4.0	28	100.0	-	
	รวม		109	81.7	18.3	143	86.0	14.0	100	94.0	6.0

ตารางที่ 4-45 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นบวก/ลบ

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551			
		n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	
5) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	57	49.1	50.9	79	48.1	51.9	64	35.9	64.1	
	กลาง (M)	30	40.0	60.0	37	48.6	51.4	20	50.0	50.0	
	ใหญ่ (L)	13	46.2	53.8	14	42.9	57.1	5	80.0	20.0	
	กรุงเทพ	13	30.8	69.2	13	38.5	61.5	8	62.5	37.5	
	ภาคกลาง	1	-	100.0	3	66.7	33.3	3	33.3	66.7	
	ภาคตะวันออก	16	62.5	37.5	19	47.4	52.6	7	85.7	14.3	
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	66.7	33.3	20	70.0	30.0	11	72.7	27.3	
	ภาคเหนือ	25	60.0	40.0	28	67.9	32.1	17	41.2	58.8	
	ภาคใต้	23	21.7	78.3	35	31.4	68.6	26	38.5	61.5	
	ภาคตะวันตก	17	29.4	70.6	25	28.0	72.0	28	21.4	78.6	
	รวม		110	44.5	55.5	143	46.9	53.1	100	43.0	57.0

3. ความสามารถในการทำกำไร

กิจการที่สามารถทำกำไรจากการดำเนินการต่อ ยอดขายเป็นบวกมีสัดส่วนสูงขึ้นโดยลำดับจากปี 2549,2550,2551 ตามลำดับ จนในปี 2551 มีสัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรจากการดำเนินงานเป็นบวกร้อยละ 81.2 โดยภาคที่มีสัดส่วนของกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อ ยอดขายเป็นบวกสูงที่สุดร้อยละ 86.0 มีกิจการที่ขาดทุนเพียงร้อยละ 14 ในปี 2551 รองลงมาเป็นภาคตะวันออก ภาคตะวันออกและภาคกลางตามลำดับ

แต่เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขายในตารางที่ 4-47 จะเห็นว่า สัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขายเป็นบวกมีสัดส่วนน้อยกว่า กิจการที่มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานเป็นบวก จึงอาจเป็นไปได้ว่า มีบางกิจการที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย ที่ส่งผลให้ขาดทุนก่อนหักภาษีได้ และกิจการในภาคตะวันตกจะมีสัดส่วนของกิจการที่สามารถทำกำไรก่อนหักภาษีเป็นบวกคิดเป็นสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 76.2 รองลงมาเป็นภาคใต้และภาคตะวันออกตามลำดับ นอกจากนี้จะพบว่ากิจการขนาดเล็กมีสัดส่วนของกิจการที่ทำกำไรก่อนหักภาษีเป็นสัดส่วนสูงที่สุดถึงร้อยละ 69.9

ตารางที่ 4-46 กิจการที่มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อ ยอดขายเป็นบวก/ลบ

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร
4) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อ ยอดขาย (%)	เล็ก (S)	86	34.9	65.1	183	26.8	73.2	231	19.5	80.5
	กลาง (M)	39	38.5	61.5	63	36.5	63.5	66	22.7	77.3
	ใหญ่ (L)	18	33.3	66.7	22	22.7	77.3	13	15.4	84.6
	กรุงเทพ	16	31.3	68.8	17	29.4	70.6	13	30.8	69.2
	ภาคกลาง	1	-	100.0	9	22.2	77.8	13	15.4	84.6
	ภาคตะวันออก	18	44.4	55.6	40	20.0	80.0	42	14.3	85.7
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24	45.8	54.2	43	41.9	58.1	40	32.5	67.5
	ภาคเหนือ	33	48.5	51.5	62	41.9	58.1	72	20.8	79.2
	ภาคใต้	44	22.7	77.3	87	17.2	82.8	114	14.0	86.0
	ภาคตะวันตก	22	18.2	81.8	44	18.2	81.8	57	17.5	82.5
	รวม	158	34.2	65.8	302	27.2	72.8	351	18.8	81.2

ตารางที่ 4-47 กิจการที่มีอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขายเป็นบวก/ลบ

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร	n=	ขาดทุน	กำไร
13) กำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขาย (%)	เล็ก (S)	80	46.3	53.8	128	42.2	57.8	156	30.1	69.9
	กลาง (M)	36	44.4	55.6	53	45.3	54.7	43	37.2	62.8
	ใหญ่ (L)	18	50.0	50.0	19	47.4	52.6	8	62.5	37.5
	กรุงเทพ	16	37.5	62.5	16	43.8	56.3	12	50.0	50.0
	ภาคกลาง	-			3	100.0	-	6	33.3	66.7
	ภาคตะวันออก	17	58.8	41.2	26	34.6	65.4	22	31.8	68.2
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	22	59.1	40.9	35	57.1	42.9	29	44.8	55.2
	ภาคเหนือ	32	56.3	43.8	49	59.2	40.8	53	32.1	67.9
	ภาคใต้	41	29.3	70.7	60	28.3	71.7	67	29.9	70.1
	ภาคตะวันตก	20	30.0	70.0	35	22.9	77.1	42	23.8	76.2
	รวม	148	43.9	56.1	224	41.5	58.5	231	32.5	67.5

ในการพิจารณาอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย ได้แยกเป็นกิจการที่มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นน้อยกว่า 50 และมากกว่า 50 ดังตารางที่ 4-48 จะเห็นได้ว่ากิจการที่มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายสูงกว่า 50 มีจำนวนกิจการคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 77 ในปี 2551 โดยกิจการในภาคเหนือมีสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 81 รองลงมาเป็นภาคตะวันตกและภาคใต้

ตารางที่ 4-48 กิจการที่มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายเป็นน้อยกว่า 50 และสูงกว่า 50

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	<50	≥50	n=	<50	≥50	n=	<50	≥50
12) อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	84	33.3	66.7	139	28.8	71.2	182	21.4	78.6
	กลาง (M)	39	30.8	69.2	59	35.6	64.4	59	27.1	72.9
	ใหญ่ (L)	18	50.0	50.0	21	42.9	57.1	10	40.0	60.0
	กรุงเทพ	17	35.3	64.7	17	47.1	52.9	12	33.3	66.7
	ภาคกลาง	1	-	100.0	5	20.0	80.0	8	37.5	62.5
	ภาคตะวันออก	17	41.2	58.8	30	33.3	66.7	28	25.0	75.0
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	23	21.7	78.3	38	31.6	68.4	36	22.2	77.8
	ภาคเหนือ	33	39.4	60.6	51	31.4	68.6	58	19.0	81.0
	ภาคใต้	44	29.5	70.5	66	27.3	72.7	90	23.3	76.7
	ภาคตะวันตก	21	42.9	57.1	37	35.1	64.9	50	22.0	78.0
รวม		156	34.0	66.0	244	32.0	68.0	282	23.0	77.0

4. ประสิทธิภาพการใช้เงินทุน

จากตารางที่ 4-49 จะเห็นได้ว่ากิจการที่ใช้เงินทุนส่วนเจ้าของมากกว่าร้อยละ 50 มีมากขึ้นโดยลำดับจากปี 2549,2550,2551 จากร้อยละ 44.4 เป็นร้อยละ 52.0 และร้อยละ 60.5 ตามลำดับ เป็นผลมาจากกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก โดยกิจการในภาคใต้ และภาคเหนือ มีกิจการที่ใช้เงินทุนส่วนเจ้าของน้อยกว่า 50 เป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 75 และ 70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-49 กิจการที่มีอัตราส่วนเงินทุนส่วนเจ้าของต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น ≤50 และ >50

: สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤50	>50	n=	≤50	>50	n=	≤50	>50
6) อัตราส่วนเงินทุนส่วนเจ้าของต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	40	47.5	52.5	60	40.0	60.0	54	31.5	68.5
	กลาง (M)	19	63.2	36.8	21	57.1	42.9	12	58.3	41.7
	ใหญ่ (L)	7	57.1	42.9	9	66.7	33.3	2	-	100.0
	กรุงเทพ	10	70.0	30.0	10	70.0	30.0	8	50.0	50.0
	ภาคกลาง	1	100.0	-	1	-	100.0	1	-	100.0
	ภาคตะวันออก	8	50.0	50.0	12	50.0	50.0	5	60.0	40.0
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8	37.5	62.5	11	27.3	72.7	8	-	100.0
	ภาคเหนือ	11	72.7	27.3	14	71.4	28.6	10	70.0	30.0
	ภาคใต้	18	66.7	33.3	25	60.0	40.0	16	75.0	25.0
	ภาคตะวันตก	16	31.3	68.8	25	24.0	76.0	28	14.3	85.7
รวม		72	55.6	44.4	98	48.0	52.0	76	39.5	60.5

กิจการที่มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 100 มีสัดส่วนลดลงจากปี 2549,2550 และ 2551 อย่างไรก็ตามยังมีกิจการที่มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 100 ถึงประมาณร้อยละ 56.7 ในปี 2551 ซึ่งแสดงให้เห็นจำนวนกิจการที่น่าจะมีปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการในภาคใต้และภาคตะวันออกที่มีกิจการที่มีสัดส่วนถึงร้อยละ 60 และ 85.7 ตามลำดับ และเป็นกิจการขนาดใหญ่มากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก

ตารางที่ 4-51 แสดงให้เห็นว่ามีกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรด้วยเงินทุนส่วนเจ้าของทั้งหมด หรือ มีการใช้เงินทุนระยะยาวอื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีกิจการที่ใช้เงินทุนส่วนเจ้าของสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 32 อีกร้อยละ 68.0 มีการใช้เงินทุนระยะยาวอื่น และเป็นกิจการในภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกมากกว่าภาคอื่นๆ แม้ว่าจะมีแนวโน้มมีการการใช้เงินทุนส่วนเจ้าของมากขึ้นตั้งแต่ปี 2549,2550 และ 2551 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-50 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ≤ 100 และ >100

สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100
7) อัตราส่วน เงินทุน หมุนเวียน (%)	เล็ก (S)	55	60.0	40.0	77	54.5	45.5	62	51.6	48.4
	กลาง (M)	30	73.3	26.7	37	70.3	29.7	20	55.0	45.0
	ใหญ่ (L)	13	53.8	46.2	14	64.3	35.7	5	60.0	40.0
	กรุงเทพ	13	61.5	38.5	13	69.2	30.8	7	42.9	57.1
	ภาคกลาง	1	-	100.0	3	66.7	33.3	3	66.7	33.3
	ภาคตะวันออก	16	50.0	50.0	19	57.9	42.1	7	85.7	14.3
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14	71.4	28.6	18	61.1	38.9	10	60.0	40.0
	ภาคเหนือ	25	72.0	28.0	28	71.4	28.6	17	58.8	41.2
	ภาคใต้	23	65.2	34.8	35	60.0	40.0	25	60.0	40.0
	ภาคตะวันตก	16	43.8	56.3	25	48.0	52.0	28	46.4	53.6
รวม	108	61.1	38.9	141	61.0	39.0	97	56.7	43.3	

ตารางที่ 4-51 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ≤ 100 และ >100

สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100
8) อัตราส่วน สินทรัพย์ ถาวรต่อ เงินทุนส่วน ของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	38	26.3	73.7	59	35.6	64.4	53	32.1	67.9
	กลาง (M)	19	26.3	73.7	21	33.3	66.7	12	33.3	66.7
	ใหญ่ (L)	7	28.6	71.4	9	22.2	77.8	2	100.0	-
	กรุงเทพ	10	20.0	80.0	10	20.0	80.0	8	25.0	75.0
	ภาคกลาง	1	-	100.0	1	-	100.0	1	-	100.0
	ภาคตะวันออก	8	50.0	50.0	12	33.3	66.7	5	20.0	80.0
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8	50.0	50.0	11	45.5	54.5	8	50.0	50.0
	ภาคเหนือ	11	9.1	90.9	14	14.3	85.7	10	20.0	80.0
	ภาคใต้	18	11.1	88.9	25	24.0	76.0	15	13.3	86.7
	ภาคตะวันตก	14	35.7	64.3	24	54.2	45.8	28	46.4	53.6
รวม	70	25.7	74.3	97	33.0	67.0	75	32.0	68.0	

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว ในตารางที่ 4-52 จะแสดงให้เห็นว่า มีการใช้เงินทุนระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวรหรือไม่ ซึ่งจะพบว่ามีการใช้อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรมากกว่า 100 คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 50.5 ในปี 2551 แสดงว่ามีการใช้เงินจำนวนมากที่ใช้เงินทุนผิดประเภท ที่จะส่งผลต่อต้นทุนทางการเงิน และปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงินตามมา และมีสัดส่วนที่สูงในภาคตะวันออก

ตารางที่ 4-52 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว ≤ 100 และ >100

สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100	n=	≤ 100	>100
9) อัตราส่วน สินทรัพย์ ถาวรต่อ เงินทุนระยะ ยาว (%)	เล็ก (S)	52	51.9	48.1	75	58.7	41.3	62	53.2	46.8
	กลาง (M)	27	33.3	66.7	33	36.4	63.6	19	47.4	52.6
	ใหญ่ (L)	12	50.0	50.0	13	38.5	61.5	5	40.0	60.0
	กรุงเทพ	11	45.5	54.5	11	36.4	63.6	8	62.5	37.5
	ภาคกลาง	1	100.0	-	3	33.3	66.7	3	33.3	66.7
	ภาคตะวันออก	16	56.3	43.8	19	52.6	47.4	7	14.3	85.7
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11	45.5	54.5	15	53.3	46.7	9	66.7	33.3
	ภาคเหนือ	23	34.8	65.2	24	37.5	62.5	16	43.8	56.3
	ภาคใต้	23	43.5	56.5	35	51.4	48.6	26	50.0	50.0
	ภาคตะวันตก	15	66.7	33.3	25	64.0	36.0	28	53.6	46.4
รวม	100	48.0	52.0	132	50.0	50.0	97	49.5	50.5	

กิจกรรมที่มีการระดมเงินสูงกว่าร้อยละ 10 มีสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 47.3 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมโดยส่วนใหญ่ใช้เงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการลงทุนและมีภาระดอกเบี้ยคิดเป็นอัตราส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับยอดขายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4-53 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนดอกเบี๋ยสุทธิต่อยอดขาย ≤ 10 และ >10

สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤ 10	>10	n=	≤ 10	>10	n=	≤ 10	>10
10) อัตราส่วนดอกเบี๋ยสุทธิต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	29	72.4	27.6	51	66.7	33.3	62	51.6	48.4
	กลาง (M)	15	73.3	26.7	32	68.8	31.3	30	56.7	43.3
	ใหญ่ (L)	11	63.6	36.4	13	69.2	30.8	5	40.0	60.0
	กรุงเทพ	13	76.9	23.1	13	76.9	23.1	8	50.0	50.0
	ภาคกลาง	-			2	50.0	50.0	5	80.0	20.0
	ภาคตะวันออก	9	77.8	22.2	17	76.5	23.5	11	36.4	63.6
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	33.3	66.7	6	33.3	66.7	6	33.3	66.7
	ภาคเหนือ	13	61.5	38.5	22	54.5	45.5	25	52.0	48.0
	ภาคใต้	24	79.2	20.8	43	76.7	23.3	50	54.0	46.0
	ภาคตะวันตก	5	80.0	20.0	8	75.0	25.0	7	71.4	28.6
รวม	67	73.1	26.9	111	69.4	30.6	112	52.7	47.3	

จากอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนในตารางที่ 4-54 จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพใช้สินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายยังอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 เป็นสัดส่วนที่สูงมากถึงร้อยละ 88 ในปี 2551 และมีแนวโน้มที่สูงขึ้นจากปี 2549 และ 2550 ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือและภาคใต้

ตารางที่ 4-54 กิจกรรมที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน ≤ 1 และ >1 : สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549			2550			2551		
		n=	≤ 1	>1	n=	≤ 1	>1	n=	≤ 1	>1
11) อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน (รวม)	เล็ก (S)	55	83.6	16.4	78	84.6	15.4	64	92.2	7.8
	กลาง (M)	29	69.0	31.0	37	67.6	32.4	20	90.0	10.0
	ใหญ่ (L)	13	61.5	38.5	14	64.3	35.7	5	40.0	60.0
	กรุงเทพ	13	69.2	30.8	13	76.9	23.1	8	87.5	12.5
	ภาคกลาง	1	100.0	-	3	100.0	-	3	100.0	-
	ภาคตะวันออก	16	43.8	56.3	19	57.9	42.1	7	71.4	28.6
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	53.3	46.7	20	65.0	35.0	11	72.7	27.3
	ภาคเหนือ	25	92.0	8.0	28	89.3	10.7	17	88.2	11.8
	ภาคใต้	22	81.8	18.2	35	74.3	25.7	26	84.6	15.4
	ภาคตะวันตก	15	100.0	-	24	91.7	8.3	28	100.0	-
รวม	107	75.7	24.3	142	77.5	22.5	100	88.0	12.0	

5. ประสิทธิภาพด้านแรงงาน

อัตราส่วนยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท) แสดงให้เห็นว่าพนักงาน 1 คนสามารถสร้างยอดขายให้กิจการได้เป็นมูลค่ามากน้อยแค่ไหน ในตารางที่ 4-55 จะแสดงให้เห็นว่ากิจการที่มียอดขายต่อคนต่อปี สูงกว่า 3 แสนบาท มีสัดส่วนสูงที่สุดและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นโดยลำดับจากปี 2549,2550 และ 2551 ตามลำดับ ซึ่งนับเป็นแนวโน้มที่ดี และกิจการขนาดใหญ่มีสัดส่วนที่มียอดขายต่อคนต่อปี สูงกว่า 3 แสนบาทเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ

ตารางที่ 4-55 กิจกรรมที่มียอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท) : สัดส่วนร้อยละเทียบกับจำนวนตัวอย่าง(n)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด/แหล่งท่องเที่ยว	2549				2550				2551			
		n=	<150	150-300	>300	n=	<150	150-300	>300	n=	<150	150-300	>300
15) ยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท)	เล็ก (S)	14	43	29	29	147	22	33	44	217	18	33	48
	กลาง (M)	4	-	50	50	44	18	32	50	52	12	31	58
	ใหญ่ (L)	2	-	100	-	14	-	36	64	8	-	13	88
	กรุงเทพ	3	-	33	67	13	-	23	77	10	-	10	90
	ภาคกลาง	-				6	17	17	67	12	-	33	67
	ภาคตะวันออก	1	-	100	-	31	6	26	68	39	5	23	72
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	-	100	-	28	25	32	43	31	16	42	42
	ภาคเหนือ	6	33	33	33	53	42	47	11	62	42	35	23
	ภาคใต้	2	-	50	50	67	12	22	66	105	10	23	68
	ภาคตะวันตก	8	50	25	25	36	14	36	50	54	11	44	44
รวม	21	29	38	33	234	19	32	49	313	16	31	53	

4.4 สภาพปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

4.4.1 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

จากข้อมูลการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ของโรงแรมและรีสอร์ท ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 566 กิจการ สามารถเรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา ได้ดังตารางที่ 4-56 และในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหา 3 อันดับแรกไม่แตกต่างกัน เรียงจากปัญหาด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน รองลงมาเป็น ปัญหาด้านต้นทุน/ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานด้าน F&B และปัญหาด้านการตลาดและการขายตามลำดับ

ตารางที่ 4-56 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละด้าน

หัวข้อปัญหา	จำนวน (ตามลำดับความสำคัญของปัญหา)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1) ต้นทุน / ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานด้าน พลังงาน	269	128	21	12	6	6	1	0
2) ต้นทุน / ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานด้าน F&B	131	103	35	28	7	1	1	0
3) การตลาดและการขาย	92	55	67	56	29	20	19	3
4) การบัญชีและการเงิน	29	68	93	44	50	36	14	1
5) การจัดการทรัพยากรบุคคล	19	44	63	60	80	44	14	7
6) การบริหารจัดการ	17	27	44	50	41	30	32	11
7) การจัดหาจัดซื้อจัดจ้าง	11	44	61	43	23	21	7	0
8) ไร้อะไร	2	4	16	27	32	46	29	16

4.4.2 ตัวอย่างสภาพปัญหาแต่ละด้านจากรายงานการวินิจฉัย

1) ต้นทุน/ ค่าใช้จ่ายด้าน พลังงาน	- มีความสูญเสียในระบบการจัดการพลังงาน - มีความสูญเสียในระบบทำความเย็นและระบบปรับอากาศ - ความสูญเสียจากอากาศเย็นรั่วไหลจากประตูห้องพัก - ความสูญเสียจากการไม่ทำความสะอาดชุดระบายความร้อนของแผงระบายความร้อน - ความสูญเสียในระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการเติมอากาศบำบัดน้ำ - ความสูญเสียจากการเสียบปลั๊กตู้เย็นตลอดเวลา - ความสูญเสียในระบบไฟฟ้า แสงสว่าง และอุปกรณ์อื่นๆ ได้แก่ ไฟประดับสวนและส่องป้าย - ความสูญเสียจากการใช้เชื้อเพลิง (ก๊าซ LPG) เช่น ไม่มีการตรวจสอบปริมาณก๊าซคงค้างในถังก๊าซก่อนเปลี่ยน - ความสูญเสียในระบบมอเตอร์ไฟฟ้า - ความสูญเสียในระบบความร้อน - ความสูญเสียจากเครื่องทำน้ำอุ่น - ความสูญเสียจากการไม่ทำความสะอาดชุดระบายความร้อนของตู้แช่ - มีการใช้ตู้แช่น้ำดื่มเกินความจำเป็น
2) ต้นทุน/ ค่าใช้จ่ายด้าน F&B	- ขาดโครงสร้างการบริหารห้องครัว - การไม่มี Standard Recipe และการไม่ update Standard Recipe - ขาดการทวนสอบน้ำหนักที่ใช้จริง เทียบกับสูตร - ขาดระบบการควบคุมต้นทุน

	- การจัดเก็บอาหารสดไม่ถูกวิธี ทำให้อาหารเสียเร็ว - ขาดการจัดทำ Bucher/portion วัตถุประสงค์เน่าเสียระหว่างการจัดเก็บ - ต้นทุนค่าอาหารสูงกว่ามาตรฐาน - ขาดการบริหารค่าใช้จ่าย Overhead ให้มีประสิทธิภาพ - ไม่มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนจริงกับต้นทุนมาตรฐาน - ไม่ตรวจชั่งน้ำหนักถังแก๊ซ
3) การขาย/ การตลาด	- กิจกรรมไม่ทำตลาดเชิงรุก - ไม่มีพนักงานที่รับผิดชอบด้านการตลาดที่ชัดเจน - ยังไม่มีแผนการตลาดที่ชัดเจน และช่องทางการจัดจำหน่ายน้อย - แผนการตลาดทำแล้วไม่ได้ผล - ไม่มีการติดตามแผนการตลาด - กิจกรรมไม่มีการเก็บข้อมูล ทำให้ไม่สามารถกำหนดนโยบาย และกำหนดลูกค้าเป้าหมายได้ชัดเจน - กิจกรรมไม่มีการจองห้องพัก Online - ป้ายทางเข้าออกไม่ชัดเจน - ทางเข้าออกโรงแรมไม่สะดวก
4) การบัญชีและ การเงิน	- กิจกรรมไม่ได้จัดทำบัญชี - กิจกรรมมีปัญหาในการเก็บข้อมูลทางบัญชี ทำแบบ Manual การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระเบียบ มีการทำงานที่ซ้ำซ้อน ผิดพลาดง่าย และเสียเวลา - ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนาทางด้านบัญชี - กิจกรรมไม่ได้นำตัวเลขทางบัญชีมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการบริหารและตัดสินใจ - กิจกรรมจัดทำงบการเงินที่สำนักงานใหญ่ และไม่มีการรายงานกลับมายังฝ่ายปฏิบัติงาน ทำให้ไม่ทราบผลการดำเนินงาน หรือต้นทุนที่แท้จริง - มีปัญหาระบบการควบคุมภายใน - โปรแกรมทางบัญชีมีปัญหาทำให้ปิดงบได้ไม่ตรงเวลา - มีต้นทุนมาตรฐานแต่ไม่ได้เก็บต้นทุนจริง
5) การจัดการ ทรัพยากร บุคคล	- พนักงานไม่มีประสบการณ์ในธุรกิจโรงแรม - ไม่มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน - ปัญหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน - สมรรถนะของพนักงานต่ำ /ความสามารถของพนักงานไม่เหมาะสม - ไม่มีแผนการฝึกอบรมพนักงาน - การประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน - พนักงานไม่มีวินัยในการทำงาน - พนักงานรักษาความปลอดภัยดูแลไม่ทั่วถึง มีเฉพาะด้านหน้า - พนักงานว่างงานช่วง Low season - ต้นทุนด้านแรงงานสูงกว่ามาตรฐาน - อัตราการเข้าออกสูง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

	- การบริหารงานบุคคลไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่หดตัว
6) การบริหารจัดการ	- ขาดระบบการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ - กิจกรรมไม่มีเป้าหมายประมาณ และแผนธุรกิจที่ชัดเจน - ขาดความต่อเนื่องในการติดตามงานที่มอบหมาย - วิธีการบริหารปรับซ้ากว่าสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน - ทีมปฏิบัติยังทำงานไม่สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของผู้บริหาร - ไม่มีระบบการควบคุมการปฏิบัติงาน ส่งผลให้มาตรฐานการปฏิบัติ การให้บริการไม่คงที่ - ยังไม่มีโครงสร้างองค์การการบริหารที่ชัดเจน - ขาดแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานในแต่ละสายงาน - การบริหารส่วนใหญ่จะตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการ - ไม่มีแผนการฝึกอบรมพนักงาน - มีความสูญเสียในกระบวนการทำงาน
7) การจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง	- การมีข้อจำกัดในการจัดซื้อวัตถุดิบจาก Suppliers - กิจกรรมไม่มีการควบคุมต้นทุน - กิจกรรมขาดการบริหารควบคุมวัตถุดิบคงคลังในครัว - Supplier มีจำกัด หรือจำนวนน้อยราย - ไม่มีการนำระบบเข้าก่อนออกก่อนมาใช้ - กิจกรรมไม่มีระบบในการจัดซื้อวัตถุดิบทำให้เกิดการรั่วไหล - กิจกรรมมีสต็อกค้างเกินความจำเป็น และไม่มีสเปคในการสั่งซื้อ - การขาดความรู้ในการจัดเก็บสินค้าที่ถูกต้อง ทำให้เกิดการ Spoilage เป็นมูลค่าสูง - ไม่ได้แยกวัตถุดิบสำหรับขาย และสวัสดิการของพนักงาน - การจัดเก็บวัตถุดิบไม่เหมาะสม ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีการติดป้ายชี้บ่ง ไม่สะดวกในการตรวจนับ - ปัญหาการเตรียมการ และการวางแผนผลิตให้สอดคล้องกับ Demand - กิจกรรมมีการซื้อวัตถุดิบราคาสูง และรอบการสั่งซื้อนาน - ไม่มีระบบการบันทึกข้อมูลสต็อกทำให้ไม่ทราบต้นทุนที่แท้จริง - เจ้าหน้าที่ควบคุมต้นทุน ทำหน้าที่ในการจัดซื้อเอง - ไม่มีสเปคในการรับวัตถุดิบ - การจัดการอาหารแช่แข็งในช่วงที่ลูกค้าน้อย - มาตรการการควบคุมอาหารเหลือยังไม่ดีพอ - การแช่เนื้อเพื่อจัดเก็บให้เหมาะสมกับการให้บริการ
8) ด้านไอที	- ไม่มีระบบ IT มาช่วยในการทำตลาดเชิงรุก เช่น ไม่มีเว็บไซต์ ไม่มีการใช้ Online Booking - ไม่มีระบบ IT ในระบบการบริการส่วนหน้า - ไม่มีระบบ IT ในงานด้านบัญชี - การบันทึกยังเป็นระบบ manual ไม่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป - ไม่ใช้ประโยชน์จากโปรแกรมที่มีอยู่ - ไม่มีหน่วยงานดูแลด้านไอที - พนักงานไม่มีทักษะการใช้งาน Software ได้อย่างเต็มที่

5. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคนี้ เป็นการรวบรวมความถี่จากผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามแหล่งท่องเที่ยว และคำนวณเป็นร้อยละ เทียบกับจำนวนตัวอย่างในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เห็นว่าโรงแรมและรีสอร์ท มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ไດบ้าง และมีความแตกต่างกันอย่างไรเมื่อแยกตามแหล่งท่องเที่ยว

ทั้งนี้รายงานการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของแต่ละกิจการ โดยสถาบันพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (ISMED) ใช้วิธีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์สูงในธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทและ จัดทำหัวข้อพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสถานประกอบการ ด้านการตลาด ด้านการบริหารงาน และด้านอื่นๆ รวมถึง โอกาสและอุปสรรค ที่ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทมีอยู่ แล้วให้ผู้ประกอบการ และนักวิจัย ได้สรุปความเห็นร่วมกันในแต่ละกิจการ

5.1 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง

จากผลการวิเคราะห์จุดแข็งของกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 5-1 จะเห็นได้ว่าธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท อาศัยจุดแข็ง ในด้านทำเลที่ตั้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของภูมิประเทศที่สวยงาม (ร้อยละ 68.0) การอยู่ใกล้จุดท่องเที่ยว (ร้อยละ 61.8) และการตั้งอยู่ในจุดที่เดินทางไปมาสะดวกใกล้ระบบขนส่งมวลชน ศูนย์กลางการค้า และย่านธุรกิจ (ร้อยละ 51.8) เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นเรื่องการตลาดผ่านเอเยนต์ในการส่งลูกค้าเข้าพัก(ร้อยละ 61.8) การใช้ Internet ในการจองโรงแรม (ร้อยละ 59.7) และด้านอื่นๆลดหลั่นกัน ดังตารางที่ 5-1

กล่าวโดยสรุป คือ จุดแข็งของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ได้แก่

1. โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งที่ดี เช่น ตั้งอยู่ในที่มีภูมิประเทศสวยงาม อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้ศูนย์กลางการค้า ใกล้ระบบขนส่งมวลชน เดินทางสะดวก
2. ส่วนใหญ่มีการทำตลาดผ่านเอเยนต์ในการส่งลูกค้าเข้าพัก
3. มีระบบการจองห้องพักผ่านอินเทอร์เน็ต
4. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เช่น ระบบความปลอดภัยที่ดี มีสถานที่สำหรับจัดเลี้ยง จัดสัมมนา มีกิจกรรมด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การบริการนวดแผนไทย สปา สระว่ายน้ำ คาราโอเกะ ร้านอาหาร ชวน่า และฟิตเนส เป็นต้น
5. การบริการของพนักงานที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการทำงาน โดยเฉพาะการบริการเป็นกันเองแบบคนไทย
6. มีผู้ประกอบการจำนวนมากที่มีประสบการณ์ในธุรกิจมายาวนาน
7. หลายกิจการมีชื่อเสียงด้านอาหารอร่อย

ตารางที่ 5-1 การวิเคราะห์จุดแข็งของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จุดแข็ง (Strength)		BKK	Central	East	NE	North	South	West	Total
1	ตั้งอยู่ในภูมิประเทศสวยงามทำเลดี	43.5	25.0	61.1	48.7	64.5	83.9	71.6	68.0
2	ตั้งอยู่ในบริเวณที่ใกล้กับจุดท่องเที่ยว	47.8	43.8	59.7	36.8	76.3	68.8	60.5	61.8
3	มีเอเย่นต์ในการส่งลูกค้าเข้าพัก	69.6	43.8	62.5	42.1	71.0	79.0	27.2	61.8
4	มีระบบ Internet ในการจองโรงแรม	82.6	25.0	54.2	43.4	51.6	74.6	51.9	59.7
5	มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครันและทันสมัย เช่น Internet	73.9	31.3	61.1	51.3	53.8	62.9	35.8	55.3
6	ตั้งอยู่ในจุดที่เดินทางไปมาสะดวกใกล้กับระบบขนส่งมวลชน ศูนย์การค้า และย่านธุรกิจ	69.6	56.3	50.0	47.4	62.4	56.1	28.4	51.8
7	ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารงาน	60.9	50.0	58.3	43.4	54.8	57.1	32.1	51.4
8	มีระบบความปลอดภัยที่ดี เช่น มีพนักงานรักษาความปลอดภัย มีกล้องวงจรปิด เป็นต้น	65.2	43.8	45.8	47.4	62.4	52.2	24.7	48.8
9	พนักงานมีความคล่องตัวในการร่วมงานข้ามสายงาน ประสานงานแบบ Informal ช่วยให้การดำเนินงานมีความรวดเร็ว	60.9	43.8	38.9	47.4	40.9	52.2	48.1	47.5
10	มีพนักงานและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีทักษะในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม	73.9	31.3	40.3	39.5	48.4	56.6	25.9	46.5
11	ให้เปอร์เซ็นต์กับลูกค้าเข้าพัก	52.2	43.8	36.1	21.1	50.5	62.4	16.0	44.0
12	มีการตกแต่งที่มีเอกลักษณ์เช่นเป็น Boutique Hotel หรือมีจุดเด่นที่แตกต่างจากคู่แข่ง	34.8	18.8	18.1	27.6	47.3	47.8	38.3	38.5
13	สถานะภาพทางการเงินของกิจการมีความเข้มแข็ง	47.8	31.3	31.9	34.2	30.1	38.0	32.1	34.8
14	มีการบริหารงานด้านบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ Turnover ของพนักงานน้อย	47.8	18.8	31.9	25.0	29.0	37.1	19.8	30.9
15	กิจการมีชื่อเสียงในด้านอาหารอร่อย	26.1	18.8	33.3	31.6	30.1	29.8	21.0	28.8
16	เพิ่งสร้างเสร็จใหม่/รูปแบบทันสมัย	17.4	25.0	25.0	26.3	14.0	32.7	22.2	25.4
17	มีการตลาดโดยผู้บริหารโรงแรมมืออาชีพ	34.8	12.5	37.5	19.7	28.0	27.3	6.2	24.6
18	มีห้องประชุมสัมมนาขนาดใหญ่คนได้มากกว่าโรงแรมอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง	30.4	43.8	25.0	44.7	30.1	11.7	19.8	23.7
19	มีบริการสปาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ	4.3	6.3	16.7	6.6	11.8	26.8	11.1	16.6
20	มีการโฆษณาผ่านหนังสือต่างประเทศ เช่น Lovely planet	21.7	-	12.5	6.6	11.8	21.5	6.2	14.0
21	มีการเชื่อมโยงในการส่งลูกค้ากับโรงแรมในต่างประเทศ	4.3	-	6.9	2.6	8.6	10.7	6.2	7.6
22	โรงแรมได้รับมาตรฐาน 5 ดาว ทำให้ลูกค้ามีความเชื่อมั่น	4.3	-	5.6	2.6	6.5	8.3	2.5	5.7

5.2 ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน

จุดอ่อนสำคัญของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ การทำตลาดโดยใช้การโฆษณาแบบปากต่อปาก (ร้อยละ 55.8) กิจกรรมมีต้นทุนคงที่ และค่าใช้จ่ายในการบริหารสูง (ร้อยละ 51.9) กิจกรรมทราบว่ามีปัญหา แต่ไม่ทราบว่า จะแก้ได้อย่างไร (ร้อยละ 30.6) ไม่มีพนักงานและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีทักษะในการทำงาน (ร้อยละ 25.8) และ จุดอ่อนด้านทำเลที่ตั้งอยู่พอสมควร ดังตารางที่ 5-2

กล่าวโดยสรุป ด้านจุดอ่อน ได้แก่

1. เป็นกิจการที่มีต้นทุนคงที่และค่าใช้จ่ายที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นทุนด้านพลังงาน ต้นทุนด้าน F&B
2. กิจกรรมส่วนใหญ่มีปัญหาด้านดอกเบี้ยจ่ายสูง และมีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน
3. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังทำการตลาดเชิงรับ หรือการใช้การโฆษณาแบบปากต่อปาก
4. กิจกรรมทราบว่ามีปัญหาแต่ไม่ทราบว่าแก้ได้อย่างไร
5. ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการทำงาน
6. หลายกิจการสร้างมานานไม่ทันสมัย

ตารางที่ 5-2 การวิเคราะห์จุดอ่อนของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จุดอ่อน (Weakness)		BKK	Central	East	NE	North	South	West	Total
1	ใช้การโฆษณาแบบปากต่อปาก	60.9	75.0	51.4	61.8	57.0	48.8	65.4	55.8
2	กิจการมีต้นทุนคงที่ และค่าใช้จ่ายในการบริหารสูง	65.2	43.8	55.6	67.1	55.9	42.0	53.1	51.9
3	กิจการทราบว่ามีปัญหาแต่ไม่ทราบว่าแก้ได้อย่างไร	21.7	25.0	22.2	23.7	26.9	32.7	46.9	30.6
4	ไม่มีพนักงานและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีทักษะในการทำงาน ไม่สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม	17.4	37.5	22.2	26.3	28.0	23.4	32.1	25.8
5	มีห้องพักเพียง 40 ห้องและห้องประชุมสามารถรองรับคนได้จำกัด	4.3	6.3	13.9	11.8	31.2	24.4	49.4	24.7
6	พนักงานไม่มีความคล่องตัวในการร่วมงานข้ามสายงาน ประสานงานแบบ Informal ช่วยให้การดำเนินงานมีความรวดเร็ว	21.7	25.0	27.8	15.8	32.3	23.9	18.5	23.9
7	เป็นโรงแรมเปิดใหม่ ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์โฆษณาไม่มาก และไม่ต่อเนื่องทำให้ไม่เป็นที่รู้จัก	13.0	31.3	20.8	21.1	23.7	19.0	33.3	22.4
8	ผู้บริหารไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน	13.0	31.3	12.5	30.3	30.1	19.5	22.2	22.3
9	มีการบริหารงานด้านบุคคลไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ Turnover ของพนักงานสูง	13.0	18.8	26.4	21.1	29.0	21.0	11.1	21.2
10	โรงแรมสร้างมานานทรุดโทรมไม่ทันสมัย	34.8	50.0	25.0	28.9	24.7	16.6	7.4	21.0
11	ไม่ได้ตั้งอยู่ในบริเวณที่ใกล้กับจุดท่องเที่ยวอื่นๆ	34.8	43.8	16.7	39.5	16.1	16.6	12.3	20.5
12	ไม่ได้ตั้งอยู่ในภูมิประเทศสวยงาม	26.1	25.0	19.4	26.3	15.1	11.7	3.7	15.0
13	อยู่ใจกลางย่านธุรกิจ ทำให้เสียเปรียบในด้านความสวยงามและความเป็นธรรมชาติ	30.4	18.8	12.5	31.6	14.0	10.2	4.9	14.3
14	การตกแต่งแบบ Boutique Hotel ทำให้เจาะกลุ่มลูกค้าได้เฉพาะกลุ่ม	4.3	18.8	11.1	6.6	11.8	12.2	7.4	10.4
15	มีลูกค้าต่ออายุบ่อยๆ	8.7	12.5	4.2	7.9	6.5	9.3	6.2	7.6

5.3 ผลการวิเคราะห์โอกาส

โอกาสของโรงแรมและรีสอร์ท ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ในจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง (ร้อยละ 58.1) สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ (ร้อยละ 30.4) รัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นเมืองท่องเที่ยว (ร้อยละ 24.9) เป็นโรงแรมที่ทันสมัยที่สุดในจังหวัด (ร้อยละ 5.3) ดังตารางที่ 5-3

กล่าวโดยสรุป โอกาสของธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท ได้แก่

1. การที่ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง อยู่ในจังหวัดต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก
2. การสนับสนุนในด้านต่างๆ จากทั้งภาครัฐ และสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว
3. การเป็นโรงแรมที่ทันสมัยที่สุดในจังหวัด

ตารางที่ 5-3 การวิเคราะห์โอกาสของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โอกาส (Opportunity)		BKK	Central	East	NE	North	South	West	Total
1	ในจังหวัดของท่านมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ทำให้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ส่งผลต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม สปา ร้านอาหาร เป็นต้น	30.4	6.3	58.3	31.6	55.9	76.1	58.0	58.1
2	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดท่านให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ	21.7	18.8	36.1	34.2	24.7	25.9	44.4	30.4
3	รัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นเมืองท่องเที่ยว เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ เป็นต้น	4.3	12.5	25.0	17.1	31.2	33.2	12.3	24.9
4	เป็นโรงแรมที่ทันสมัยที่สุดในจังหวัด	-	18.8	8.3	11.8	6.5	2.4	1.2	5.3
5	ในกรณีสถานการณ์ประกอบการของท่านตั้งอยู่ในพื้นที่ประสบธรรมชาติสึนามิ รัฐบาลให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ เช่น การเงิน	4.3	6.3	1.4	-	-	12.2	-	4.9

5.4 ผลการวิเคราะห์อุปสรรค

อุปสรรคของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ที่ภาวะเศรษฐกิจ (ร้อยละ 75.8) การเป็นธุรกิจที่มีฤดูกาล (ร้อยละ 72.4) การแข่งขันจากโรงแรมเปิดใหม่ในบริเวณใกล้เคียง (ร้อยละ 61.5) ความไม่มั่นคงทางการเมือง (ร้อยละ 59) การตัดราคาค่าที่พักจากคู่แข่ง (ร้อยละ 52.5) และเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้น (ร้อยละ 16.1)

กล่าวโดยสรุป อุปสรรคของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ได้แก่

1. ภาวะเศรษฐกิจค่อนข้างแย่ ทำให้นักท่องเที่ยวลดลง
2. ธุรกิจโรงแรม และรีสอร์ท มีความเป็นฤดูกาลทำให้ในช่วง Low Season มีลูกค้าน้อย
3. การแข่งขันที่สูงขึ้น จากการมีโรงแรมเปิดใหม่ และการแข่งขันด้านราคา
4. ความไม่สงบทางการเมือง

ตารางที่ 5-4 การวิเคราะห์อุปสรรคของโรงแรมและรีสอร์ทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อุปสรรค (Threat)		BKK	Central	East	NE	North	South	West	Total
1	สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันค่อนข้างแย่ ทำให้ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยว	87.0	56.3	75.0	73.7	76.3	79.0	70.4	75.8
2	ประเภทธุรกิจของท่านมีความเกี่ยวข้องกับฤดูกาล เช่น ธุรกิจโรงแรมในช่วง Low Season ทำให้มีลูกค้ามาใช้บริการน้อยเป็นต้น	65.2	43.8	76.4	50.0	73.1	81.5	74.1	72.4
3	มีโรงแรมใหม่เพิ่มขึ้นมากในบริเวณใกล้เคียง	60.9	56.3	52.8	61.8	72.0	57.1	69.1	61.5
4	ความไม่มั่นคงทางการเมือง	78.3	62.5	51.4	48.7	68.8	71.2	27.2	59.0
5	มีการตัดราคาที่พักจากโรงแรมคู่แข่ง	87.0	43.8	45.8	50.0	67.7	56.6	24.7	52.5
6	มีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในจังหวัดใกล้เคียงทำให้นักท่องเที่ยวลดลง	39.1	25.0	22.2	2.6	17.2	21.0	1.2	16.1

6. ข้อเสนอแนะ

5 ด้านข้อมูลสำหรับเตือนภัยธุรกิจ

สภาพปัจจุบันและปัญหา

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านอุปสงค์และอุปทานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานจัดเก็บและให้บริการข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่างๆ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มาเป็นสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว ซึ่งการให้บริการข้อมูลโดยส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลดิบและแยกเป็นไฟล์ย่อยมาก ทำให้ผู้ใช้ต้องเสียเวลามากในการประมวลผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

- 5.1 ควรจัดทำข้อมูลสถิติให้ง่ายต่อการนำไปใช้ อาจจะทำเป็นตารางข้อมูลแนวนอนและทำให้ทันสมัยตลอดเวลา หรืออาจจัดทำเป็นกราฟ
- 5.2 จัดทำโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หรือจัดให้เป็นบริการข้อมูลสำหรับเตือนภัยธุรกิจโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6 ด้านการลดต้นทุนของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

สภาพปัจจุบันและปัญหา

สภาพปัญหาของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ คือ ด้านต้นทุน/ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน และต้นทุน/ค่าใช้จ่ายด้าน F&B ซึ่งในโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้เข้าวินิจฉัยและจัดทำแผนการปรับปรุงให้ผู้ประกอบการดำเนินการไว้ตั้งแต่ปี 2552

ข้อเสนอแนะ

- 6.1 จัดทำโครงการเพื่อติดตามผลโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสำรวจศึกษาให้ทราบว่ากิจการมีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะได้หรือไม่ หากทำไม่ได้ติดปัญหาตรงไหน แล้วหามาตรการในการปรับปรุงใหม่
- 6.2 จัดทำโครงการความช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท

7 ด้านการเงิน

สภาพปัจจุบันและปัญหา

จากบทวิเคราะห์ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ จะเห็นถึงสภาพการใช้จ่ายเงินของกิจการ ซึ่งมีการใช้เงินทั้งระยะสั้นและระยะยาว ที่ส่งต่อภาระดอกเบี้ยง่าย และทำให้กิจการมีปัญหาทั้งด้านสภาพคล่องทางการเงิน และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ แต่ในรายงานการวินิจฉัย ในโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ยังไม่เห็นประเด็นปัญหาที่ชัดเจนเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ได้เน้นการนำข้อมูลการวิเคราะห์งบการเงินมาใช้มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการใช้งบอย่างย่อจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และบางกิจการไม่ได้จัดทำงบการเงิน

ข้อเสนอแนะ

7.1 จัดทำโครงการรณรงค์ให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการขนาดเล็ก ที่เป็นบุคคลธรรมดาให้จัดทำงบการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ทราบผลประกอบการที่แท้จริง และนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้วิเคราะห์และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหาร อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 จัดทำโครงการสำรวจศึกษาปัญหาด้านการเงินของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท และหามาตรการในการแก้ปัญหาให้กับธุรกิจอย่างจริงจัง

8 ด้านการตลาด

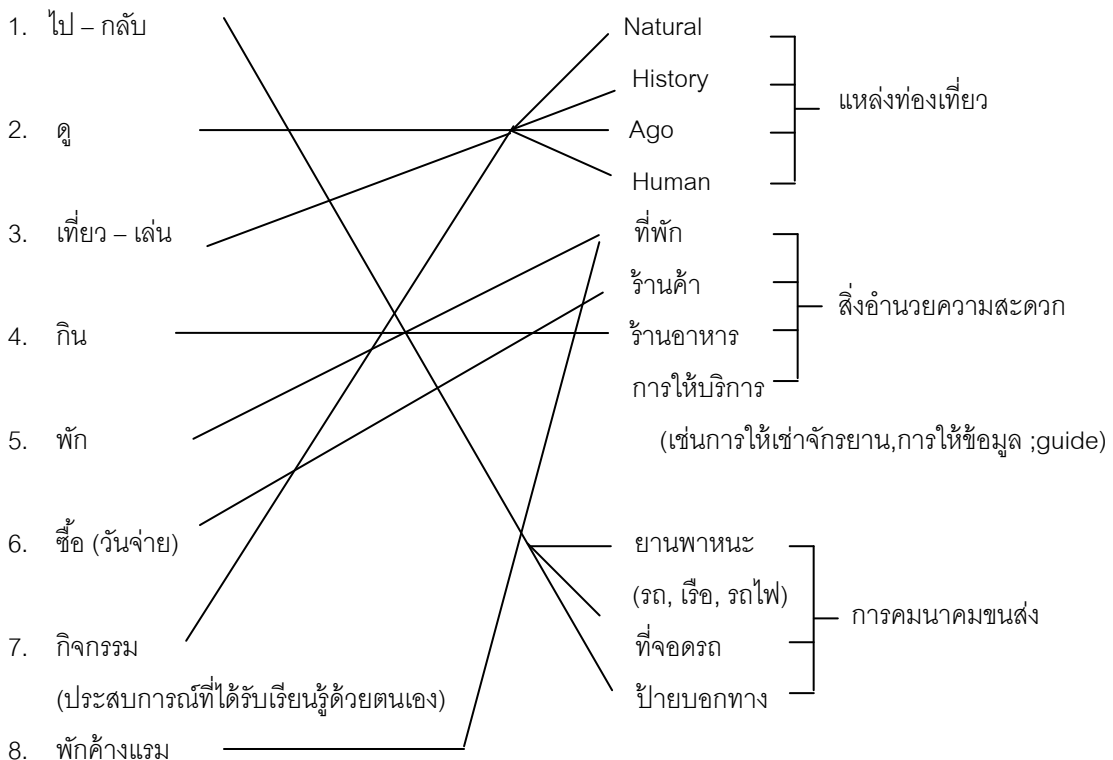
สภาพปัจจุบันและปัญหา

ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทที่มีการแข่งขันสูงจากการเพิ่มขึ้นของกิจการใหม่ และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของตลาดต่างประเทศสูงขึ้น และแนวโน้มของนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราขยายตัวลดลง แม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้พยายามจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นตลาดในประเทศมากขึ้น แต่สถานการณ์ยังไม่ดีขึ้นมากนัก เห็นได้จากรายได้ด้านธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารมีการขยายตัวลดลงจนติดลบในปี 2552

ข้อเสนอแนะ

จัดให้มีโครงการวิจัยแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสำรวจศึกษาว่า แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญนั้นสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอหรือยัง มีจุดอ่อนตรงไหน และจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งอย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาจากความต้องการพื้นฐาน 8 ประการของนักท่องเที่ยว ดังนี้

สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปต่างประเทศ

OUTGOING THAI NATIONALS BY COUNTRY OF DESTINATION JANUARY - DECEMBER

Country of Destination	2540		2541		2542		2543		2544	
	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share
East Asia	1,272,846	77.73	1,161,179	83.31	1,360,424	82.21	1,568,469	82.16	1,672,058	83.16
ASEAN	715,533	43.69	712,795	51.14	821,689	49.66	946,389	49.58	1,043,573	51.90
Brunei	26,269	1.60	26,106	1.87	15,926	0.96	12,600	0.66	11,473	0.57
Indonesia	20,886	1.28	8,551	0.61	16,985	1.03	22,175	1.16	24,169	1.20
Laos	51,180	3.13	53,818	3.86	7,795	0.47	15,731	0.82	16,705	0.83
Malaysia	376,036	22.96	403,248	28.93	62,640	3.79	67,251	3.52	63,775	3.17
Philippines	13,332	0.81	10,854	0.78	445,552	26.93	540,278	28.30	627,802	31.22
Singapore	211,114	12.89	194,490	13.95	19,362	1.17	19,820	1.04	16,606	0.83
Vietnam	16,716	1.02	15,728	1.13	11,625	0.70	12,201	0.64	10,700	0.53
China	91,492	5.59	69,919	5.02	225,431	13.62	234,482	12.28	245,487	12.21
Hong Kong	201,368	12.30	130,731	9.38	16,373	0.99	21,851	1.14	26,856	1.34
Japan	86,831	5.30	67,529	4.84	120,819	7.30	135,517	7.10	165,230	8.22
Korea	21,344	1.30	27,505	1.97	178,030	10.76	195,678	10.25	192,951	9.60
Taiwan	116,500	7.11	118,173	8.48	76,776	4.64	88,900	4.66	88,059	4.38
Cambodia	14,137	0.86	11,259	0.81	35,605	2.15	61,465	3.22	44,964	2.24
Myanmar	19,133	1.17	17,718	1.27	121,589	7.35	134,880	7.07	131,279	6.53
Others	6,508	0.40	5,550	0.40	5,916	0.36	5,640	0.30	6,002	0.30
Europe	155,661	9.51	102,312	7.34	132,664	8.02	158,598	8.31	161,187	8.02
Austria	4,920	0.30	2,151	0.15	3,375	0.20	4,615	0.24	5,274	0.26
Belgium	551	0.03	536	0.04	305	0.02	313	0.02	279	0.01
Denmark	5,224	0.32	3,878	0.28	5,107	0.31	6,023	0.32	7,038	0.35
Finland	3,434	0.21	1,918	0.14	3,129	0.19	3,888	0.20	4,585	0.23
France	20,450	1.25	10,323	0.74	15,589	0.94	17,557	0.92	17,369	0.86
Germany	34,594	2.11	26,215	1.88	32,411	1.96	41,088	2.15	41,726	2.08
Italy	11,741	0.72	5,641	0.40	10,062	0.61	10,786	0.57	8,101	0.40
Netherlands	13,751	0.84	8,961	0.64	8,503	0.51	13,135	0.69	13,728	0.68
Norway	349	0.02	309	0.02	370	0.02	668	0.03	627	0.03
Russia	1,666	0.10	1,068	0.08	1,201	0.07	1,753	0.09	1,906	0.09
Spain	964	0.06	583	0.04	637	0.04	701	0.04	917	0.05
Sweden	3,476	0.21	2,712	0.19	3,709	0.22	4,627	0.24	4,721	0.23
Switzerland	13,739	0.84	9,912	0.71	15,824	0.96	16,231	0.85	17,217	0.86
United Kingdom	32,287	1.97	21,661	1.55	26,482	1.60	31,171	1.63	29,665	1.48
East Europe	2,942	0.18	2,407	0.17	2,887	0.17	2,930	0.15	1,656	0.08
Others	5,573	0.34	4,037	0.29	3,073	0.19	3,112	0.16	6,378	0.32
The Americas	59,303	3.62	35,803	2.57	45,557	2.75	48,457	2.54	42,079	2.09
Canada	4,812	0.29	1,668	0.12	2,302	0.14	1,244	0.07	1,043	0.05
U.S.A.	53,935	3.29	33,727	2.42	43,178	2.61	47,026	2.46	40,885	2.03
Others	556	0.03	408	0.03	77	0.00	187	0.01	151	0.01
South Asia	25,720	1.57	22,496	1.61	23,470	1.42	28,356	1.49	27,882	1.39
Bangladesh	1,828	0.11	2,076	0.15	2,032	0.12	2,739	0.14	3,146	0.16
India	15,026	0.92	12,756	0.92	12,942	0.78	15,646	0.82	15,571	0.77
Nepal	2,358	0.14	2,060	0.15	2,694	0.16	3,731	0.20	3,761	0.19
Pakistan	1,541	0.09	1,733	0.12	1,619	0.10	2,378	0.12	1,752	0.09
Sri Lanka	4,759	0.29	3,697	0.27	3,771	0.23	3,476	0.18	3,131	0.16
Others	208	0.01	174	0.01	412	0.02	386	0.02	521	0.03
Oceania	63,462	3.88	38,055	2.73	55,888	3.38	63,714	3.34	68,806	3.42
Australia	53,174	3.25	34,065	2.44	50,568	3.06	58,597	3.07	63,518	3.16
New Zealand	9,275	0.57	3,975	0.29	5,303	0.32	5,094	0.27	5,264	0.26
Others	1,013	0.06	15	0.00	17	0.00	23	0.00	24	0.00
Middle East	57,524	3.51	32,002	2.30	33,015	2.00	35,846	1.88	35,030	1.74
Egypt	1,360	0.08	857	0.06	721	0.04	1,698	0.09	1,184	0.06
Israel	11,788	0.72	11,323	0.81	10,811	0.65	9,003	0.47	9,526	0.47
Kuwait	2,028	0.12	1,346	0.10	1,679	0.10	1,861	0.10	1,563	0.08
Saudi Arabia	25,093	1.53	9,569	0.69	8,064	0.49	7,861	0.41	6,907	0.34
U.A.E.	8,652	0.53	5,182	0.37	7,154	0.43	8,814	0.46	9,537	0.47
Others	8,603	0.53	3,725	0.27	4,586	0.28	6,609	0.35	6,313	0.31
Africa	3,079	0.19	1,998	0.14	3,722	0.22	5,488	0.29	3,574	0.18
South Africa	2,576	0.16	1,917	0.14	3,525	0.21	5,155	0.27	3,285	0.16
Others	503	0.03	81	0.01	197	0.01	333	0.02	289	0.01
Grand Total	1,637,595	100.00	1,393,845	100.00	1,654,740	100.00	1,908,928	100.00	2,010,616	100.00

Source of Data: Immigration Bureau, Police Department.

**OUTGOING THAI NATIONALS BY COUNTRY OF DESTINATION
JANUARY - DECEMBER**

Country of Destination	2545		2546		2547		2548		2549		2550	
	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share	Number	% Share
East Asia	1,890,945	84.06	1,252,221	82.44	1,654,854	83.44	2,562,844	84.12	2,843,598	84.09	3,368,321	83.84
ASEAN	1,181,176	52.51	863,013	56.82	1,042,241	52.55	1,561,642	51.26	1,770,514	52.36	2,232,200	55.56
Brunei	11,357	0.50	8,502	0.56	8,773	0.44	9,645	0.32	9,584	0.28	9,822	0.24
Indonesia	24,099	1.07	12,210	0.80	16,433	0.83	24,077	0.79	31,244	0.92	35,796	0.89
Laos	18,277	0.81	12,525	0.82	17,290	0.87	21,059	0.69	21,491	0.64	28,814	0.72
Malaysia	74,991	3.33	58,978	3.88	72,416	3.65	271,988	8.93	390,991	11.56	600,044	14.93
Philippines	740,570	32.92	578,152	38.06	652,343	32.89	831,338	27.29	897,203	26.53	1,135,336	28.26
Singapore	16,885	0.75	13,125	0.86	24,457	1.23	23,357	0.77	27,297	0.81	33,048	0.82
Vietnam	12,077	0.54	8,550	0.56	9,813	0.49	16,650	0.55	16,708	0.49	18,971	0.47
China	243,828	10.84	148,559	9.78	209,730	10.57	316,754	10.40	297,050	8.78	267,695	6.66
Hong Kong	39,092	1.74	22,412	1.48	30,986	1.56	46,774	1.54	78,946	2.33	102,674	2.56
Japan	223,859	9.95	95,948	6.32	189,650	9.56	363,156	11.92	380,345	11.25	410,623	10.22
Korea	202,515	9.00	98,084	6.46	171,954	8.67	253,737	8.33	257,715	7.62	222,383	5.54
Taiwan	99,395	4.42	77,682	5.11	107,973	5.44	168,456	5.53	192,475	5.69	234,137	5.83
Cambodia	54,027	2.40	34,060	2.24	50,646	2.55	84,804	2.78	85,116	2.52	105,742	2.63
Myanmar	123,918	5.51	78,971	5.20	82,063	4.14	114,400	3.76	126,438	3.74	121,727	3.03
Others	6,055	0.27	4,463	0.29	10,327	0.52	16,649	0.55	30,995	0.92	41,509	1.03
Europe	178,408	7.93	129,885	8.55	169,063	8.52	249,205	8.18	280,708	8.30	317,699	7.91
Austria	8,272	0.37	5,840	0.38	10,420	0.53	11,776	0.39	12,239	0.36	13,137	0.33
Belgium	315	0.01	192	0.01	425	0.02	393	0.01	302	0.01	685	0.02
Denmark	8,432	0.37	6,161	0.41	7,103	0.36	11,233	0.37	13,440	0.40	15,672	0.39
Finland	4,690	0.21	4,557	0.30	5,440	0.27	7,860	0.26	7,152	0.21	8,224	0.20
France	18,535	0.82	14,669	0.97	18,447	0.93	25,270	0.83	26,695	0.79	31,772	0.79
Germany	45,070	2.00	33,499	2.21	40,759	2.06	62,407	2.05	67,994	2.01	67,965	1.69
Italy	7,796	0.35	5,215	0.34	9,024	0.45	12,350	0.41	12,654	0.37	14,965	0.37
Netherlands	16,063	0.71	8,029	0.53	11,064	0.56	15,765	0.52	17,075	0.50	16,403	0.41
Norway	615	0.03	697	0.05	928	0.05	1,862	0.06	1,958	0.06	2,483	0.06
Russia	2,270	0.10	1,626	0.11	2,578	0.13	3,098	0.10	8,893	0.26	9,209	0.23
Spain	1,340	0.06	1,048	0.07	1,265	0.06	2,132	0.07	3,503	0.10	3,945	0.10
Sweden	5,134	0.23	5,322	0.35	5,833	0.29	11,681	0.38	13,403	0.40	19,005	0.47
Switzerland	19,989	0.89	14,701	0.97	16,953	0.85	21,522	0.71	21,939	0.65	20,353	0.51
United Kingdom	30,973	1.38	24,164	1.59	32,649	1.65	53,807	1.77	61,184	1.81	74,602	1.86
East Europe	627	0.03	392	0.03	627	0.03	1,170	0.04	2,472	0.07	3,168	0.08
Others	8,287	0.37	3,773	0.25	5,548	0.28	6,879	0.23	9,805	0.29	16,111	0.40
The Americas	35,259	1.57	24,305	1.60	28,083	1.42	45,695	1.50	43,242	1.28	63,479	1.58
Canada	1,088	0.05	738	0.05	706	0.04	1,307	0.04	681	0.02	4,184	0.10
U.S.A.	33,957	1.51	23,489	1.55	26,751	1.35	44,325	1.45	42,349	1.25	58,817	1.46
Others	214	0.01	78	0.01	626	0.03	63	0.00	212	0.01	478	0.01
South Asia	28,884	1.28	26,714	1.76	34,639	1.75	55,818	1.83	66,119	1.96	83,072	2.07
Bangladesh	3,843	0.17	3,193	0.21	3,351	0.17	4,728	0.16	5,042	0.15	6,366	0.16
India	16,171	0.72	14,265	0.94	19,659	0.99	37,976	1.25	42,488	1.26	56,718	1.41
Nepal	2,554	0.11	2,783	0.18	4,480	0.23	3,578	0.12	4,006	0.12	4,889	0.12
Pakistan	1,489	0.07	1,260	0.08	1,567	0.08	2,768	0.09	2,987	0.09	3,275	0.08
Sri Lanka	4,257	0.19	4,686	0.31	5,141	0.26	5,971	0.20	7,508	0.22	5,744	0.14
Others	570	0.03	527	0.03	441	0.02	797	0.03	4,088	0.12	6,080	0.15
Oceania	73,581	3.27	50,342	3.31	53,068	2.68	71,189	2.34	74,007	2.19	90,460	2.25
Australia	65,296	2.90	45,084	2.97	47,843	2.41	63,537	2.09	64,022	1.89	76,890	1.91
New Zealand	8,269	0.37	5,227	0.34	5,205	0.26	7,627	0.25	9,944	0.29	13,280	0.33
Others	16	0.00	31	0.00	20	0.00	25	0.00	41	0.00	290	0.01
Middle East	36,170	1.61	31,717	2.09	42,060	2.12	59,273	1.95	69,659	2.06	87,164	2.17
Egypt	1,496	0.07	678	0.04	1,729	0.09	3,876	0.13	8,135	0.24	9,174	0.23
Israel	8,166	0.36	6,878	0.45	6,908	0.35	9,915	0.33	10,766	0.32	12,289	0.31
Kuwait	1,595	0.07	1,689	0.11	2,673	0.13	2,536	0.08	4,279	0.13	3,810	0.09
Saudi Arabia	4,698	0.21	2,414	0.16	3,096	0.16	2,995	0.10	686	0.02	2,254	0.06
U.A.E.	12,519	0.56	11,665	0.77	14,997	0.76	23,449	0.77	24,791	0.73	35,474	0.88
Others	7,696	0.34	8,393	0.55	12,657	0.64	16,502	0.54	21,002	0.62	24,163	0.60
Africa	6,392	0.28	3,761	0.25	1,561	0.08	2,525	0.08	4,296	0.13	7,518	0.19
South Africa	5,963	0.27	3,417	0.22	559	0.03	444	0.01	2,035	0.06	5,256	0.13
Others	429	0.02	344	0.02	1,002	0.05	2,081	0.07	2,261	0.07	2,262	0.06
Grand Total	2,249,639	100.00	1,518,945	100.00	1,983,328	100.00	3,046,549	100.00	3,381,629	100.00	4,017,713	100.00

Source of Data: Immigration Bureau, Police Department.

ภาคผนวก 2 ดัชนีชี้วัดที่ใช้ในการควบคุมงาน

ลำดับ	ประเภทข้อมูล	ตัวชี้วัดที่ใช้	STD.	ขนาด	จำนวนตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย Ave.	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าสูงสุด Max.	สัดส่วน (%) เทียบกับจำนวนตัวอย่างทั้งหมด		
									ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน <Std.	อยู่ในค่ามาตรฐาน Std.	สูงกว่าค่ามาตรฐาน >Std.
1)	วัตถุประสงค์ที่ใช้ใน F&B (%)	% เทียบกับยอดขายรวม F&B	25 - 30%	เล็ก (S)	278	38.6	4.0	91.0	9	15	76
				กลาง (M)	95	36.9	6.0	79.0	13	9	77
				ใหญ่ (L)	23	33.9	20.0	50.0	9	26	65
				ไม่ระบุ	45	38.2	10.0	70.0	11	13	76
				รวม	441	37.9	4.0	91.0	10	14	76
2)	ค่าวัตถุประสงค์ที่ซื้อ (%)	% เทียบกับราคากลางของตลาด	ไม่เกิน 5-10%	เล็ก (S)	144	8.2	1.0	32.0	-	42	58
				กลาง (M)	35	10.1	2.5	26.0	-	37	63
				ใหญ่ (L)	4	6.6	1.5	10.0	-	50	50
				ไม่ระบุ	30	11.4	2.0	51.1	-	40	60
				รวม	213	8.9	1.0	51.1	-	41	59
3)	ค่าของชำรุดเสียหาย (เช่น งาน ขาม)	เป็นกี่ % จากการตรวจนับวัสดุคงคลัง	ไม่เกิน 3%	เล็ก (S)	63	3.6	0.1	12.5	-	68	32
				กลาง (M)	26	3.4	0.2	15.0	-	73	27
				ใหญ่ (L)	8	4.1	0.0	10.0	-	63	38
				ไม่ระบุ	17	3.7	0.3	20.0	-	71	29
				รวม	114	3.6	0.0	20.0	-	69	31
4)	อัตราหมุนเวียนวัตถุประสงค์คงเหลือ	(365 X วัตถุประสงค์คงเหลือ) / ต้นทุนขาย F&B	7 - 10 วัน	เล็ก (S)	159	10	-	97	29	50	21
				กลาง (M)	51	14	1	69	22	35	49
				ใหญ่ (L)	19	13	2	59	26	32	42
				ไม่ระบุ	25	9	1	34	40	32	28
				รวม	254	11	-	97	28	44	28
5)	อัตราค่าจ้างพนักงานรวม OT (เช่นพนักงานในครัวรวมพนักงานเสิร์ฟ)	อัตราค่าจ้างต่อยอดขาย F&B	ไม่เกิน 18 -20%	เล็ก (S)	207	21.7	0.1	75.0	36	16	48
				กลาง (M)	74	19.5	5.0	52.0	53	12	35
				ใหญ่ (L)	19	20.9	10.0	38.3	47	5	47
				ไม่ระบุ	31	23.7	4.0	75.0	45	3	52
				รวม	331	21.4	0.1	75.0	41	13	45
6)	จำนวนพนักงานเสิร์ฟฝึกหัด 1 คน	ต่อแขกก็คน (อลัน คลาส)	1 : 16	เล็ก (S)	189	14.8	1.0	50.0	25	31	44
				กลาง (M)	52	15.5	1.0	40.0	33	19	48
				ใหญ่ (L)	12	14.4	10.0	16.0	-	58	42
				ไม่ระบุ	30	13.4	3.0	22.0	23	10	67
				รวม	283	14.8	0.1	50.0	25	28	47
7)	จำนวนพนักงานเสิร์ฟ 1 คน	ต่อแขกก็คน (บุฟเฟต์)	1 : 40	เล็ก (S)	83	28	3	50	8	13	78
				กลาง (M)	41	30	5	60	17	17	66
				ใหญ่ (L)	15	36	12	62	27	20	53
				ไม่ระบุ	25	25	5	50	8	4	88
				รวม	164	29	3	62	12	13	74
8)	ค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย	% เทียบกับยอดขายรวมต่อปี	ไม่เกิน 10%	เล็ก (S)	344	8.5	0.1	45.5	-	73	27
				กลาง (M)	98	9.7	0.1	30.0	-	65	35
				ใหญ่ (L)	23	10.0	6.0	27.6	-	78	22
				ไม่ระบุ	51	8.6	1.3	39.8	-	75	25
				รวม	516	8.8	0.1	45.5	-	72	28
9)	ค่าพลังงานต่อยอดขาย (ไฟฟ้า ก๊าซ น้ำมันเตา)	% เทียบกับยอดขายรวมต่อปี	ไม่เกิน 15%	เล็ก (S)	108	10.7	2.0	45.0	-	80	20
				กลาง (M)	41	13.5	3.2	53.0	-	73	27
				ใหญ่ (L)	11	13.6	8.4	30.3	-	82	18
				ไม่ระบุ	32	8.7	2.0	30.3	-	94	6
				รวม	192	11.1	2.0	53.0	-	81	19
10)	เงินเดือน ค่าจ้างของพนักงานทั้งโรงแรม	(อัตราตาม Payroll / ยอดขายรวม)	ไม่เกิน 20 -22%	เล็ก (S)	343	24.5	1.0	86.4	38	14	48
				กลาง (M)	96	24.0	5.5	57.8	36	9	54
				ใหญ่ (L)	24	26.5	15.0	77.8	21	25	54
				ไม่ระบุ	51	21.5	1.0	65.0	51	8	41
				รวม	514	24.2	1.0	86.4	38	13	57
11)	อัตราค่าล่วงเวลา	% เทียบกับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างต่อปี	ไม่เกิน 5%	เล็ก (S)	77	5.5	-	38.0	-	73	27
				กลาง (M)	29	6.9	0.1	31.4	-	59	41
				ใหญ่ (L)	9	4.6	-	15.0	-	78	22
				ไม่ระบุ	16	5.1	0.0	40.0	-	81	19
				รวม	131	5.7	-	40.0	-	71	29
12.1)	จำนวนแม่บ้าน (ต่อ Building) กรณีโรงแรม	1 คน: __ ห้อง	1 : 20-25	เล็ก (S)	131	12	3	40	1	4	95
				กลาง (M)	75	14	3	33	4	13	83
				ใหญ่ (L)	17	15	5	25	-	18	82
				ไม่ระบุ	30	13	5	30	7	3	90
				รวม	253	13	3	40	2	8	90
12.2)	จำนวนแม่บ้าน (ต่อ วิลล่า) กรณีวิลล่า/โรงแรม	1 คน: __ ห้อง	1 : 12-16	เล็ก (S)	199	9	1	40	3	19	78
				กลาง (M)	22	11	4	17	5	45	50
				ใหญ่ (L)	2	14	10	18	50	-	50
				ไม่ระบุ	19	9	2	17	5	16	79
				รวม	242	9	1	40	4	21	76
13)	GOP before Depreciation & interest	% เทียบกับยอดขาย	35 - 40%	เล็ก (S)	270	31.9	- 110.3	88.6	47	12	40
				กลาง (M)	82	25.2	- 122.0	82.0	61	10	29
				ใหญ่ (L)	15	28.6	- 37.6	72.9	73	-	27
				ไม่ระบุ	40	32.3	- 41.0	90.7	45	15	40
				รวม	407	30.5	- 122.0	90.7	51	12	38

ภาคผนวก 3 ดัชนีชี้วัดสมรรถนะธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท (Business Performance Indexes: BPI)

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.
					จำนวน ร้อยละ 50						จำนวน ร้อยละ 50						จำนวน ร้อยละ 50		
1) ดัชนียอดขาย	เล็ก (S)						84	112.0	51.2	100.2	132.8	178.3	187	104.9	50.0	91.7	129.3	185.7	
	กลาง (M)						42	107.0	61.9	98.0	122.1	156.3	57	103.5	37.2	88.1	124.0	176.5	
	ใหญ่ (L)						18	106.8	68.0	97.9	122.1	132.0	12	91.2	75.8	86.7	105.0	130.8	
	รวม						144	110.0	59.8	98.6	124.4	156.3	256	103.7	37.2	91.0	127.3	179.6	
2) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	57	0.5	- 28.2	- 7.0	7.1	24.7	80	1.6	- 22.3	- 4.5	7.4	22.9	64	3.7	- 15.7	- 1.9	7.3	21.1
	กลาง (M)	28	1.8	- 11.9	- 2.0	4.6	9.3	35	0.3	- 31.6	- 7.5	8.5	26.9	20	1.0	- 26.6	- 6.8	6.4	15.4
	ใหญ่ (L)	13	3.0	- 5.1	- 1.1	5.2	7.4	14	3.5	- 8.7	- 0.1	6.1	10.3	5	1.9	- 10.3	- 2.2	3.1	11.2
	รวม	98	2.0	- 18.9	- 4.0	6.0	19.8	129	1.4	- 21.7	- 4.5	7.0	22.9	89	2.2	- 16.3	- 2.4	6.9	19.7
3) อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (รวม)	เล็ก (S)	57	0.3	-	0.1	0.6	1.0	79	0.3	-	0.2	0.6	1.1	64	0.2	-	0.2	0.4	0.7
	กลาง (M)	29	0.5	0.1	0.3	0.9	1.5	37	0.5	-	0.3	0.8	1.2	20	0.3	0.1	0.2	0.5	0.6
	ใหญ่ (L)	13	0.5	0.1	0.2	1.3	2.8	14	0.3	0.1	0.2	1.4	2.4	5	1.1	0.2	0.2	1.9	2.2
	รวม	99	0.4	-	0.2	0.8	1.5	130	0.3	-	0.2	0.7	1.2	89	0.3	-	0.2	0.4	0.7
4) อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินการต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	82	7.1	- 102.6	- 25.4	26.0	81.5	138	8.1	- 101.2	- 23.0	29.1	79.2	177	17.4	- 58.0	- 0.2	38.3	86.2
	กลาง (M)	38	1.7	- 32.5	- 7.0	10.0	22.8	55	3.1	- 55.6	- 11.2	18.3	53.5	56	12.0	- 65.3	- 0.2	43.1	65.2
	ใหญ่ (L)	18	5.5	- 24.2	- 3.3	10.7	25.1	21	3.4	- 30.2	- 0.5	21.0	36.0	10	9.9	- 28.8	- 1.1	21.0	49.5
	รวม	138	4.9	- 48.8	- 8.4	18.5	46.3	214	5.9	- 72.2	- 15.3	22.7	79.2	243	15.7	- 58.6	- 0.2	38.7	86.2
5) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	56	-	- 30.9	- 8.9	5.8	24.7	78	0.1	- 24.8	- 5.9	6.6	24.4	63	1.0	- 19.8	- 3.8	6.9	22.9
	กลาง (M)	28	1.1	- 13.6	- 4.0	2.5	9.3	35	- 0.4	- 25.8	- 7.5	4.6	21.0	21	0.6	- 25.0	- 7.5	4.2	12.9
	ใหญ่ (L)	13	1.3	- 12.5	- 3.2	3.1	3.4	14	0.2	- 16.8	- 4.3	4.0	5.9	5	- 1.7	- 4.3	- 2.2	- 0.9	1.2
	รวม	97	1.0	- 20.9	- 5.7	4.5	18.5	127	0.1	- 23.4	- 6.1	5.3	21.1	88	0.7	- 20.3	- 4.2	6.5	21.1
6) อัตราส่วนเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	เล็ก (S)	40	54.7	4.9	25.0	97.7	100.0	60	71.4	1.4	27.0	99.5	100.0	54	98.2	1.1	43.0	99.6	100.0
	กลาง (M)	19	35.2	-	15.4	65.1	99.8	21	48.0	4.8	19.2	93.8	99.8	12	20.6	9.1	16.3	96.1	97.9
	ใหญ่ (L)	7	34.9	1.6	21.1	74.2	96.4	9	38.8	0.2	37.9	67.1	96.9	2	86.5	76.5			96.5
	รวม	66	47.9	-	20.8	96.1	100.0	90	60.2	0.2	25.1	98.3	100.0	68	91.0	1.1	31.3	99.5	100.0
7) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (%)	เล็ก (S)	55	73.6	0.5	24.7	200.0	321.3	77	89.2	0.6	31.1	200.0	418.1	62	98.9	0.9	39.4	200.0	427.0
	กลาง (M)	30	54.2	2.3	14.8	114.3	253.7	37	40.7	0.4	11.7	185.2	379.8	20	71.7	1.2	22.8	157.2	353.8
	ใหญ่ (L)	13	90.1	2.7	19.1	161.4	286.9	14	70.5	2.7	10.4	231.9	465.1	5	25.3	5.5	11.0	337.8	527.4
	รวม	98	69.9	0.5	20.7	161.4	321.3	128	77.9	0.4	20.9	200.0	465.1	87	98.0	0.9	24.1	200.0	427.0

ดัชนีสมรรถนะธุรกิจ	ขนาด	2549						2550						2551					
		n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.	n=	ค่ากลาง Median	ค่าต่ำสุด Min.	ค่าช่วงกลาง		ค่าสูงสุด Max.
					จำนวน ร้อยละ 50						จำนวน ร้อยละ 50						จำนวน ร้อยละ 50		
8) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรต่อเงินลงทุนของ เจ้าของ (%)	เล็ก (S)	38	145.7	6.3	100.0	383.9	757.7	59	114.8	6.8	99.9	331.1	497.1	53	100.3	7.9	99.9	221.2	352.7
	กลาง (M)	19	241.0	73.8	97.7	480.7	1,038.9	21	159.4	30.7	97.3	470.8	986.8	12	361.0	89.7	97.7	739.6	1,011.9
	ใหญ่ (L)	7	277.7	30.9	68.2	306.8	664.8	9	224.7	35.2	121.8	251.9	447.1	2	56.2	27.1			85.2
	รวม	64	178.7	6.3	100.0	393.0	753.7	89	141.0	6.8	99.8	336.1	621.7	67	100.5	7.9	99.8	271.0	522.8
9) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรต่อเงินทุนระยะ ยาว (%)	เล็ก (S)	52	99.9	74.3	93.1	105.7	120.1	75	99.9	76.4	93.4	104.7	117.1	62	99.9	97.3	99.5	101.0	101.3
	กลาง (M)	27	101.5	11.6	87.9	167.3	272.2	33	103.7	16.7	89.2	151.3	234.4	19	100.9	86.4	97.5	112.1	134.0
	ใหญ่ (L)	12	99.5	46.9	95.5	128.0	172.0	13	101.4	35.2	84.8	126.9	190.1	5	158.9	27.1	85.1	187.8	341.9
	รวม	91	100.3	59.0	88.0	107.3	128.0	121	100.0	61.1	93.3	114.8	139.2	86	99.9	82.1	97.7	108.2	112.1
10) อัตราส่วนดอกเบี้ยสุทธิ ต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	32	5.3	11.2	1.4	13.6	25.0	53	6.4	21.9	2.8	19.3	39.2	63	9.2	19.2	3.3	18.3	38.0
	กลาง (M)	16	6.3	-	1.8	13.6	30.1	32	5.9	-	1.0	11.4	24.9	30	7.4	-	4.3	14.7	27.3
	ใหญ่ (L)	13	9.0	-	2.9	22.0	26.0	13	6.5	-	1.3	11.6	23.6	5	10.4	1.0	2.4	18.1	24.8
	รวม	61	6.0	11.2	1.8	13.6	30.1	98	6.3	17.6	1.6	14.5	32.9	98	9.0	17.5	3.4	17.3	38.0
11) อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรหมุนเวียน (รวม)	เล็ก (S)	55	0.3	-	0.1	0.8	1.6	78	0.3	-	0.2	0.7	1.5	64	0.3	-	0.2	0.5	1.0
	กลาง (M)	29	0.6	0.1	0.4	1.3	2.7	37	0.5	-	0.3	1.1	2.0	20	0.4	0.1	0.3	0.6	0.7
	ใหญ่ (L)	13	0.6	0.1	0.3	1.4	1.7	14	0.4	0.1	0.3	1.6	1.7	5	1.3	0.2	0.2	2.2	5.2
	รวม	97	0.5	-	0.2	1.0	1.9	129	0.5	-	0.2	0.9	1.8	89	0.3	-	0.2	0.5	1.0
12) อัตราส่วนกำไรขั้นต้น ต่อยอดขาย (%)	เล็ก (S)	84	56.3	21.3	40.5	81.7	100.0	138	66.0	9.5	47.2	85.0	100.0	182	75.8	1.4	52.3	88.1	100.0
	กลาง (M)	39	63.9	18.3	45.8	81.4	100.0	59	65.7	9.4	43.6	79.9	100.0	59	68.8	4.6	49.2	85.0	100.0
	ใหญ่ (L)	18	49.9	10.3	39.4	69.2	100.0	21	52.3	11.1	36.9	68.8	86.9	10	55.1	2.0	40.8	77.7	86.0
	รวม	141	58.6	17.0	41.3	80.2	100.0	218	65.0	12.1	45.3	83.6	100.0	251	75.5	2.4	50.7	86.2	100.0
13) กำไรก่อนหักภาษีต่อ ยอดขาย (%)	เล็ก (S)	80	2.8	118.6	38.1	15.5	73.7	128	2.8	111.4	29.2	25.6	71.3	155	10.0	87.0	13.2	36.0	83.9
	กลาง (M)	36	1.1	28.2	8.4	4.8	17.2	52	0.8	42.7	11.2	9.7	37.8	43	6.1	70.7	18.4	16.4	52.3
	ใหญ่ (L)	18	0.4	49.0	14.7	8.2	28.1	19	0.5	35.7	11.6	4.4	28.1	8	4.7	34.1	9.3	12.3	31.3
	รวม	134	2.0	79.0	25.6	10.0	60.2	199	1.3	81.4	22.3	17.1	71.3	206	9.0	80.0	13.2	31.3	83.9
14) ยอดขายประจำปี (พัน บาท)	เล็ก (S)	90	5,424	180	2,000	12,600	26,906	206	5,495	140	2,000	14,000	30,600	255	5,118	120	1,839	13,100	29,358
	กลาง (M)	42	20,029	1,300	13,135	37,834	70,000	73	26,850	834	14,961	50,000	99,786	74	31,871	1,200	15,903	53,500	103,512
	ใหญ่ (L)	18	65,089	175	38,326	86,015	137,028	22	73,970	7,775	50,789	105,000	167,547	13	81,801	40,423	68,000	119,000	148,630
	รวม	150	12,005	175	3,841.3	30,157	69,397	301	9,948	140	3,229	29,000	67,000	342	8,500	120	2,568	27,594	63,537
15) ยอดขายต่อคนต่อปี (พันบาท)	เล็ก (S)	14	193.9	52.3	119.9	384.0	432.0	147	283.3	4.0	162.5	424.6	807.1	217	300	14	168	499	978
	กลาง (M)	4	283.3	170.1	244.1	365.6	555.3	44	296.1	16.7	220.0	555.6	973.0	52	388	32	198	610	1,000
	ใหญ่ (L)	2	226.4	186.3			266.4	14	350.7	185.4	296.4	612.6	762.0	8	491	282	373	548	704
	รวม	20	227.0	52.3	123.6	368.6	432.0	205	285.7	4.0	184.8	460.3	860.0	277	314	14	185	542	1,022

